

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

108657

65

Tersatski romar,
ki obsega
zgodovino
in
popis Božjega pota na Tersatu
in
razne molitve in pesmi za romarje.

Spisal

H. V.

[Herman Kennedy O. S. B.]

V Celovcu 1873.

Izšla in založila tiskarnica družbe sv. Mohora.

Tersatski

ROMAR,

ki obsega

ZGODOVINO

in

popis Božjega poša

na

Tersatu

in

razne molitve in pesmi za romarje.

Spisal

H. V.

O. S. B.

p. Herman Kenedig, Benediktin
na Koroskem

V Celovcu 1873.

Izdala in založila tiskarnica družbe sv. Mohora.

108657

108657

D 9162/1950

Vvod.

*Kdo izmed Vas, ljubi Slovenci in zvesti častivci presvete Device Marije, ni že davno želel, kaj gotovega izvedeti o tisti sveti hišici, v kateri se je Marija rodila, v kateri je s svojim Božjim sinom prebivala? Pet sto let je že minulo, odkar je njena rojstna hiša bila prenesena iz Nacareta v Tersat in zopet iz Tersata v Marija-Lavreto na Laškem; vendar njeni spomin — spomin blažene preselitve Marijine — se je zvesto ohranil med ondašnjimi prebivalci. In ravno to, kar se milega, lepega in čudovitnega o tej prečudni dogodbi pripoveduje, Vam poroča „**Tersatski Romar**“. Kedaj in kako se je sveta hiša iz svete dežele prenesla v Tersat, kako se je pričela ta daleč po svetu slopeča Božja pot in ktere milosti je neskončno dobrotljivi Bog na Marijino priprošnjo ravno na tem kraji ljudem delil: vse to Vam razlagajo pričujoče bukvice. Pa še več! „**Tersatski Romar**“ je tudi bogato oskerbljen z molitvami vsake verste; zato se v prvi versti priporoča vsem onim, ki jih mika, obiskovati milostipolni Tersat in druge Mariji posvečene, svete kraje; ustreza pa tudi kot ročna molitvena*

knjiga vsem, ki po Božjih potih romati ne morejo in le domačo farno cerkev obiskujejo. Kajti razen zgodovine in popisa Božjega pota na Tersatu obsega „Tersatski Romar“ izbrane juterne, večerne, spovedne in obhajilne molitve, trojno versto molitev pri sveti maši, molitve na vsak Marijin praznik, priporočila in romarske prošnje pred milostipolno Marijino podobo, križev pot in navadne litanije. Pesem, ktere Slovenci vsi in posebno romarji tako radi prepevajo, v tej knjižici ne sme manjkati.

V dodatku se nahaja kratek poduk, kako se imajo Božji poti opravljati; pridjane so tudi molitve za romarje pred odhodom od doma, s kterimi se ujema blagoslovljenje romarjev in končne molitve pri odhodu.

Tako uredjen in oskerbljen naj potuje „Tersatski Romar“ po premili slovenski domovini in širi med slovenskimi brati in sestrami Božjo slavo in čast mogočne naše pomočnice Marije vsem v dušni prid in zveličanje.

H. V.

spisovatelj.

Zgodovinski popis sv. hiše,

v kateri se je rodila in je v njej prebivala

preblažena Devica Marija

pa tudi

Svetišča na Tersatu.

I. Poglavje.

**Sveta hiša se je čudapolno prenesla iz
Nazareta v Tersat.**

ojskovali so se proti koncu 13. stoletja strašno in dolgo med seboj Nemci, Lahi in drugi narodi po zahodni Evropi. Mislil je tedaj Egiptovski sultan Bendechar, da bo zdaj najbolj priložno, da bi v svojo pest dobil sveto deželo, za katero so bili keršanski vojvodi, kralji in cesarji vse darovali, kar so imeli, celo pre-livali svojo kri. Najprej je sultan vzel krist-janom mesto Tripolis v naskoku, vzel je potem tudi Antijohijo in Ptolemajs, razdeval je naj-imenitniša Feniška mesta, strašno mučil je tam kristjane in posmodile in pokončale so njegove divje trume lepe kraje svete dežele.

Pobožni romarji iz jutrovih (vzhodnih) in zahodnih dežel niso mogli več na sveta mesta se podati, kjer je naš Izveličar Jezus Kristus hodil in učil, terpel in umerl. Niso smeli več romati v Jeruzalem in hoditi po tistih potih, po katerih je Jezus hodil, poljubiti kervave stopinje njegove, ali pa tam jokati se polni ljubezni in hvaležnosti do svojega Odrešenika. Zlasti se ni upal nobeden romar stopiti v prijazno mestice Nazaret, ktero je bolj sred svete dežele; zakaj okrog in okrog ga je obdajal divji Turk in branil je s svojim mečem kristjanom, da niso mogli noter.

Bogu se je tedaj dopadlo, da je bila sveta hiša blažene Device Marije čudovitno med keršanska ljudstva prenešena. Storil je to Bog gotovo zato, da bi se poterdila in živa ohranila vera na veliko skrivnost včlovečenja Sina Božjega, da bi se pa tudi poterdilo in razcvetelo počeščenje matere Božje po očitnem spričevanju vsegamogočnega Boga. To se je imelo po Božjem sklepu zgoditi ravno tam, kjer sv. vera še ni bila prav se ukoreninila, ker so jo ljudje premalo spoznali in krivoverci jo popačili. Zgodil se je ta čudež l. 1291 po Kristusovem rojstvu, na stolu sv. Petra je tedaj sedel papež Miklavž IV., cesar je bil Rudolf I. (preded naše blage cesarske rodovine), ban Hervaški in gospod na Primorskem pa Miklavž Frangipani.

Čudna prigodba pa je bila ta-le: *)

Neko saboto zvečer — bilo je 10. velikega travna l. 1291 — so zagledali Tersaščani (prebivavci vasi ali terga Tersata, na Primorskem, na severno-vzhodni strani mesta Reke) na kraju, kteremu se po slovensko „ravnica“ pravi, nagloma neko hišico, kapelici ali cerkvi podobno, ktere poprej še nobeden ni bil videl ali zapazil.

Čudili so se ljudje tej nenavadni prigodbi in prileteli so, da bi prav blizo gledali to, kar jim je bilo tako nepričakovano. Obstala je ptuja in neznana hiša ravno na tem hribu in sicer na tistem mestu, do kterega še zdaj po 411 kamenitnih stopnicah v kloster (samostan) in v cerkev Tersatsko pride. Ogledovali so hišico od vseh strani po vseh delih natanjko.

Hiša je bila podolgasta, 32 čevljev dolga, 13 čevljev široka in 18 čevljev visoka. Berž so videli, da je prav po starem zidana in nikar ne iz novejše dobe ali po tedajni šegi narrejena. Začudjeni so jo vsi gledali in sveti strah se jih je lotil, ko so v svetišče stopili; niso dvomili več, da je hiša Božja in prebi-

*) Primeri: Clari Pasconi. triumph. cor reg. Tersact. — Angelita et Tursellinus hist. Lavret. — Glavinich hist. Tersact. — Francetič hist. Tersact G. F. Marotti: Madonna de Tersatto. — Archivium conv. Tersact. itd.

vališče Najvišjega. Priče, ki so jo same videle, so povedale, da so bili zidovi iz terdega kamnja, z mavto zametani in lepo okinčani z malarijami po jutrovi šegi. (Pobarvane mavte, ki se odlupi, se še najde v tej hišici, ktera je bila pozneje v Marijo Lavreto na Laškem prenešena). Vratom vstric je stala terdo pri steni altarju podobna mizica in na njej leseno razpelo (lesen križ). Na desni je bila podoba presvete Device z Jezuškom na roci, oba sta imela lase na obe strani razdeljene. Na levici je bila skrinja in njej se je hranilo domačo orodje, kakor se je videlo. Malo odtod je bilo ognjišče.

Po posebni hišni napravi, — po oltarju, po križu in podobi matere Božje, — so prebivavci tega kraja sodili, da je hiša posvečena v čast Božjo in slavo Device Marije. Kmalo se je razglasilo po bližnjih deželah, kar se je tu zgodilo. Cele trume pobožnih romarjev so hodile na sveto mesto, kjer se je Gospod Bog sam po očitnem čudežu povelical. Terdno so se zanesli ubogi reveži in spokorni grešniki, da bodo tukaj po Marijini predprošnji najprej zadoobili potrebno pomoč in milost Božjo. Bog je pa tudi resnično rad vsliševal prošnje svojih otrok, kedar so na tem kraju k njemu zdihovali, potolažil je žalostne in bolnikom dal ljubo zdravje. Vsi so se pa vernili prav poterjeni in

potolaženi domu. Zdelo se je, kakor da bi nebeški duh se po tem kraju razširil.

Bolnikov je več čudno ozdravelo; od duhovnika Aleksandra se pa leta prigodba pové:*)

Aleksander, duhovnik Št. Jurske kapelice v Tersatskem gradu,* je slovel zavolj svojih čednosti in svoje posebne pobožnosti. Prav nevarno je zbolel; mislil in čutil je, da se mu smert približuje. Sklenil je, zaobljubiti se čudapolni Materi Božji v bližnji cerkvi in se tje podati, kjer jih je že po tišoč pomoči in tolažbe zadobilo. On je pa tako obnemogel, da se še ni upal po kratkem potu hoditi, kateri je peljal do hiše blažene Device Marije. Potem ko je to bil sklenil, je po noči strašne bolečine terpel in prav iz serca zdihoval k Mariji, tolažnici bolnikov. Prikazala se mu je tedaj presveta Devica, obdali so jo nebeški duhovi in on je slišal iz njenih lastnih ust: da je le ta hiša, o kateri se še dozdej ni vedelo, kakšna da je ali od kod da je bila sem prenesena, ravno tista hiša, v kateri je ona nekdej na zemlji prebivala.

V njej je bila ona rojena in zrejena, v njej je angelj Gabriel oznanil, da bo ona mati Božjega sina in v njej je spočela od sv. Duha. V njej je ona prebivala s svojim Božjim Sinom,

*) Glavinich hist. Tersact. cap. 7.

dokler da je očitno začel učiti. Povedala je tudi duhovnu, da so aposteljni po njenem vnebovzetju to hišico v cerkev spremenili in da je sv. Peter posvetil oltar, kateri se notri znajde. Še tega je bil vreden duhoven, da mu je Mati Božja razodela, da je vsegamogočni Bog dal po svojih angeljih njeno hišo prenesti iz Nazareta na ta kraj. Zakaj tam so. neverni Turki sveto hišo oskrunili, kristjani pa, katerih je le malo bilo, so jo zanemarili. *)

Poterdila je mogočna Devica to prikazen, ker je napovedala pobožnemu gospodu, da je od te ure rešen svoje bolezní. Ukazala mu je tudi, naj to vernim oznanja, kar je slišal iz njenih ust, da se povelečuje Gospod. Ko je to bila izrekla, zibnila je Devica pohvaljena in milosti polna izpred njegovih oči, pa globoko se mu je vtisnila njena podoba v serce. Aleksander je čutil od te ure, da je popolnoma ozdravel; zjutraj na vse zgodaj je letel v hišo nebeške kraljice, da bi se njej zahvalil za posebno milost, katero mu je skazala, da bi jo počastil in ljudem naznanil čudež, ki se je ž njim zgodil.

Na vse kraje cele dežele se je razglasila čudna prigodba in vsi so jo verjeli, kajti du-

*) Izverstno malarijo na sirov zid, ki jo je naredil g. Tiepolo v cerkvi „degli Scalzi“ v Benetkah, kaže sprelepo angeljsko trumo, ktera z nebeško lučjo obsijano hišo D. M. po zraku nese.

hovnik je bil mož pošten in vse časti vreden, prigodba pa se je tudi prav naravno povedala.

Miklavž Frangipani je bil tedaj tudi deželni poglavar Dalmatinski in gospodar v Tersatu in Reki. Ta ni dvomil o tej reči, kajti duhovnik sam mu jo je povedal in s svojimi lastnimi očmi ga je videl čudno ozdravljenega. Vse njegovo djanje je spričevalo, da je Frangipani pravičen v vsaki reči in da se na nobeno stran ne nagne. Zato je sklenil ravno na tistem mestu to reč preiskati, kjer je hiša prej stala, da bi se mu nikar ne moglo očitati, da lahko verjame ali da je bil goljufan. Ukazal je, da so šli štirje pravični in resnični možje (eden je bil duhovnik Aleksander) v Nazaret. Ti so imeli prav na tanjko zvedeti vse o hiši, v kateri je stanovala preblazena Devica, in mu potem tudi vse zvesto sporočiti. Ko so v Nazaret prišli, našli so peščico prebivavcev, kar jih je po odhodu divjih Turkov tam še ostalo, prav žalostnih, ker so zgubili sv. hišo. Kmalo so se tudi prepričali po tem, kar so jim povedali, da je ravno tedaj v Nazaretu zibnila, ko se je v Tersatu prikazala. Peljali so poslance na mesto, kjer so našli podstavo, na kateri je bila hiša zidana. Prav očitno se je videlo, kakor da bi se zidovi ravno kar od nje bili vzeli. Preiskali so podstavo (temelj) na vse strani in pomerili ter našli, da je mera ravno takšna, ka-

koršno so bili vzeli na hiši v Tersatu. Tedaj nobeden več ni dvomil, da je to ravno tista hiša, v kateri je Marija prebivala nekdaž v Nazaretu. Prav veseli so bili poslanci, da so vse tako srečno opravili; vernili so se domu in na tanjko povedali vse, kar so v Nazaretu videli in slišali. Slovesno opravilo so imeli v sv. hiši, da bi Boga hvalili in se mu zahvalili, da je vse jim tako po volji šlo. O tej priliki je častivredni duhoven Aleksander ljudem spet označil čudno prikazen in Boga je za pričo vzel, da je resnico povedal.

Čedalje bolj je začela potem sloveti božja pot na Tersatu, čedalje več romarjev iz vseh krajev je tje priromalo. Primorci, Korošci, Liburnijanci so prišli v hišo svoje matere. Posebno lepo se je obhajal in se še obhaja god Marijinega rojstva, naj bi se verni prav živo spominjali srečnega dneva, ob katerem je v tej hiši zagledala luč sveta prečista neomadeževana Devica. Tedaj je prisijala pervikrat juterna zarija veselega upanja človeškemu rodu.

Prebivavci tistega kraja pa niso se dolgo veselili prežlahtnega nebeškega darú. Kajti Bog jim je sicer na nenavadno vižo svojo milost skazal, — pa ravno tako se mu je tudi dopadlo, da jim je sveto hišo spet po čudežu vzel. Zibnila je 10. decembra l. 1294 po noči in prikazala se je na Laškem blizo Rekanati na

bregu jadranskega morja, ki je Tersatu vstric; obstala je v logu, kateremu se je reklo „Lau-retum“ in po njem se je tudi poznej hiša ime-novala „Lavretanska“. V Tersatu pa je bila sv. hiša ravno 3 leta, 7 mesecev in 4 dni.

Pristavek. Spisovatelj je namenil samo povedati, kako se je začelo in ustanovilo sve-tišče (Sanctuarium) v Tersatu, da bi se tem bolj častila ljuba božja mati. Zato se tukaj sem-le-to še postavi, kar je iz obširnejših zgodo-vinskih spisov posnel.

1. Papež Inocenc XII. je zapovedal, da je zbor svetih obredov l. 1699 spet na tanjko preiskal prenos svete hiše. Ker se je pa to prav dobro podalo, pripustil je in ukazal: „God prenašanja sv. hiše se ima v duhovnih molitvah in s sv. mašo 10. decembra v celi Provinciji Peceno obhajati.“

2. Po prošnji Senjskega škofa B. Ratlaj-a je zapovedal papež Klemen XI. v svojem pismu 23. sept. l. 1709 : „Spomin prihoda sv. hiše v Tersat se ima 10. maja t. j. na dan prihoda, po celi škofiji pa tudi v samostanu čč. oo. fran-čiškanov na Tersatu s posebnimi duhovnimi mo-litvami in sv. mašo obhajati.“

Podelili so tudi ravno ta papež po svojem pismu 23. aprila 1717 popolnoma odpustek vsem vernim kristjanom, kateri ta dan (t. j. 10. maja) zakramenta sv. pokore in presvetega

Rešnjega Telesa prejemajo, samostansko cerkev obiskujejo, in tam molijo za povišanje sv. cerkve, za zatertje zmot in krivoverstva in za edinstvo med keršanskimi poglavarji.

3. Ustmena in pismena izročila spričujejo, da je sedajna kapela „naše gospe“, ktera je tudi svetišče samostanske cerkve, po daljavi in širjavi ravno na tistem kraju, na katerem je nekdej (od 10. maja 1291. l. do 10. decembra 1294. l.) stala hiša presvete device Marije. To dokaže podoba nad kapeličnimi vrati in kameneni spominek v „kapeli stopnic“, na katerem se bere: Venne la casa della beata Vergine da Nazareth 1291 alli 10 di Maggio: e si parti alli 10. Dicembre 1294. — To-le vemo po ustnem izročilu, da je kapela bila zidana ravno v tistem času, pravi Glavinich v svoji zgodovini Tersata str. 33.

II. Poglavje.

Sv. hiša zibne v Tersatu. — Grof Miklavž Frangipani sèzida kapelico na njenem mestu.

V prvem poglavju se je povedalo, da se je neko saboto zvečer hiša presvete Device Marije kakor neznana zvezda na nebu Tersatčanom prikazala. Ravno tako je tudi zibnila neko saboto zvečer. Novi čudež! — ter strašno ža-

lostna prigodba ! — Težko se dopove, kako so bili ljudje osupnjeni in kako žalostni, ker so zgubili tak neprecenljiv zaklad. Molché in stermé so gledali vsi, ko so se potem zjutraj shajali na zapuščenem kraju, — kjer je stala še neke ure prej presveta hiša nebeške kraljice. Nihčer ni vedel in ni razumel, kako in zakaj se je to zgodilo, saj se nobeden krivega ni spoznal, da bi bil s čim tako kazen zaslužil. Po bližnjih krajih so vse ogledovali in popraševali, da bi kjej zasledili, kar bi še bilo ostalo od sv. hiše; pa nihčer ni vedel kaj povedati ali žalostne potolažiti. Zdaj se je znotrajna žalost še le prav razodela; debele solze so se vsem policih vderle ravno tako, kakor otrokom, kateri so naglo zgubili svojo drago, preljubo mater. — Še dolgo potem so žalovali po tisti okrajini in stoletja so minula, da so ljudje še milo in otožno prepevali o veliki zgubi. Turselin v svoji knjigi, ki jo je spisal leta 1596, tako-le pove: „Trije stoletja so že minula, kar je zibnila sv. hiša v Tersati, vendar ljudstvo še zdaj žaluje, kakor da bi zmirom na novo obžalovalo, kar je zgubilo.“

Slišal je kmalo tudi pobožni grof Frangipani žalostno novico, da je zibnil iz njegove dežele dar božji, ki ga je toliko častil. Berž se je tje podal in bil je močno ginjen, ko mu ljudstvo proti pride, ki je ihtelo in se jokalo.

Da bi zapuščene in žalostne saj nekoliko potolažil, sklenil je sèzidati kapelico na ravno tistem mestu, kjer je prej stala sveta hiša. Imenovali so jo poznej „Svetišče“, prej ko ne za tega voljo, ker je bil svet kraj, kjer se je zidala. Častili so jo verni prav posebno. Rad bi bil pobožni grof, ki si je toliko zaslužil za sveto cerkev in državo, še zidal veličastno cerkev nad Svetiščem, pa ni mogel doveršiti, kar se je bil namenil; kajti kmalo potem ga je smert prehitela, ko je bil o svoji oporoki zidanje velike cerkve zapovedal.

Prizadeval si je na vso moč žlahtni grof, da bi potolažil ljudstvo, ki je po odhodu sv. hiše ravno tako žalovalo, ko grof sam; pa vendar tega ni dosegel, da si je ravno toliko cerkvi podaril, kakor smo že prej slišali. Njena podoba, nam zagotovi neka priča, ki je sama bila tam in z lastnimi očmi to videla. Njena podoba ne zibne nikoli izpred oči ondotnih ljudi, povsod in vselej še tekó njih britke solze — povsod in vselej še slišiš milo toživne glasove onih, ki zdihujejo in hrepenijo po predragi nepozabljivi sveti hiši. —

Ko se je pa tudi po Istriji in Dalmaciji zvedelo, da je sveta hiša v daljnem Lavretu na Laškem obstala, prepeljalo se jih je veliko odtod na Laško vsako leto, zato, da bi Marijo na novem kraju, ki si ga je bila izvolila, prav

prav priserčno počastili, pa tudi njej potožili, kako da so žalostni, ker jih je ona zapustila. Tako nam spričuje Turselin (Lib. I. cap. 5). Tje so se podali reveži, bolniki in zapuščeni, spremljali so jih duhovni in varuhi čez široko morje do brega Jadranskega morja, kateri bo zmiraj odmeval od njih žalopevov. (Che ribum-bera eternamente di loro lugubri canti.) — Ravno tako tudi Cesare Ronsaglio, ki je bil blizo 100 let za Turselinom spovednik v Lavretu, nam spričuje, da jih je Dalmatincev in Primorcev silo veliko priromalo do sv. hiše v Lavretu. „Videl sem jih,“ pravi, „kako so roke stegovaje prosili in dolgo tako obstali, da sem bil ves ginjen, jih zagledaje. — Posebno me je ganila njih mila prošnja in zdihovanje: „Verni se k nam, najlepša vseh gospá! — Verni se k nam s svojo hišo vred, o Marija!“ —

III. Poglavje.

Sv. oče, papež Urban V. pošlje iz Rima podobno Matere Božje v Tersat, naj bi prebivalci saj nekaj imeli namesto sv. hiše!

Sveti oče, Papež Urban V. vernivši se iz Avignona (na Francozkem) v Rím (l. 1367) je obiskal tudi božjo pot v Lavretu. Prigodilo se je ravno tedaj, da je prišla truma Primor-

skih romarjev v sveto hišo; milo so tam na novo toževali, da jim je le-ta zibnila.

Globoko je svetemu očetu v serce segala njih velika žalost, objubil jim je neko podobo, naj bi jo imeli namesto svete hiše, ktero so tako težko pogrešali. Clo v Rimu so to podobo prav visoko častili, ker je neki bila nared v prvem stoletju svete cerkve in veliko milost je Bog tistim dodelil, ki so pred njo molili. Malana je ta podoba na cedrino tablo, ktera je 24 palcev dolga, 18 palcev visoka in $2\frac{1}{4}$ p. debela. Sred podobe se vidi deviška Mati Božja z Jezuškom, na desni zgorej Marijino pozdravljenje po Angelu Gabrielu, — spredaj sveti Jernej in pa dva diakona — na levi zgorej križani Izveličar, zraven njega na eni strani njegova ljubezniva Mati, na drugi sv. Janez, spodej pa sv. Pavl in dva njegova tovarša. Tem bolj se mora ta podoba obravnavati, ker jo je malal sv. Lukež, kakor se pripoveduje, in ravno zato so jo imeli že v Rimu kakor sveto reč. Glavinich in Marotti, ki terdita, da jo je malal sv. Lukež, vpirata svojo misel na zapisek ovih podob, ki jih je neki ta svetnik malal, med temi se tudi ta podoba nahaja. Tudi popotniki, kateri so videli podobe od sv. Lukeža malane na črni gori v Livorni (monte negro di Livorno) in na gori sv. Lukeža blizo Bolonije (monte di San Lucca)

spričujejo, da je podobšina Matere Božje v Tersati ravno takošna po podobi, barvi in načinu, kakošni ste uni dve.

Najbolj je Papeža Urbana primorala, da je to podobo Tersatčanom podaril, prošnja grofov Frangipani (supplicantibus Frangipani), kakor nam pripoveduje Pasconi.

Prinesel je to podobo v Tersat o. Bonifacij Neapolitanec, ktereга so sv. Oče posebno obražali ko slovečega pridigarja, postavili so jo v „Svetišču“ nad oltar, naj bi jo verni po nauku sv. matere katoliške cerkve častili.

O p o m b a. Neizrekljivo veliko milost in duhovne tolažbe jih je že mnogo zadobilo in še zadobiva, kateri so k Materi Božji v Tersat se zaobljubili in so tamkaj pri njej pomoč in tolažbo iskali. To nam najbolj spričuje, da je ta podoba takšna, kakšnih po božjih potih postavim v Mariji Celji, na sv. Višarjih itd. nahajamo: — da Bog namreč milostljivo tiste usliši, kateri pred tako podobo pobožno molijo, in jim na predprošnjo deviške Matere čudno pomaga.

Odkar se je ta podoba v Tersatu nad oltar postavila, obiskovali so romarji čedalje bolj kapelico „n a š e G o s p e,“ ki jo je dal zidati grof Frangipani na mestu svete hiše, zakaj trojne reči so najdlitukaj, ki so jih pobožno častili. Ravno zatorej, pravi Pasconi, se je ime-

noval kraj „Tersatto“ po latinski besedi „ter sanctus,“ to je po slovensko trikrat sveto.

Lete tri svete reči pa so :

1. Svet kraj, kjer je stala hiša, v kateri je nekdanj prebivala prečista Devica in cela sveta družina.

2. Od starodavnih časov sloveča čudapolna podoba, ki jo je malal sv. Lukež in podaril papež Urban.

3. Hvaležni spomin brezštevilnih nebeških dobrot, po katerih se je tudi imenovala podoba „podoba matere milosti božje.“

Božjo službo in dušno pastirstvo pri tej kapelici je najprej prevzel večkrat omenjeni duhovnik Aleksander. Dohajali so pa od časa do časa tudi drugi duhovniki redovni in neredovni, da so opravljali božjo službo za prebivalce ondašnje in pobožne romarje in jim svete zakramente delili. Leta 1453 je dal grof Martin Frangipani kapelici, ki jo je njegov predced postavil, dozidati cerkev in samostan (kloster). Obojne in tudi skerb za „Svetišče“ pa je izročil manjšim bratom sv. Frančiška.

IV. Poglavje.

Podoba Matere Božje se slovesno krona v Tersatu.

Sveta katoljška cerkev je od nekdanj pre-sveti Devici Mariji veliko čast in hvalo skazo-

vala in njeno češčenje vernim na vso moč priporočevala. V tem pomenu pisali so sv. papež Gregor VII. neki visoki verni gospi: „Kaj zamorem reči o njej, ki jo nebo in zemlja neprenehoma slavita, in vendar nikoli do tje ne prideta, da bi jo po vrednosti hvalila.“ Zato so Kristusovi namestniki v povečanje Matere Božje toliko odpustkov podelili in jih v večni zaklad sveti cerkvi zapustili.

Tako si je tudi od Boga posebno razsvetljen mož, grof Aleksander Sforcija, korar stolne cerkve v Rimu, nekaj posebnega in izverstnega zmislil, da bi se sv. Devica tudi po vnanjem vredno častila in povikševala. Dal je namreč iz svojega velicega imetja zlate krone napraviti, s katerim bi se imele take podobe in štatve sv. Device kronati, ki zavoljo svoje posvečenosti daleč po keršanskem svetu slové. Eno takih zlatih kron izprosil je Veroneški škof Janez Barbadić za Tersat, ker je mislil, da tista znamenita sv. podoba posebno zasluži, da bi se jej krona postavila na glavo. Ker pa sam ni mōgel opraviti dotične službe v Tersatu, zatoraj je bil posvečeni ali namestni škof v Novem mestu, Jurij Franc Marotti, izvoljen, da to svečanost opravi pri Mariji Devici. Bilo je tedaj kronanje določeno v 8. dan kimmovca 1715. Sprosil se je zato popolnoma odpustek od apostoljskega stola, in povabilo se

mного viših duhovnov in družih častnikov. Češ na cesarski prestol v Beču pošljejo povabilne liste, in mnogo jih razdelé med ljudstvo.

Oziroma na velikanske izredne priprave v slavo nebeški Kraljici bilo se je nadjati, da se napravlja svečanost, kakoršne še ni bilo v Tersatu. Vse je na nogah. Vsakdo hoče primóci v poveličanje presvete Device.

Že pred ta dan prihajajo iz daljnih krajev belo oblečene z rudečimi in višnjevimi traki okinčane deklice, ki po vseh potih trosijo blagodišeče cvetice, mirte, oljske in citronove vejice. Slike, napisi, mnogoverstna znamenja označujejo pomen in imenitnost tega dneva. Cela pot od Reke tje gori proti Tersatu je ograjena z zelenimi drevesci, nad njimi vihrajo bandera in venci. Slavolok stoji pred cerkvijo; na njenem čelu (ospredku) vidijo se napisi, hvalnice in simbolične podobe, ki se ozirajo deloma na veličastno Devico, deloma na ustanovnike tega svetišča, ter jim čast in hvalo dajejo. Visoko iznad zvonika razvija se zastava svetega križa.

Dasitudi grozna kuga razsaja, in so velike ceste bile zaperte, prišlo jih je vendar že pervega dne več ko 30.000, in vseh skupej okoli 60.000 romarjev, med njimi mnogo plemenite gospóde, ki je bila dolgo pot v spokorni obleki in z romarsko palico v roki prehodila. Razun škofa znašlo se jih je tukaj več ko 200 du-

hovnikov; drugi viši častniki bili so zadržani zavoljo gori omenjene overe.

Zvonovi in germenje topov so naznanili slovesnost, ki se cele tri dni s prekrasno svečanostjo obhaja v Tersatu. Z navdušenimi ogovori sprejme in pozdravi se ljudstvo, ter se mu pomen take obhajitve razlaga. Da bi se je pa vesoljna truma pričujočih udeležiti zamôgla, bil je prostor za slovesno kronanje pred velikimi cerkvenimi vrati odločen. Nihče pa ne bi mogel popisati veselja in radosti nazočih, ko se prevzvišeni Devici zlata krona postavi na glavo. Vse pade na kolena, ko trobente zatrobijo, topovi iz terdnjave zadoné, in se ljudstvu blagoslov s podobo kronane Device deli. V slovesni procesiji se potem sveta podoba okoli cerkve in samostana nese, kjer se je osemdeset cerkvenih bander v zraku razvijalo, spremljanih od neštetilne množice vernih, ki neprenehoma „slava“ kličejo Mariji in jej čast in hvala pojó.

Drugi dan vredi se veličasten sprevod v Reko, da naj bi tudi ondašnji prebivalci visoki svoji varhinji in patroni, ki jih je kuge in mnogih nevarnost na morju rešila, dostojno čast in hvalo skazali. Kaj lepo so bili zategadel Rečani svoje mesto okinčali in razsvetili. Brezštevilna množica iz bližnjih in daljnih krajev gre svoji Kraljici naproti, in ko se prikaže v krasni svoji podobi s svitlo krono na glavi,

veselja se zajoka sleherni človek. Ko sprevod do mestne cerkve dospé, izpostavi se ondi sveta podoba na oltarju v občno češčenje novo kronane Device.

Ob štirih popoldne vzeli so jo zopet z altarja in jo spremili slovesno nazaj v Tersat. Akoravno že solnce za „Monte Maggiore“ zahaja in njegovi zadnji žarki verh gore ugašajo med tem, ko sprevod pride na tersatsko višavo, umaknil se je mrak svetlobi ognjev in luč, ki po gorah veličastni Kraljici v slavo blišcé.

Tretji dan sklene se slovesnost z navadno službo božjo in s hvalno pesmijo „Te Deum;“ potem pa se množica z apostoljskim blagoslovom razpusti. Zvonovi in tópovi, ki so jo katoljškemu svetu naznanili, jej dajo slovo in spremijo nazaj po božji milosti osrečeno, radosti polno množico vernih. Sto in petdeset let je od tistega časa preteklo; ali dragi spomin ohranil se je v sercih Tersatčanov in Rečanov, in bo živel na veke. Čast in slava, hvala in zahvala naj jim bo, ki so ondi čast in hvalo Bogu, čast in slavo visoko povzdignjeni nebeški Kraljici z besedo in djanjem dajali!

II.

Marijino svetišče v Tersatu.

Mislimo, da bomo marsikteremu bralcu in častilcu Matere Božje ustregli, ako mu ne le o zgodovini svete hiše, ampak tudi o tistem Marijinem zakladu, ki se je po mnogoverstnih darilih iz avstrijskega cesarstva v Tersatu nabral, zanimivega kaj povemo.

Mnogo rimskih papežev in cesarjev je bilo cerkev in kapelico „Naše Gospe“ v Tersatu v svoje posebno varstvo sprejelo in jo obdarovalo s prekrasnimi daritvami. Tako je cesar Karol V. leta 1536 zlatega z demanti okinčanega orla („aquilam ex purissimo auro fusam ac pretiosis adamantibus ornata“), cesar Leopold I. leta 1693 dva sreberna svečnika tje poslal. Grof Porcija in njegova supruga, rojena Auersperg, sta leta 1636 darovala sreberno shrambo z nogu enega tistih nedolžnih otročičev, ki so bili v Nazaretu pomorjeni, in še mnogo drugih je tam Marijo z dragocenimi darili počastilo.

„Gospod je pri njej ko v blagajnici shranil vse milosti, vse darove in vsa dobra dela.“
(Rihard a S. Lavr.)

Velik zaklad je v Tersatu, in Marija mu je božja oskerbnica. Ona deli posebne dobrote tistim, ki z živo vero in s terdnim zaupanjem

k njej — Materi milosti — pribežé. Tisoč in tisoč našlo jih je tukaj to, kar jim noben človek, nobena moč na zemlji dati ni mogla. Umirajoči so zadobili zdravje, kruljevi in hromovi začeli so zopet hoditi, mnogoverstni bolniki ozdravili so popolnoma; mnogo jih je bilo rešenih iz morskih viharjev in drugih nevarnosti; pomoč in milost dosegli so drugi v revah in nadlogah. Tu omenimo le nekterih darov, ki jih je mogočna in predobrotljiva Devica tukaj podelila, ker kdo bi mogel vse priobčiti in razglasiti, in ko bi tudi jezik angeljski govoril!

Mnogoskušeni, verli Glavinić pripoveduje nam v svoji knjigi „*historia Tersactana*“ o neštevilnih prečudnih prigodbah, ki so se godile v Tersatu posebno tedaj, ko je bila sveta hišica ondi, pa tudi pozneje, ko so sveti oče Urban V. podarili Tersatčanom tisto podobo Matere Božje, ki se še dan današnji visoko časti pri njih. Njegov naslednik P a s k o n i pa v svojem „*Triumphus coronatae reginae*“ le tacihi prigodkov omeni, za ktere so mu bili njegovi verstniki porok in priča. Opiraje se na ta dva poroka, navodimo tukaj k veči časti božji in v poveličanje presvete Device Marije sledeče izredne dogodbe :

I. Leta 1527 oblegali so Turki terdnjavo Klis v Dalmaciji. Med njimi vzdigne se neki aga, B a r o t a po imenu, velik in močen, ka-

kor Golijat. Zasramovaje slabotne, kakor je menil, keršanske vojake, kliče na boj Miha Pariševiča, najmočnejšega in najpogumnejšega med njimi. Keršanski vojak se mu postavi, ne toliko zanašaje se na svojo moč, in krepost, temveč zaupajoč na Boga in na pripomoč Matere Božje v Tersatu. Premagavši Turka odseka mu glavo in reši tako kristjane ljutega sovražnika. Spolnil je pa tudi svojo obljubo, darovavši svoji nevidni varhinji in pomočnici šest črevljev dolgo in tri palce debelo svečo. Še dan današnji vidiš v Tersatu to in še eno ravno tako, katero je daroval poveljnik té terdnjave.

„V nerazdružljivem posestvu upanja na Tebe, o Božja Porodnica, bodem brez strahu; nosil bom tvoje varstvo ko svoj oklep; preganjal bodem svoje sovražnike in jih razkropil.“
(Cosmas Hierosol.)

II. Leta 1599 razsajala je po Reki (Fiume) strašna kuga ter žugala vse prebivalce pokončati. V tej stiski pribežali so k mogočni srednici v Tersat in jo pomoči prosili. In glej! Marija zdajci usliši njihovo priserčno molitev. Prikaže se nad cerkvijo Matere Božje v Tersatu na nebu bel križ; odtod pomika se počasi čez mesto, kjer je celo pot uro postal; potem pa nagloma zgine. Berž po tej prikazni, pripoveduje Glavinić, ki je bil sam temu na pričo, nehala je kuga po mestu. Radostno je hitelo zdaj

vse v Tersat, se visoki Gospi zahvalit in spolnit storjeno obljubo. Še dan današnji ponavljajo Rečani vsako leto to obljubo, ter gredó s procesijo v Tersat, kjer mašnik na altar šest sveč položi Materi Božji v dar, rekoč: „Votum fecimus, gratiam accepimus, votum renovamus.“ (Storili smo obljubo, prejeli smo milost, obljubo ponavljamo.)

„Posnemajmo Marijo, padimo na kolena pred njo in ne nehajmo prositi. Deržimo se je, nikar ne odjenjajmo, dokler nas ni blagoslovila, ker mogočna je pri Bogu.“ (Sv. Bernard.)

III. Benediktu Trikariku, ladijinemu lastniku iz Reke, protila je strašna nevarnost, zgubiti vse svoje imetje in celó življenje. Odjadral je bil namreč s kupčijsko ladijo, ki je bila z oljem in južnim sadjem obložena, iz Manfredonijske ladjostaje. Na visocem morju pa vstane vihar, popade barko, ki je na vsa jadra se peljala, ter jo žene z grozovito močjo proti nasprotnemu skalnatemu primorju. Mornarji dobro vedoči, koliko premore sveta Devica v Tersatu, pribežé pod njeno varstvo, klicaje: Usmiljena Mati, reši nas, če ne, poginemo! A razrito morje se le peni in zaganja, ko bi hotlo do neba vskipeti. Benedikt poskusi zdaj s pomočjo veslarjev v čolnu si življenje oteti, in komaj da so bili v njem, že pokoplje val ladijo v dno globočine. Še bolj serčno so

zdaj prosili ; obljubili so bôsi z gorečimi bakljami v rokah romati v Tersat in ves čas svojega življenja le Bogu in usmiljeni njegovi Materi služiti. In res, o čudo, dospeli so srečno pod njenim varstvom iz bobnečih valov grozno razbrezdanega morja nepoškodovani v Manfredonijo nazaj. Hitimo toraj k naši milostljivi Devici Mariji in recimo z blagim Tomažem Maleolčanom :

„Kam se hočem ozreti, da dospem v rešilno пристanišče, ako ne na prekrasno, zmiraj svetečo „Morsko zvezdo!“ O preljuba, sladka Devica Marija ! Ti si ova morska zvezda, ki vse, kateri se na-te ozirajo, Tebe na pomoč kličejo, tolažiš in jih hitro v varno zavetje pripelješ.“

IV. Neka Ljubljancanka čutila je po dolgi bolezni, da se jej smert bliža. Bala se je hudo njenega morivnega žela in zato preserčno molila k Materi Božji v Tersatu, naj jej življenje ohrani in zdravje podeli: „Ozdravi me, o Gospá, in zdrava bodem!“ Molitev njena kratka, pa polna zaupanja, bila je uslišana po besedah sv. Bonaventura :

„O Marija, Ti si postala Mati Božja za bolne in nesrečne ; porodila si Milost in slednjič izročilo se je Tebi djanje usmiljenja.“

Ravno tako sta tudi dva druga bolnika na Kranjskem ozdravila po priprošnji milostljive

Matere v Tersatu. Eden slepec živel je revno in brez pomoči; drugemu so se pluća gnojile, in zdravniki so obupali, da se ozdravi.

„Obernimo vsi svoje oči na Marijo, da po njenih rokah zadobimo vse dobro. Blagor nam, predragi, blagor nam, da imamo Gospó, ki je tako dobrih rok, tako mogočna pri svojem Sinu nad nami, da si smemo pri njej zavetja iskati.“ (Sv. Bonaventura.)

V. Med čudapolnimi prigodbami, katerih tu omenimo, znamenita je posebno tista, ktera se je zgodila po božjem usmiljenji v vipavski dolini. Bila je ondi od 1. novembra 1728 do 21. julija 1729 A g a t a P r e m r l za smert bolna; zdaj pa zdaj bo po njej, mislili so vsi, ker je čedalje bolj hirala; noge so jej sehnile in čisto onemogle. Tu pride k Agati, nad katero so že vsi obupali, sosed. „Zakaj pa ne poskusiš,“ pravi, „onega poterjenega pripomočka in ne iščeš pomoči pri Materi Božji v Tersatu, ktera dá obilno vsem, ki jo prosijo in se izročé njenemu varstvu.“ — Pazljivo posluša deklica té besede, jih prevdari v svojem sercu in — obljubi se v Tersat na božjo pot. Obernivši se potem k domačim, pravi: „Jaz pojdem k svoji materi v Tersat.“ „Ti v Tersat!“ začudijo se vsi, „na pokopališče te ponesó in položili te bodo v hladno zemljo; verjemi za terdno.“ — „Jaz pa pojdem,“ oglasi se na to

še enkrat Agata, „in sicer zdrava bom tje prišla.“ — Vse se jej čudi in jo sterma gleda; ona vstane iz postelje in pride v dveh dneh v Tersat, kamor v tem času komaj zdrav človek dospé.

„Kako morem tudi o preusmiljeni Materi in sladki Devici drugače misliti, kako kaj drugega se nadjati pri toliki dobrotljivosti in blagosti, ki jo je skazala svojemu otroku. Pod tvoje varstvo pribežim, kjer zadobé bolniki zdravje, jetniki svobodo.“ (Tomaž Maleolčan.)

VI. Zatožil je bil poštenega in v vojski zvedenega moža njegov protivnik po krivem, da bi ga spodrinil in ob čast in službo pripravil, kar se mu je tudi po sreči izšlo. Ali on, priporočivši se Mariji, ki je zavetnica nedolžnim, zahteva, da se še enkrat natanko preišče, česar so ga bili obdolžili. Modra Devica, katero je na pomoč klical, obernila je tudi ravno tiste sodnike, kateri so se prej podkupiti dali, na druge misli; spoznali so ga za čisto nedolžnega. Kmalo potem je dobil tudi veliko imenitnejšo službo. V vedni spomin, da mu je priprošnja Marije otela čast, prinesel je sam v Tersat tablico z napisom: „Ne bodo se bali zvite kače, ki v Tebe zaupajo, o Devica; ubežali bodo hudobniku, ki Tebe poveljujejo.“

VII. „Oni, ki se vozijo po morju, pripovedujejo o njegovi nevarnosti.“ (Ekleziastes) —

V takej nevarnosti bil je leta 1730 tudi Jurij Rozmanić iz Bakra. Odpeljal se je bil s šestimi tovarši v Senj. Komaj pa da so bili sidra potegnili, navstane vihar, zgrabi barko in jo počez položi. Že v drugič zaženejo se valovi v ladijo, razbivši se nad njo; mornarji komaj ubranijo; da se ne potopi. Slednjič prelomi, o groza! jadernik, zadek ladije se zaziblje na kviško; trije Rozmaničevi tovarši padejo v morje in utonejo. Jurij to videti, zgrabi štiri vesla; zvezavši jih, vleže se zaupa-joč v Boga na-nje, ter se prepusti divjim valovom. Za njim skoči peti, ravno tako serčen tovarš, oklenivši se Rozmaničevih veslov; toda ko ga moč zapusti, odnese ga val, in potopi se v dno morja s tistim vred, ki je bil na razbiti barki ostal. Tako je le Jurij še pri življenji ostal; dolgo se še, višoč na veslih bojuje s prestrašnimi valovi, ki se zaganjajo vanj. Konečno zakliče na pomoč sladko ime milostipolne matere Marije. In res, stegnila je svojo varovalno roko čez-nj in ga srečno pripeljala na suho.

„Marija imenuje se po pravici morje (maria) usmiljenja, in primerjajo jo prav modro širocemu morju, ker nihče ne more ne kapljic v morji sešteti, in ne velikosti njenega usmiljenja izplati.“ (Dionys. de laud. Virg.)

Zatoraj v hudem boju, ko zapuščen na pomoč kličeš druge brez uspeha, nebo samo tebi

zaperto misliš, pogumno reci, vere in zaupa poln : Pomagaj Marija ! Pomagaj Marija !

Če te reve grozno tarejo, ko mraz te trese, lakot muči ; ko sila ti prežene sladko spanje, in vsak ti mili dar zmanjkuje, na njo zaupaj, njej zaupaj : Pomagaj Marija ! Pomagaj Marija !

V pregnanstva divjih vihtah, če huda laž, zavid, zvijača ko strupene kače te napadajo, srečo ti ali slavo podkopujejo, o, tudi takrat ne obupaj : Pomagaj, Marija ! Pomagaj Marija !

V bolezni tužnih dnevih, ko bola sila te pritiska, ko dušo zgrabi plašnost grozna, nikjer vesela nada se ne kaže, hiti, božec, k Mamki Božji hiti : Pomagaj Marija ! Pomagaj Marija !

Ko grehov teža dušo tlači, in britke solze ti preливаš, serce pred jezo božjo se ustraši, o še te vabi zanašljivost mila : Pomagaj, Marija ! Pomagaj Marija, ki zvesta si in milosti polna mati.

In ko smertna groza te navdaja, očesa ti zakriva temna noč ; ko svet zapade ti in blišč posvetni, in pred sodbo božjo imaš ti stopiti, o, še izreci besedo verno : Pomagaj Marija, ki umirajočim si prevod, obramba in zavet.

„Marija pomagaj“ besede té se spomni v nadlogah, revščini, hudih stiskah. „Marija pomagaj,“ beseda ta prinese moč v življenji, kakor tudi v smerti ; zatoraj reci z vernim upapolnim srcem : Pomagaj, pomagaj, o Devica, Mati in Kraljica !

Jutranja molitev.

V imenu † Boga Očeta, in † Sina,
in † sv. Duha. Amen.

Ko po mirni tihi noči
Nov'ga dneva svit blišči,
K luči svoji in svitlobi
S ponižno prošnjo se otrok oberne,
Da skoz mračne toke in zapletke
Svitle ga in ravne pote vodi.

Da mu djanje in početje zvesto
Čiste duše čist osvit ostane,
Radovoljno svetu se umakne,
In prot' nebu kviško se vzdigne;
Da resnica proste mu besede vlada,
V serce se mu plam ljubav' vsaja.

Slaviti Te v krasoti Tvoji,
Pervi dar Ti, Oče, podarim!
Zmožnost moja in hotenja slabo moč,
O, pomnoži jo v sveto službo svojo,
Da pravilo svoje, delo slabih rok,
S Teboj začeto, s Teboj enako sklenem.

Vsegamogočni večni Bog! Tebe molim, Tebe hvalim, kakor Te hvalijo vse stvari v nebesih in na zemlji: Svet, svet, svet je Gospod vseh gospodov, ves svet je poln njegove svetlosti. Hvala Tebi, nebeški Oče, za noč, v kateri si mi dal mirno počiti; hvala pa tudi za dan, kterega si mi dodelil, da ga Tebi posvečujem. Skerbno in stanovitno hočem tedaj v poboljšanju svojega življenja napredovati. Pred vsem odpovem se brezdelnosti in lenobi. Radovoljno in z veseljem hočem svoje dolžnosti spolnovati, da kot dober in zvest služabnik Tebi služim in Tebi dopadem. Tudi darove, kolikor koli sem jih po Tvoji milosti prejel, hočem rabiti Tebi v čast, sebi in svojemu bližnjemu v prid.

Kakor me je zdaj voda vnanje nesnage očistila, tako, o Bog, naj kri Tvojega Jagnjeta serce in dušo mojo očisti, da me za svojega otroka spoznaš na tem, da se nepremakljivo

Tebe deržim, ter vedno po Tvojih zapovedih živim. Daj, da se vabilom in skušnjavam svetá ne dam zapeljati na široko pot napčnega in pregrešnega življenja. Daj mi prvo slast in strast v sercu zatreti; daj mi jezo, zavid, lakomnost, prevzetnost in napuh v sebi premagati. Daj mi resnico in pravico ljubiti, in sovražiti laž. Pomagaj mi treznemu in zmernemu biti v jedi, pijači in zabavi, da vse to čertim in sovražim, kar je Tebi, o Bog, zoperno in nedopadljivo. Daj, da se pravo pobožno življenje, ki iz Tebe izvira, z milostjo in pomočjo svetega Duha v meni ponoví, da kot čversta rastlina zelením, cvetim in živ sad donesem.

Naj danes to dobro delo . . . storim in se vadim v tej čednosti . . . Sveti Bog, sveti mogočni Bog! razsvetli moj um, uterdi mojo slabo voljo, obvaruj me slehernega greha in večne smerti. Amen.

Prosíte za-me, preljubi izvoljeni

Božji! Ti pa pred vsemi, o prečista devica in Božja porodnica Marija, in vi, moji patroni . . . pridite mi na pomoč, podajte meni slabemu svoje roke, varujte me greha in vsega hudega v mislih, v besedah in v djanju; sprositi mi stanovitnosti v dobrem!

Blagoslovi me Bog Oče †, Bog Sin † in Bog sv. Duh †. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Apostoljska vera.

Angeljsko češčenje.

Angelj Gospodov je oznanil Mariji, in je spočela od svetega Duha.
Češčena si Marija i. t. d.

Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po Tvoji besedi.

Češčena si Marija i. t. d.

In Beseda je meso postala in je med nami prebivala.

Češčena si Marija i. t. d.

O Gospod! daj vsem vernim dušam mir in pokoj.

In večna luč naj jim sveti! Gospod, naj v miru počivajo. Amen.

Molitev

k svetemu angelj-varhu.

Tebi, sveti angelj, ki si meni sosebeno za varha dan, se priporočim, preden se k svojemu delu ali na daljno pot podam. Prosim te, vodi, opominjaj, podučuj, svari, tolaži, in varuj me tudi danes. Obvaruj me vseh dušnih in telesnih nevarnosti, brani me očitnim in skrivnim sovražnikom; sprosi mi milosti, da vedno v ljubezni in strahu Božjem potujem in pridem, kamor je Božja volja. Uterdi me v dobrem, varuj me greha, posebno smertnega greha. Pomagaj mi vse skušnjave premagati; daj mi moč in stanovitnost v terpljenji, in pelji me iz tega življenja k trumi zveličanih, da prepevam Bogu hvalo s teboj in z vsemi ljubimi angelji vekomaj. Amen.

Večerna molitev.

Kmal' je beli dan pretekел,
 V temno se in skrivno noč premenil:
 Tako hitro ure naše utečejo;
 Bližnji konc življenja nam naznanjajo.

Vidim gor' na križu Te viseti,
 O Zveličar, ki roke razpneš,
 Milošerčno da vse objameš,
 Ki so Te v bol in smert poslali.

Daj, da Ti sledim na pot' terpljenja,
 Da izpravljen z Bogom in očisten greha,
 V Tvojem se objemu odločim sveta,
 In kraljestvo Tvoje podedujem.

Tiha noč pokriva trudni svet. Spet
 je dan minul, ki se nikdar ne bo
 vernil. Žalibog! da ga nisem po Tvoji
 volji doveršil, da sem marveč po svoji
 termi ravnal, le svojega veselja ali
 prida, ne pa Tvoje časti iskal; kajti,
 pozabivši večnega svojega poklica, sem

bolj ničemurnost in bliščobo, kakor svoj dušni blagor cenil in ljubil. O jaz nespametni človek, ki sem se svetu in njegovemu veselju vdal, glavno reč pa zanemaril, in se tistega križa ogibal, ktereга je On sam nosil pred menoj, pokoren do smerti. Oj, kedaj se bodem spametoval jaz! Kedaj bom jaz nehvaležnež resnično pomislil, da je greh, da je sam in edin greh vzrok bil grozoviti Jezusovi smerti, da so tudi moje pregrehe in hudobije Tebe, moj Jezus, na križ pribile, prebodle Ti ljubezni polno sercé!

O Bog! s kakšno nehvaležnostjo sem Ti povračeval Tvoje dobrote! O daj mi solz resnično spokornega serca, da od Tebe odpuščenje zadobim, da ne kot zgubljeni sin, temuč kot Tvoj otrok z veselo nado k počitku grem, da se ne jeziš nad menoj, ter ster tega in skrušenega serca ne zaveržeš zavoljo brezkončne milosti svoje. Odpusti mi, o nebeški Oče, po zasluženji,

po terpljenji in smerti svojega preljubega Sina Jezusa Kristusa! V tebi, o Jezus, je vse moje zaupanje. V tvojo sveto kri utopim vse svoje pregrehe. Izbriši moj dolg, o Jagnje Božje, ktero grehe sveta odjemlješ!

Prosim te, o Gospod! ohrani to noč mojo dušo in moje telo brez vsega madeža, in dodeli milostljivo, da po lahkem spanju okrepčan ustanem k novemu dnevu — tebi v čast in v blagor svoji duši. Blagoslovi, o Bog, mene, moje žlahtnike in znance, dobrotnike in prijatelje, tudi moje neprijatelje, katerim iz serca odpustim. Poglej z očmi svoje milosti na siromake, jetnike, žalostne, bolnike in umirajoče. Bodi milostljiv tudi ubogim dušam v vicah in daj jim večni mir.

K tebi, o Marija, pred ko se oči zatisnejo, zdihnem in te prosim, sprejmi me v svoje materno varstvo, da me sovražnik nenadoma ne napade niti obropa; postavi mi tudi, ki si kra-

ljica angeljev, mojega preskerbnega angelj-varha na stran, da me vsega hudega obvaruje, na duši in telesu brez škode ohrani. Sveta Marija, sveti pomočniki in vsi izvoljeni božji, prosite za-me zdaj in o moji smertni uri. Amen.

(Pokropi se v Jezusovem imenu in reci:)

Jezus! obvaruj me nagle in neprevidene smerti. — Oče! v Tvoje roke izročim svojo dušo. Naj me blagoslovi, trojni večni Bog, Oče †, Sin † in sv. Duh †. Amen.

Spovedne molitve.

K Tebi, Gospod nebeški Oče se podam nazaj, kakor zgubljen sin k svojemu očetu. Gledé na revščino moje duše ž njim vred rečem: Vstati hočem in k svojemu očetu nazaj iti, ter spoznam: Oče, grešil sem zoper nebo in zoper Tebe; jaz nisem vreden, da se sina Tvojega imenujem. Zakaj kakor uni nesrečni človek, tako sem tudi jaz posvetnega blaga in veselja iskal, Tebe pa — studenec žive vode — zapustil. Usmiljeni Oče! sprejmi me zavoljo Svojega Sina, Jezusa Kristusa, zopet za svojega otroka; daj mi obleko milosti svoje, daj mi perstan svoje ljubezni! Ponižno Te prosim, dovoli mi pristopiti k Tvojemu gostovanju. „Daj mi, o Bog, Tvojemu biti, ker to je moje edino blago.“ Ps. 72.

K Tebi se vernem, o Jezus, k svojemu dobremu pastirju; kajti zgubil sem se, kakor tista ovčica, ki je zašla, zapustivši pašo Tvojo. Išči svojega otroka in pelji ga nazaj na pot svojih zapovedi. Vzemi me, dasiravno sem Tebe nevreden, na svoje rame, in donesi me k čredi

svojih ovčic, da Te zavoljo milosti Tvoje hvalim, da Ti vekovito čast in hvalo dajem.

K Tebi, o Jezus, vpijem, Usmiljeni Samaritan! Zakaj jaz sem tista sirota, ki je na poti od Jeruzalema v Jeriho — iz domovine pravega miru v hrup svetá — sovražnikom svoje duše zapadla. Poglej na-me in usmili se me, ker vzel je ropar moji duši oblačilo Tvoje milosti in vsekaj jej smertne rane. Pridi, o Jezus, in zaceli jih z oljem svoje miloserčnosti in pelji jo nazaj v svoje zavetišče, v svojo najsvetejšo rano, k svojemu milemu sercu.

Tebi pridem naproti, o moj Gospod in Zveličar, kakor harničar (colnar) v Jerihi; svojo nepravico Ti spovem sklenivši, vsaktero škodo svojemu bližnjemu po zmožnosti poverniti; vsaj mi nič ne priduje, ves svet pridobiti, ako na duši škodo terpim. Daj mi serce, ki se s Tvojim srcem zlaga, in kakor si nekdaj Caheja sprejel in celo njegovo hišo posvetil, tako tudi mene opraviči in posveti, ker si prišel izveličat, kar je bilo pogubljenega.

Pred Tebe se veržem, o ljubeznjivi rešitelj moje duše! Kako rad bi, kakor

Magdalena, v potokih solz napake svojega grešnega življenja utopil! Nadomesti moje solze s svojo presveto kervjo, in ne pusti me od Tebe iti, dokler ne slišim sladkih besed: „Tebi so grehi odpuščeni.“

K Tebi pribežim, moj učenik in mojster, katerega sem po tolikih pregreških zopet vnovič zatajil. Milo Te prosim, da po svoji zmagovavni ljubezni tudi na-me obrniti blagovoliš tisti pogled, s katerim si svojega učenca Petra k živi pokori vzbudil. O Jezus! ne zaverzi me od svojega obličja; reci moji duši: „Tvoj blagor sem jaz.“ Ps. 34.

Prošnja za razsvitljenje.

Razsvetli me, sveti Duh, duh resnice, da vse pregrehe svojega življenja spoznati zamorem, kakor jih bodem enkrat pred Božjim sodnikom sprevidel in spoznal. Daj mi, da se vsega, karkoli sem ali hudega storil ali dobrega opustil, zavem. Stavi mi število in velikost mojih grehov prav razločno pred oči. Daj mi, da natanko razumim, kolikrat sem se zoper Boga, zoper svojega bližnjega

in zoper samega sebe, posebno pa zoper dolžnosti svojega stanu pregrešil. Pridi mi na pomoč, da me sebičnost moja ne oslepi, temuč se tako spoznam in spovedniku spoznati dam, kakor Ti veliš in od mene zahtevaš. Odkritoserčno mu tedaj hočem svoje serce razodeti, najmanjših slabosti in pomanjkljivosti se obtožiti, da po pravi resnični pokori odpuščenje grehov in odpustek časnih in večnih kazen zadobim, po Jezusu Kristusu. Amen.

Spraševanje vesti.

1. Veruj v enega Boga.

Zoper to zapoved greši: Kdor je neveren ali mlačen v pravi veri — kdor dvome o božjih resnicah prostovoljno v sebi redi, ali jih v družih obudi — kdor vero zataji — kdor božjo službo ali djanja katoliške vere (n. p. molitev, spoved, post) zanemarja ali opušča — kdor se v cerkvi ali družih svetih krajih gerdo obnaša — kdor svetinje in podobe svetnikov in šege katoliške cerkve zaničuje — kdor bukve in pisma bere in razširja, ktere zoper katoliško vero učé — kdor v previdnost božjo ne zaupa ali zoper božje sklepe mermra — kdor nad božjo milostjo obupa ali po prederznem zaupanju v milost božjo greši — kdor nevoljno svoje križe terpi ali kdor je Bogu za prejete dobrote nehvaležen — kdor vraže ali copernije uganja — kdor se nepotrebno z neverniki ali krivoverci peča, da je v nevarnosti vero v sebi oslabiti ali celó zgubiti i. t. d.

2. Ne imenuj po nemarnem Božjega imena.

Zoper to zapoved greši: Kdor nepotrebno ali po krivem priseže — kdor prave prisege ali obljube ne spolni — kdor se nemarno roti — kdor Boga ali Božje reči preklinja — kdor po nemarnem ime Jezusa, Marije in svetnikov izrekuje — kdor iz bezočnosti in iz šale besede sv. pisma ali druge svete reči rabi i. t. d.

3. Posvečuj praznik.

Greši: Kdor ob nedeljah in praznikih brez potrebe dela ali delati ukaže — kdor s svojim zadolženjem zamudi službo Božjo: sv. mašo, pridigo i. d. opravila, in kdor odvrča druge od teh sv. opravil — kdor v dnevih Bogu posvečenih razuzdano živi, nezmerno je in pije, ali jih v grešnih zabavah doprinaša i. t. d.

4. Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji.

Zoper to zapoved sploh greši, kdor ne spolnuje dolžnosti svojega stanu. Posebno pa otroci grešé, če svojim staršem ne skazujejo pokorščine, ki jim gré, če jih z gerdim zaderžanjem žaliijo in jezé — če jih zasramujejo in zaničujejo — če jih preklinjajo ali celó pretepajo — če jih v revščini ali bolezni brez pomoči puščajo — če njihove zadnje volje ne spolnijo — če za-nje ne molijo.

Podložni (posli) grešé, če svojim vikšim ali gospodarjem podložnosti in zvestosti ne skazujejo — če jim kljubujejo ali po zanikernosti škodo delajo — če jih hudo sodijo ali tudi druge zoper njih dražijo — če gosposki davkov ne opravljajo, ktere so dolžni — če se svojim glavarjem v grešne reči udajo ali

jih celó sami k nespodobnemu ali pregrešnemu življenju zapeljujejo i. t. d.

5. Ne ubijaj.

Greši: Kdor bližnjemu ali sam sebi življenje vzame ali to storiti sklone — kdor hudovoljno sebi ali drugim smert ali veliko nesrečo vošči — kdor sam sebi ali drugim življenje krati in na zdravji škoduje — kdor se jezi ali druge zjezi in razdraži — kdor svojega bližnjega sovraži in se nad njim maščuje — kdor s pohujšanjem dušo bližnjega umori ali grešne želje v njem obuja i. t. d.

6. Ne prešestuj.

Greši: Kdor se prostovoljno v nevarnost poda, da v sebi nečiste želje obudi — kdor v nevarne družine zahaja — kdor nečisto govori ali take pogovore z dopadanjem posluša — kdor nečiste bukve ali pesmi bere ali drugim priporoča — kdor z nesramnim vedenjem druge v greh zapeljuje — kdor nespodobne reči ogleduje, se nečistih reči dotika, ali drugim kaj takega do sebe dovoli — kdor pregrešna znanja dela, se z osebami družega spola nečisto obnaša, ter se pregreši z nedolžnimi — z nezakonskimi — z zakonskimi — z žlahtniki ali z drugimi osebami, ki ostudnost greha povikšajo i. t. d.

7. Ne kradi.

Greši: Kdor skrivaj ali s silo vzame, kar je bližnjega — kdor lastino družih poškoduje — v kupčiji ali prodaji druge prekani ali goljufa — kdor nepravilne obresti (činže) jemlje — si kaj sposodi ali proda, dobro vedoč, da ne more verniti ali pla-

čati — kdor najdenih ali ukradenih reči pravemu gospodarju nazaj ne dá — ukradeno blago kupi ali hrani — kdor se po krivem pravda — kdor uboge stiska, revežem po svojem premoženji milih darov ne delí — zasluženega plačila ne plača — kdor se s potrato v dolgove zakoplje — svoje ali ptuje premoženje zapravi — kdor pravne dediče (erbe) krati — pravne testamente overžuje i. t. d.

8. Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega.

Greši: Kdor pred gosposko krivo pričuje, krive priče rabi, pisma ponareja ali krivična dela — kdor posebno drugim v škodo laže — kdor druge opravlja, psuje, zasramuje — kdor se hlini ali iz potuhe prilizuje — kdor druge podpihuje, s tem zdražbe dela — skrivnosti razodeva — napake družih njim v sramoto razširja — kdor brez uzroka sumi ali natolcuje — kdor o družih brez vzroka hudo sodi — opravljive pogovore rad posluša in jim prav dá i. t. d.

9. Ne želi svojega bližnjega žene.

Greši: Kdor v nečistih mislih, željah in občutkih z dopadanjem radovoljno postaja ali va-nje res dovoli i. t. d.

10. Ne želi svojega bližnjega blaga.

Greši: Kdor ima misli in poželjenja v sebi, se po krivici ptujega blaga polastiti — kdor je drugim zavoljo njih sreče ali premoženja nevošljiv, sebičnih in samogoltnih misel i. t. d.

Pet cerkvenih zapoved.

1. Posvečuj zapovedane praznike.
2. Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih s spodobno pobožnostjo pri sv. maši.
3. Posti se zapovedane postne dni, namreč: štiridesetdanski post, kvaterne in druge zapovedane postne dni; zderži se tudi ob petkih in sobotah mesnih jedi.

O p o m b a. Kdor po cerkvenem dovoljenji ob sobotah je meso, naj v namen posta moli petkrat „Očenaš“ in „Češčena si Marija“.

4. Spovej se svojih grehov postavljenemu spovedniku najmanj enkrat v letu, in o velikonočnem času prejmi sv. Rešnje telo.

5. Ne obhajaj ženitve o prepovedanih časih.

Zoper pet cerkvenih zapoved greši: Kdor o nedeljah in zapovedanih praznikih brez vzroka zamuja sv. mašo, pridigo in popoldansko službo božjo — kdor se o postnih dneh (ako nima po cerkveni oblasti polajšanja ali dispenze v tej reči) ne zderži mesnih jedi, ali se več ko enkrat do sitega najé — kdor o pravem času ne opravi svoje spovedi, ali po nevrednem prejme sv. zakramente.

Poglavitni grehi.

1. napuh, 2. lakomnost, 3. nečistost. 4. nevošljivost, 5. požrešnost, 6. jeza, 7. lenoba.

Grehi v sv. Duha.

1. prederzno v božjo milost grešiti, 2. nad božjo milostjo obupati, 3. spoznani keršanski res-

nici ustavljati se, 4. svojemu bližnjemu zavoljo gnade božje novošljiv biti, 5. do lepega opominovanja oterpnjeno serce imeti, 6. v nespokornosti terdovratno ostati.

V nebo vpijoči grehi.

1. preišljeni uboj, 2. mutasti ali sodomski greh, 3. zatiranje ubozih, vdov in sirot, 4. delavcem in najemnikom zaslužek zaderževati ali utergovati.

Ptuji grehi.

1. greh svetovati, 2. grešiti veleovati, 3. v drugih greh privoliti, 4. druge v greh napeljevati, 5. drugih greh hvaliti, 6. k grehu molčati, 7. greh pregledati, 8. greha se vdeležiti, 9. greh zagovarjati.

Sprašuj se tudi:

O sedem telesnih del usmiljenja.

1. lačne nasititi, 2. žejne napojiti, 3. popotnike sprejemati, 4. nage obleči, 5. bolnike obiskovati, 6. jetnike rešiti, 7. merliče pokopavati.

O sedem duhovnih del usmiljenja.

1. grešnike svariti, 2. nevedne učiti, 3. jim prav svetovati, kateri dvomijo, 4. žalostne tolažiti, 5. krivico voljno terpeti, 6. jim iz serca odpustiti, kateri nas žalijo, 7. za žive in mertve Boga prositi.

Obžalovanje grehov in terden sklep.

Nebeški Oče, vsegamogočni Bog, ki gledaš na misli in želje mojega serca, jaz spoznam, da sem grešil, da sem mnogokrat in zeló grešil zoper Tebe, svojega preljubega Očeta in največega dobrotnika. Sram me je, da sem se proti Tebi tako nehvaležno, proti sebi tako nespartmetno, proti bližnjemu tako zanikerno in terdoserčno obnašal. Ko bi bil imel v vseh rečeh po Tvoji volji ravnati, sem temu nasproti delal in storil, kar si prepovedal! Oh, kedaj se bodem spokoril! kedaj bodem nehal, Tebe, večno ljubezen žaliti, Tebe, moj Jezus, v serce zbadati s sulico svojih pregreh! — Da! jaz sem Ti serce prebodil, jaz Ti krvave rane vsekali, jaz sem bil Tvoj križavec in morivec. In to je, kar me v globočini mojega serca žali, skli in peče. — O premila mati Marija! odpusti mi nehvaležnost in zanikernost mojo; odpusti mi zavoljo Jezusa, ti, ki si zaradi mene pod križem nezmerne bolečine terpela, da bi s svojim Sinom vred za mojo nepokorščino zadostila in me večnega

pogubljenja rešila, po neskončnem zasluženju Jezusa Kristusa. Amen.

Poglej na-me, o Gospod, poglej na skesano serce svojega otroka, ki terdno sklene, Tebe nikdar več ne razžaliti, temuč vse opustiti, karkoli je zoper Tvojo postavo in zoper Tvojo sveto voljo. Ne le iz strahú, temveč iz ljubezni do Tebe, hočem varovati se greha in odpovedati se mu vpričo Tvojega obličja. Blagoslovi, poterdi ta moj sklep, da mu vse žive dni zvest ostanem. Ti pa, ljubi moj angelj-varh, in vi svetniki in izvoljeni božji, prosite za-me pri Bogu, da nikdar in nikakor več v nesrečni stan greha ne padem, temuč vreden sad pokore prinesem. Amen.

Po spovedi.

Naj bo, hvala Tebi, predobrotljivi milostni Bog! Ti pokore moje nisi zavergel, temuč me ljubeznjivo sprejel in po neskončni milosti svoji mi vse grehe odpustil. Razbite so verige, ktere so me bile na hudodelnika oklenile; zopet sem slobodni Tvoj otrok: v božjem miru raduje se moja srečna duša; grehi moji so mi odpuščeni! O srečna moja duša!

Slavi Gospoda in vse, kar je v meni, naj hvali njegovo sveto imé!

O, kaj velik je dar, ki sem ga danes od Tebe prejel! Kako prijazno si me, zašlega otroka, nazaj povabil, kako miloserčno mi nezvestobo mojo prizanesel! In zdaj, ko sem pred Tabo in pred Tvojim namestnikom krivega se spoznal, kako hitro si se mene usmilil, kako blagovoljno me v poprejšnji sveti stan postavil.

O Bog, Ti si zgolj ljubezen, ter usmiliti se in zveličati je Tvoje veselje. Ti ne želiš smerti grešnika, ampak da se spokori in vekomaj živi. Res, brezkončna, neizmerna je Tvoja ljubezen do mene. Presuni, vnemi moje serce, da Te vzajemno ljubim, da me nobena stvar ne loči od ljubezni do Tebe.

Da! od tega trenutka za naprej Te hočem ljubiti. Prizadevati si hočem Tebi samemu služiti, Tebe samega ljubiti iz serca in čez vse. Paziti hočem na svoje misli, besede in djanje, in zvesto splovnovati vse svoje dolžnosti, da si pridobim to, kar sem bil doslej zamudil in pustil vnemar. Pridi moji slabosti na pomoč, podpiraj me v bojevanju, oboroži me, da silo rabim ter nebeško kraljestvo na-se spravim. Povzdigni mojo dušo, da tega

iščem in potem hrepenim, kar je zgorej. Daj mi, o Bog, ki si večni studenec vseh milost in dobrot, stanovitnost v dobrem, da po resničnim poboljšanju svojega življenja Tebe zvesto ljubim, Tebi vekomaj služim. Amen.

Obhajilne molitve.

Molitev pred sv. obhajilom.

I.

Vsegamogočni, večni Bog! nevreden sem sicer in ne upam se k Tvoji mizi stopiti, ker nimam svatnega oblačila na sebi; vendar po besedah: „Kdor je ta kruh, bo živel vekomaj“ (Jan. 6. 52.) in zaupajoč v Tvojo prizanesljivost hočem vžiti presveto telo Jezusa Kr., ter dušo oživiti z angeljskim kruhom, ktereга si nam v dušno hrano iz nebes poslal. Ker pa mojo slabost poznaš in previdiš, da brez Tvoje pripomoči nič dobrega učiniti ne morem, zategavoljo Te prosim, daj mi po tisti čudapolni ljubezni, po kateri si nam zakrament svetega Rešnjega Telesa

dodelil, Tvojega Sina tako sprejeti, da v sv. veri, ljubezni in vseh lepih čednostih uterjen, Tebi dostojno služiti in večno življenje doseči zamorem, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Sveta Marija, Mati Božja, prosi za-me in pomagaj mi, da se k temu presvetemu opravilu tako pripravim, kakor važnost in imenitnost njegova od mene zahteva, da mi ne bo v pogubljenje, temuč v blagor in zveličanje moje duše. Vsi pomočniki in sveti patroni moji, prosite za-me pri Bogu, da Gospoda svojega vredno sprejemem in s tem vse dobrote zadobim, ktere Jezus deli takim, ki ga s čistim in ponižnim srcem uživajo ter zvesto v sebi ohranijo.

Jezus Kristus, odrešenik in zveličar svetá! Ti si nas vse k sebi povabil in nam obljubil, da nas hočeš poživiti in zveličati. Zatorej se k Tebi podam in Te hočem prejeti v tem namenu, v kterem si nam dal svoje telo uživati v večo čast presveti Trojici, v spomin Tvojega terpljenja in smerti v pomnoženje in blagostanje svete katoliške cerkve, v zadostenje za moje grehe in v zahvalo za vse prejete dobrote. Jaz Ti ga darujem za vse svoje dobrotnike, za prijatelje in

sovražnike, kakor tudi za vse verne duše v vicah. Blagoslovi, o Gospod, te moje misli in želje, in dovoli, da s tem svetim obhajilom vse to pridobim, česar od tvoje dobrote in milosti zadobiti želim. Amen.

Vera, upanje in ljubezen.

Djanje vere.

Verujem v Tebe, pravi trojedini Bog, Oče, Sin in sveti Duh, kateri si vse stvaril, kateri vse ohraniš in vladaš, kateri dobro poplačaš in hudo kaznuješ. Verujem, da se je Sin Božji včlovečil, da nas je s svojo smertjo na križu odrešil, in da nas sveti Duh s svojo gnado posvečuje. Verujem in terdim vse, kar si Ti, o Bog, razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so aposteljni pridigovali in kar nam sveta Rimska katoliška cerkev verovati zapoveduje. Vse to verujem, ker si Ti, o Bog, večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš goljufati, ne goljufan biti. O Bog poterdi mojo vero!

Djanje upanja.

Upam in zanesem se na Tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog, da mi boš po zasluženji svojega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa v tem življenji spoznanje, pravo obžalovanje in odpuščenje mojih grehov, po smerti pa večno zveličanje dal in dodelil, Tebe iz obličja v obličje gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od Tebe potrebne pomoči, vse to doseči. Upam to od Tebe, ker si Ti to obljubil, kateri si vsegamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. O Bog! poterdi moje upanje.

Djanje ljubezni.

O moj Bog, ljubim Te iz vsega svojega serca čez vse, ker si največa dobrota, neskončno popolnoma in vse ljubezni vreden; ljubim Te tudi zato, ker si do mene in do vseh stvari neskončno dobrotljiv. Želim iz celega serca, naj bi Te ravno tako ljubil, kakor so Te tvoji najzvestejši služabniki ljubili in Te še ljubijo. Ž njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolno ljubezen; povišaj jo v meni, o dobrotljivi Gospod, bolj in bolj. Ker Te tedaj resnično in iz serca ljubiti že-

lim in si terdno prizadevam, mi je iz serca žal, da sem Tebe, svojega stvarnika, odrešenika in posvečevavca razserdil. Žal mi je, da sem grešil, da sem Tebe, vsegamogočnega Gospoda, svojega najboljšega Očeta, razžalil. Terdno sklenem vse grehe in vse hude priložnosti zapustiti, storjene grehe čedalje bolj obžalovati in nikdar več ne zoper Tvojo sveto voljo grešiti. Vzemi me spet za svojega otroka in dodeli mi milost, da ta svoj sklep dopolniti zamorem. Tega Te prosim po neskončnem zasluženji Tvojega Božjega Sina, našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

Oče naš itd. Česčena Marija itd. Čast bodi Očetu in Sinu in svetemu Duhu, kakor je bila v začetku in zdaj in vselej na vekomaj. Amen.

Po svetem obhajilu.

Jezus Tebi živim ; Jezus Tebi umerjem, Jezus Tvoj sem v življenji in v smerti. — O moj Kristus! v Tebe verujem, v Tebe upam, Tebe ljubim iz cele svoje duše, iz cele svoje moči. Jaz Te molim, svojega Gospoda in Boga, ter se v najglobokejši ponižnosti veržem in padem pred Tebe v prah ; jaz Ti daru-

jem dušo in telo — vse svoje blago v čast in zahvalo — v sveto službo Tvojo. Ostani pri meni, ozdravi mojo dušo, osveti in ohrani jo v presvetem sercu svojem.

Jezus! Tebe imam v sercu, Tebe, zveličarja moje duše, Tebe, svojega Boga, svojo tolažbo, svoj mir in večni blagor svoj! Bodi počesčena večna ljubezen Tvoja, bodi česčena luč in blagost svetá, pribeglišče moje, dobrota in milost moja, bodi vekomaj česčena! Jaz te ljubim kot svojega največega dobrotnika, jaz Te objamem kot najljubšega prijatelja. — Danes je meni zveličanje došlo! Čudim se, da Ti, najvišji kralj, svojega služabnika obiščeš, da Ti pri meni ostaneš. O moj Jezus! od kod ta prečudni dar? Izvira le samo iz brezkončne milosti Tvoje. Kaj hvale Ti gre zato, zakaj nič večega bi mi ne bil mogel skazati. Da! večno čast in hvalo Ti hočem dajati, in če jaz slaba stvar ne zamorem Tebe po vrednosti Tvoji blagrovati, naj to svetniki Tvoji storé in vse stvari v nebesih in na zemlji.

Sveta Marija, mati tistega, kateri zdaj v mojem sercu počiva, hvali mojega Jezusa za veličastni dar, s katerim je danes mojo dušo osrečil; hvali ga z menoj zdaj

in vekomaj. In vi, svetniki božji, hvalite mojega Boga zavoljo brezkončne ljubezni, ktero je meni, revnemu grešniku, skazal. Vse, kar je stvarjeno, naj hvali mojega Jezusa neprenehoma; zakaj velike reči mi je storil On, ki je močen, in sveto njegovo imé. Jezus, Tebi samemu živim od tega časa za naprej. Ti si kralj mojega serca — bodi in ostani kralj moj vsegdar. Kraljuj nad menoj po svojem dopadenju; kajti jaz ničesar ne iščem nego Tebe, jaz ničesar ne poželujem nego sploh Tebe, svojega Jezusa, blagra in dednine svoje na veke.

Duša Kristusova naj me posveti, telo Kristusovo naj me nasiti, kri njegova naj me napoji, voda Kristusove strani naj me omije, terpljenje Kristusovo naj me uterdi. Usmiljeni Jezus! skri me v svoje svete rane, hudega sovražnika obvaruj me in daj, da po tem življenji k Tebi dospem in Te z Marijo in vsemi svetniki vred iz obličja v obličje gledam, hvalim in molim vekomaj. Amen.

II.

Ohhajilne molitve ob praznikih
Matere Božje.

Vsegadobrotljivi, usmiljeni Bog! Ubog grešnik padem na kolena in Te molim v skrivnosti večne Tvoje ljubezni. Strah me obhaja, ako Tvojo visokost in svojo nevrednost prevdarim; vendar po Tvojih besedah: „Pridite k meni, ki ste lačni in žejni, in jaz vas bom poživil,“ upam se k mizi povabljenih stopiti, ker iz serca želim nasititi se z angeljskim kruhom, kterega si nam iz nebes poslal.

Premilostni nebeški Oče! Ker vem, da vsak, kateri ta kruh vredno vživa, večno živi, prosim Te v imenu Tvojega Sina, Jezusa Kristusa, stori me vrednega milosti svoje, da z živo vero in gorečo ljubeznijo, z vso ponižnostjo svojega serca stopim k Gospodovi mizi. Spoznam in obžalujem pred Tabo, presveti Bog, vse pregrehe in zanikernosti svojega življenja, in obljubim tukaj pred Tvojim obličjem, nikoli več ne grešiti, temuč Tebe, svojega Boga, svojo največo do-

broto iz celega serca, iz cele moči in
čez vse ljubiti.

V zadostenje za svoje grehe Ti darujem Tvojega edinega Sina, Jezusa Kristusa. Prejeti hočem njegovo Rešnje teló in njegovo Rešnjo kri v čast in počestčenje presvete Trojice, v hvaležni spomin terpljenja in smerti našega Odrešenika, kakor tudi v čast in hvalo prečisti Devici Materi Mariji, ktero posebno danes s tem svetim obhajilom hočem počastiti. Darujem Ti, o večno usmiljeni Oče, svoje obhajilo tudi za vse tiste, kateri so moji molitvi priporočeni. Posebno molim za uboge duše v vicah, da jih zavoljo Jezusove kervi iz njih terpljenja rešiš in jim večno ohlajenje v svojem kraljestvu podeliš, po Jezusu Kristusu, Sinu Tvojem in Gospodu našem. Amen.

Jagnje Božje, ktero grehe sveta odjemlješ, pridi in odvzemi mi moje grešno serce in daj mi pobožno in čisto serce po sercu Tvoje prečiste matere Marije, ktere ne vem bolj ljubiti, kakor da v sercu in ustmeno spoznam in rečem: V Tebe, o Jezus, Sin Device Marije, verujem; stori močno mojo vero. — V Tebe, o dobrotljivi Jezus, upam, o pridi

in spolni moje upanje. — Tebe, o najljubeznjiviši Jezus, ljubim; pridi in užgi ogenj svoje ljubezni v mojem sercu.

O Jezus, mir in tolažba moji duši, pridi in nasiti me s svojim nebeškim kruhom. Pridi, Zveličar, in ozdravi mojo dušo. — Moj Bog in moj Gospod! Ti sam hočeš v mojem sercu prebivati! — Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho; reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša. Presveto Jezusovo telo naj posveti in ohrani mojo dušo v večno življenje. Amen.

Po sv. obhajilu.

Molim Te, o Bog, Gospod nebes in zemlje! molim in hvalim Te; zakaj Ti neskončni večni Bog, ktereга nebesa ne obsežejo, si stopil doli k ubogemu grešniku. Zato Ti bodi hvala, čast in poveličanje vekomaj.

O moj Jezus! Tebe imam v svojem sercu. V Tebi, ki sem Te ko živega Boga prejel, verujem v Tvojo večno resnico. — V Tebi, o Jezus, upam na neskončno usmiljenost Tvojo. — V Tebi, moj Jezus, ljubim največo, vse ljubezni vredno dobroto. — Živi nebeški kruh.

resnična dušna jed; oživi in uterdi me, da v veri nikdar ne omagam, da moje upanje nikdar ne upeša, da moja ljubezen nikdar ne ugasne. Ostani pri meni, o Jezus, in Tvoja moč naj živi v meni v večno življenje. Amen.

Ti pa, o sveta Mati Božja, pomagaj moliti Jezusa; pomagaj mi hvaliti imé Gospodovo in njegovo usmiljenost. Srečna si ti, ki gledaš svojega Boga! O Marija! tudi jaz sem srečen; Gospod je tudi z menoj, v mojem sercu je. Danes o tvojem svetem prazniku mi je zveličanje došlo. Bog sam je v meni, on sam se mi je vžiti dal; Jezus, posvečeni sad tvojega telesa je pričujoč v mojem sercu; večna Beseda večnega Boga, živi Sin Božji, katerega si devica rodila — ta Bog in človek z dušo in s telesom v meni prebiva. Zato, o presveta Devica, pomagaj mi tvojega in svojega Boga moliti in hvaliti vekomaj. Amen.

Molitev za sv. odpustke.

Jezus Kristus, ki si ključne nebeskega kraljestva in oblast vezati in odvezovati svoji cerkvi zapustil, daj mi po svojem neskončnem zasluženju vse tiste odpustke zadobiti, ktere nam sveta mati katoliška cerkev v polajšanje zasluženih kazni deli. V ta namen hočem danes po cerkvenem pravilu posebno moliti:

1. O Bog, najviši pastir in oče vseh vernih, kteri si po svojem Sinu Jezusu Kristusu veličastvo svojega imena vesoljnemu svetu oznanil: varuj, vodi in ohrani svojo cerkev na zemlji, poveljaj jo med vsemi narodi in dodeli, da se po vsem svetu razširi. — Oče naš itd.

2. Vsegamogočni, večni Bog! usmili se svojega služabnika in namestnika na zemlji, našega svetega Očeta, rimskega papeža, kakor tudi naših

dušnih pastirjev in vseh služabnikov Božjih. Vodi jih po poti večnega zveličanja, da kar Tebi dopade, s Tvojo pomočjo zahtevajo in z vso gorečnostjo spolnujejo. — Oče naš itd.

3. O Bog, kateri daš mir in edinost, dodeli lepo enovoljnost in pravo edinost v veri vsem keršanskim kraljem in oblastnikom; zveži njih serca v sveti ljubezni, da združeni ostanejo in v Tvojo čast složno ravnaajo na zemlji. — Oče naš itd.

4. Premilostni nebeški Oče, kateri hočeš zveličati vse, kar veruje v Tvoje ime in Tvojo cerkev posluša, daj jej moč zoper sovražnike Tvojega presvetega imena in zoper zasramovanje nevernikov. Stori, da krivoverci svoje zmote spoznajo in zapustijo, in se vsi narodi brez razpora združijo v veri svete katoliške cerkve. — Oče naš itd.

5. Prosim Te tudi, o Bog, spreoberni vse grešnike in reši vse verne duše v vicah. Dodeli, o Gospod, du-

šam svojih služabnikov in služabnic
odpuščenje grehov in večno življenje.
Amen. — Oče naš itd. — Verujem itd.

Opomba. Po zadobljeni odvezi pri sveti spo-
vedi je grešniku dolg z večno kaznijo sicer od-
puščen: časna kazen pa še ostane, katero mora
grešnik terpeti, da božji pravičnosti po svoji
zmožnosti zadosti. Tukaj naša ljuba mati, kató-
liška cerkev, človeški slabosti na pomoč pride,
ker nam v Jezusovem imenu iz obilnosti njego-
vih zaslug o d p u s t e k daje, to se pravi, spre-
gleda nam nekaj časnih kazen ali pa vse, ktere
bi za svoje grehe v tem življenji ali pa v vicah
še terpeti imeli. Odpuščenje vseh časnih kazen
se imenuje p o p o l n o m a o d p u s t e k; če
nam jih je le nekaj odpuščenih, se imenuje n e-
p o p o l n o m a o d p u s t e k; taki odpustki so
za 40 dni, za eno leto ali za več let. Da se od-
pustki zadobé, so zapovedane mnoge molitve, post,
milošnja, obiskovanje nekterih cerkvá, in da se
popolnoma odpustek zadobi, tudi spoved in sv.
obhajilo.

Molitve pri sveti maši.

I.

**V imenu Boga Očeta in Sina in sv. Duha.
Amen.**

Jezus Kristus, večna Beseda večnega Boga, ki si zakrament presvetega Rešnjega Telesa svojim učencem izročil in jim ukazal, spomin Tvojega terpljenja prevzeti in ponavljati, rekoč: „Kolikorkrat bote to storili, storite v moj spomin,“ dovoli mi milostljivo pri sveti daritvi biti, ktero bo mašnik vse časti in vsega češčenja vrednemu trojedinemu Bogu daroval. — Vsegamogočni večni Bog, Gospod nebes in zemlje! v duhu spokornosti — v najglobokejši ponižnosti veržem se pred sedež Tvoje milosti, ker Ti darujem najsvetejši, Tebi najprijetniši in najdopadljivši dar — presveto telo in presveto kri Jezusa, Tvojega edinorojenega Sina, v hvalo in počeščenje Tvojega imena, v spomin včlovečenja, bitkega terpljenja in smerti Odrešenika našega v zahvalo za vse prejete dobre,

v zadostenje za svoje grehe, v pomoč in tolažbo tistim, kateri so moji molitvi priporočeni, za žive in mertve, posebno za

Daj mi, o Bog, po tej daritvi tudi v telesnih silah pomoč doseči. Pomagaj mi zavoljo Jezusa v mojih revah in nadlogah, da zdaj in vekomaj hvalim Tvojo dobroto. — Pripravi moje serce, očisti mojo dušo, da se Ti vrednega za dar prinesem v združenji s tisto kervavo daritvo, katero Ti je on sam daroval v odrešenje in zveličanje naših duš. Daj mi danes in vselej spomin njegovega terpljenja z živo vero in z gorečo ljubeznijo obhajati; naj bo meni v večno življenje večna Tvoja usmiljenost po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Začetek svete maše.

Ker si Ti, o Jezus, na oljski gori v smertni žalosti na tla padel in kervav pot potil — zavoljo mojih grehov, hočem pred vsem spovedati se svojih grehov, obžalovaje jih iz serca. Pred Teboj, vsegavedoči, pravični Bog, moram samega sebe zatožiti in spoznati pred Tebo, pred sveto Devico Marijo in vpričo vseh svetnikov, da sem mnogokrat in zelo grešil po svoji krivici, po svoji krivici, po svoji največi krivici. Zato prosim sveto Marijo, vselej de-

vico, svetega Mihaela arhangelja, svetega Janeza Kerstnika, sveta aposteljna Petra in Pavla in vse svetnike: molite za-me pri Bogu in sprosite mi gnade in milosti.

Ne zaverzi me, o Gospod, izpred svojega obličja, in ne odvzemi mi svojega svetega Duha. Poglej milostljivo na-me, o Bog, in usmili se me. — Jezus moj Gospod in Zveličar! s svojim kervavim potom izbriši vse moje grehe.

Gospod, usmili se nas! Kristus, usmili se nas! Gospod, usmili se nas!

Gloria ali slava.

Jezus Kristus, Zveličar svetá! s tisto hvalo, katero so angelji v sveti noči pri Tvojem rojstvu peli, sklenem svojo hvalno pesem, ter z veselim srcem rečem: Čast Bogu na visokem in mir na zemlji ljudem prave volje. Ker je bil tudi nam rojen Zveličar Jezus Kristus, zato hvala Tebi, Gospod Bog, nebeški Kralj, Bog vsegamogočni Oče! Hvala Tebi, Gospod edino-rojeni Sin, Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, kateri sediš na desnici Boga Očeta; zakaj sam Ti si svet, sam Ti Gospod, Ti sam si najviši, Jezus Kristus s svetim Duhom v slavi Boga Očeta. Amen.

Epistelj.

Berilo iz lista sv. Pavla do Rimljanov v 12. postavi, v 9. versti.

Sovražite hudo, in deržite se dobrega. Ljubite se z bratovsko ljubeznijo med seboj: s počesčenjem pridite eden drugemu naproti. Ne bodite leni v skerbi. Bodite goreči v duhu; služite Gospodu. Bodite veseli v upanji, v nadlogah potrpeljivi, v molitvi stanovitni. Podelite dobrote svetim v potrebah; ptuje radi pod streho jemljite. Dobro jim voščite, kateri vas preganjajo; dobro voščite in nikar ne kolnite. Veselite se z veselimi, in z jokajočimi se jokajte.

O Bog! kateri si po svojem Duhu preroke in aposteljne razsvetlil in še zdaj vedno iz ust svoje cerkve govoriš, ponižno verujem vse, kar me sveta mati katoljška cerkev uči. Daj mi vero svetih očakov, gorečnost prerokov, ljubezen aposteljnov posnemati, da mi božja beseda, katero so nam oznanovali, k zveličanju pripomore, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Evangelje

sv. Matevža v 5. postavi, v 3. versti.

Tisti čas je Jezus rekel svojim učencem: Zveličani so ubogi v duhu, zakaj njih je ne-

beško kraljestvo. Zveličani so krotki, oni bodo zemljo posedli. Zveličani so žalostni, ker bodo razveseljeni. Zveličani so, kateri so pravice lačni in žejni; nasiteni bodo. Zveličani so milostljivi, ker bodo milost dosegli. Zveličani so, kateri so čistega serca; Boga bodo gledali. Zveličani so mirni; otroci Božji bodo imenovani. Zveličani so, kateri zavoljo pravice preganjanje terpe; njih je nebeško kraljestvo. Zveličani ste, kadar vas bodo kleli, preganjali in vas vsega hudega obrekovali zavoljo mene. Veselite se in od veselja poskakujte, ker vaše plačilo je obilno v nebesih.

Jezus Kristus, Sin živega Boga! Iz nebes si prišel, da bi nam večno resnico razodel: nazaj si šel v nebesa in nam pot pokazal, po kateri tudi mi pridemo tje. — O, daj mi resnico spoznati in po naukih Tvojega evangelja živeti! Prosim, ne pripusti, da bi kedaj od svete vere odstopil, ali jo pred svetom zatajil; stori me stanovitnega, da se kristjana skazujem in po Tvojih zapovedih vedno tako ravnam, kakor se zvestemu Tvojemu učencu in služabniku spodobi.

Hvala, večna hvala Tebi, o Jezus, za veselo poročilo, ktero si nam izročil! Poterdi moje upanje, vnemi in pomnoži mojo ljubezen! Dodeli mi pomoč svojega Duha, da me z lučjo

svoje svetosti razsvetli, da veselje, mir in zveličanje v Tebi dosežem. Amen.

Vera.

Verujem v enega Boga, Očeta vsega-mogočnega, stvarnika nebes in zemlje, in v enega Gospoda Jezusa Kristusa, Sina edinorojenega, kateri je rojen iz Očeta od vekomaj, kateri je pravi Bog od pravega Boga, kateri je z Očetom enega bitja, kateri je zavoljo nas in zavoljo našega zveličanja z nebes prišel in je po svetem Duhu iz Marije Device meso na-se vzel in se včlovečil. Tudi križan bil za nas pod Poncijem Pilatom, terpel, umerl in bil v grob položen. Tretji dan pa je vstal od mrtvih in šel je v nebesa, kjer sedi na desnici Očeta. Prišel bo zopet s častjo soditi žive in mrtve: njegovemu kraljestvu ne bo konca. Verujem v svetega Duha, kateri iz Očeta in Sina izhaja, ktereга z Očetom in Sinom vred enako molimo in častimo: kateri je iz prerokov govoril. Verujem v eno, sveto, katoliško in apostoljsko cerkev. Spoznam en kerst v odpuščenje grehov. Verujem vstajenje mrtvih in prihodnje življenje. Amen.

Ponižno se Ti zahvalim, Bog, da si me k pravi veri poklical. Otrok sem in hočem ostati svete matere katoliške cerkve. V tej

sveti veri hočem živeti in umreti. O Bog, potrdi mojo vero! Amen.

Darovanje.

Gospod nebeški Oče! Mnogokrat sem zoper Tebe grešil, Tebi se nezvestega in nehvaležnega skazal; ali nikdar več ne odstopim od Tebe, temuč podarim se ti v vedno službo Tvojo. Ker pa Tvoji svetosti zadostiti ne morem, prosim, vzemi, presveti Oče, ta čisti dar svojega Sina Jezusa Kristusa, katerega jaz, Tvoj nevredni služabnik, Tebi, svojemu živemu in pravemu Bogu, darujem za svoje brezštevne grehe, zamere in zanikernosti, in za vse pričujejoče; pa tudi za vse verne kristjane, žive in mertve; naj bo meni in njim v zveličanje in večno življenje. Amen.

V duhu ponižnosti stojim pred Teboj: vzemi ta dar, o Gospod, in posveti ga, ki je pripravljen Tvojemu svetemu imenu. Sprejmi, presveta Trojica, daritev milosti, katero Ti darujemo v spomin terpljenja, vstajenja in vnebohoda Jezusa Kristusa, Gospoda našega, in v čast Mariji, vselej Devici, svetemu Janezu Kerstniku, svetima apostelnoma Petru in Pavlu, njim in vsem drugim svetnikom: naj bo njim v čast, nam pa v zveličanje, in prosijo naj v nebesih za nas, ki obhajamo njih spomin na

zemlji. Prosi posebno ti za-me, sveta Marija! Sprosi mi milosti, da se svojemu Bogu posvetim, da vedno v ljubezni in službi Tvojega in svojega Boga ostanem. Amen.

Umivanje perstov.

V nedolžnosti bom svoje roke umival in Tvoj altar obdajal, o Bog, da poslušam glas Tvoje hvale in oznanujem vse čudeže Tvoje. Ljubim, Gospod, lepoto Tvoje hiše in prebivališče Tvojega veličastva. Ne pogubi moje duše s hudobnimi, o Bog, in ne umori me s krivičnimi, ker sem hodil v svoji nedolžnosti. (Ps. 25.)

Gospod! očisti me mojih skrivnih grehov, in zavoljo ptujih grehov prizanesi svojemu služabniku. Operi in očisti me bolj in bolj, in ponovi v meni moč dobrega duha!

Svet ali Sanktus.

Nakviško serca! Hvalimo Gospoda, svojega Boga! Res, spodobno je, prav in dobro, da Ti hvalo dajemo vselej in povsod, sveti Gospod, vsegamogočni, večni Bog, in Te častimo po čestitvi Device Marije, ktera je po obsenčenji svetega Duha spočela Tvojega Edinorojenega, ter čista devica rodila luč svetá,

Jezusa Kristusa, Gospoda našega, po katerem Ti hvalo dajejo angelji in arhangelj, Kerubi in Serafi, z enim glasom klicaje :

Svet, svet, svet Gospod Bog Sabaot ! Polno je nebo in zemlja Tvoje časti. Čast Tebi na visokosti ! Češčen bodi, ki pride v Gospodovem imenu ! Hozana po višavah !

Pred povzdigovanjem.

Tebe, neizmerno usmiljeni Oče, ponižno prosim po Jezusu Kristusu, Gospodu našem, da sprejmeš in posvetiš te prečiste darove, ktere Ti darujemo za sveto katoliško cerkev, da jej mir dati blagovoliš, jo varuješ, jo ohraniš v edinosti in vladaš po vsem svetu ; pa tudi za Tvojega služabnika, našega papeža I., za našega škofa I. in za našega cesarja I. in za vse, kateri so prave katoliške in apostoljske vere.

Spomni se, o Bog, svojih služabnikov in služabnic, ki so moji molitvi priporočeni, in vseh pričujočih, katerih vero poznaš in pobožnost vidiš : za ktere Ti darujemo, ali Ti sami darujejo ta hvalni dar za-se in za vse svoje, za odrešenje svojih duš, za svoj večni blagor, ter pošiljajo svoje želje Tebi, večnemu, živemu in pravemu Bogu. In da Ti moja daritev še bolj dopada, hočem svoje molitve združiti s prošnjami svete Device Marije in vseh svetnikov,

da nam dovoliš preživeti svoje dni v Tvojem svetem miru, da nas otmeš večnega pogubljenja in nam daš štetim biti med Tvoje izvoljene v nebesih. Pridi tedaj, o usmiljeni Zveličar, moj Jezus, na ta altar in dopolni največo svojo skrivnost. Pridi Jagnje Božje, katero grehe svetá odjemlješ. Amen.

Pri povzdigovanji.

Molim Te, o Jezus, pravi Bog in pravi človek, kateri si resnično pričujoč v podobi kruha, in se daruješ za grehe svetá!

Molim te, rešnja in živa kri, ktera si bila prelita za mene in za vse verne v odpuščenje grehov!

Jezus! Tebi živim; Jezus! Tebi umerjem; Jezus! Tvoj sem živ in mertev!

Po povzdigovanji.

Tebi, o Jezus, naj bo odsehnal posvečeno vse moje življenje; saj si tudi za-me živel, terpel in umerl. Nebeški Oče! poglej na darovanje svojega Sina, na njegovo kri, na vse

njegove solze in težave, na njegovo življenje, terpljenje in smert, ktera zdaj k Tebi vpije in nam usmiljenja prosi. Napolni nas, Oče, z nebeškim blagoslovom in bogastvom — z vsemi darovi, katerih smo potrebni. Usmili se tudi revnih duš v vicah, in daj jim kri Jezusa Kristusa v ohlajenje in požitvo biti, da zavoljo nje pridejo v kraj luči in miru. Spomni se posebno, o Gospod, svojih služabnikov . . . ki so šli pred nami z znamenjem vere v večnost. Dodeli jim, o Gospod, in vsem, ki so v Kristusu pomerli, večni mir in pokoj. Naj po Tvoji milosti počivajo v miru, in večna luč naj jim sveti!

Tudi nam grešnikom, v Tvoje veliko usmiljenje zaupajočim, daj deleža in družbe s svojimi apostelji in mučeniki, in z vsemi svojimi svetniki. Prosimo Te, ne po našem zasluženju, temuč po svoji prizanesljivosti daj nam priti v njih družbo po Kristusu, Gospodu našem, po katerem vse te dobrote vselej stvariš, posvetiš, blagosloviš in jih nam deliš. Po njem, ž njim in v njem naj bodi Tebi, Bogu Očetu vsegamogočnemu, v edinosti svetega Duha vsa čast in hvala.

Zdaj pa se po Kristusovem nauku tudi upamo moliti: Oče naš, kateri si v nebesih, posvečeno bodi Tvoje ime itd.

Agnus Dei.

Jagnje Božje, ktero grehe sveta odjemlješ, usmili se nas !

Jagnje Božje, ktero grehe sveta odjemlješ, usmili se nas !

Jagnje Božje, ktero grehe sveta odjemlješ, daj nam mir !

O Gospod Jezus Kristus ! ki si rekel svojim apostelnom : „Mir vam zapustim, svoj mir vam dam,“ ne glej mojih grehov, temuč vero svoje cerkve, in daj jej po svoji volji mir in edinost, kateri živiš in kraljuješ, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Gospod Jezus Kristus, Sin živega Boga, kateri si po Očetovi volji s svetim Duhom vred svet v življenje obudil, reši me s tem svojim presvetim Telesom in s svojo presveto Kervjo vsega hudega. Daj, da se vselej Tvojih zapovedi deržim, in ne dopusti, da bi se kedaj ločil od Tebe, kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom in svetim Duhom od vekomaj do vekomaj. Amen.

Po zavživanji.

O Gospod ! nisem vreden, da greš pod mojo streho; temuč reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.)

O moj Jezus ! kako serčno hrepenim po Tebi, akoravno nisem vreden, da se ponižaš k meni priti in pri meni ostati; kako serčno želim, da bi vsi, za ktere si terpel in umerl, za naprej le Tebi živeli, v zvesti nasledbi Tebi bili udani, kakor Ti veliš, in kakor namen le-te neprecenljive daritve od mene zahteva. O Jezus, kaj je svet ! Bolj si prizadeva, od Tebe me ločiti, bolj terdno hočem Tebe se deržati in spoznavati Te pred vsem svetom z besedo in djanjem. Da ! odsehnal hočem sploh le po Tvojih zapovedih živeti. Terdno sklenem in slovesno obljubim : Tebi se popolnoma izročim; podarim vse, karkoli imam za svoje, dasiravno me težko stane; celó, če bi imel zato svoje življenje pustiti. Oj, neizrečeno srečen bi bil, ako bi Ti vse blago, vse svoje imetje v dar prinesli zamogel, da bi si le Tebe, svojega Boga — svoj blagor in zveličanje pridobil !

Molimo.

Naj Ti, presveta Trojica, moja služba dopade, in dovoli, da bo daritev, ki sem jo jaz nevredni človek vpričo Tvojega veličastva daroval, Tebi prijetna, za me pa in za vse verne, žive in mertve, spravna po milosti Tvoji. Amen.

Pri blagoslovu.

Blagoslovi me, Bog Oče, kateri si me stvaril. Blagoslovi me Jezus Kristus, Sin Božji, kateri si me s svojo kervjo odrešil. Blagoslovi me, sveti Duh, kateri si me v svetem kerstu posvetil. Blagoslovi me, trojedini Bog, na duši in na telesu, in pelji me v večno življenje. Amen.

Sklep svete maše.

Zahvaljen bodi, vsegamogočni večni Bog, vekomaj bodi zahvaljen za dragi dar, katerega sem danes po Tvoji milosti prejel! O, daj mi po tej sveti daritvi, po zasluženji, po terpljenji in smerti Jezusa Kristusa odpuščenje mojih grehov, poboljšanje mojega življenja in večno zveličanje doseči!

Srečna ura, katero sem pri Tebi obhajal! Nebeški dar sem prejel; zato hvala Tebi, o Bog, in naj Ti bo v hvalo in zahvalo vse, kar danes mislim, govorim, delam in terpim. Zdaj in vsegdar Te hočem hvaliti; zakaj spomnil si se mene milostljivo, in Tvoja usmiljenost je večna. Sprejmi ta čisti dar od nas in daj, da bo meni in vsem, ki v Tebe verujejo, v zveličanje in v večno življenje, po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, kateri s Teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pesem pri sv. maši.

Kirie.

Pred Bogom pokleknimo
 Povzdignimo serce!
 V nebesa zdaj pošljimo
 Vse misli in želje:
 Ta dar presvete maše
 Sprejmi od nas o Bog!
 Naj zbriše grehe naše,
 Nas var'je vseh nadlog.

Mi grešniki spoznamo,
 Žalili smo Boga!
 Oh, težko vest imamo,
 Pokoja nam ne da!
 Marija, vsi svetniki!
 Pomoči pros'mo vas!
 Smo grešniki veliki —
 O Kriste usmil' se nas!

Gloria.

Bogu bod' čast in hvala!
 Na zemlji mir ljudem,
 K' je milost božja dala
 Rešenje vsem stvarem.
 Bog! hvalo ti pojemo,
 Prišel si greh odvzet;
 Ti slavo, čast dajemo,
 Ker sam, o Bog! si svet.

Evangelij.

Bog sam nam oznanuje
 V življenje srečno pot,
 Temoto razsvetljuje,
 Nas var'je grešnih zmot.
 Kristjani ! poslušajmo,
 Kar Jezus nas uči !
 Po njem se vsi ravnajmo,
 On zglede nam deli.

Kredo.

Jaz verjem, Bog nebeški !
 Da ti si stvarnik moj ;
 Odrešil rod človeški
 Je Sin edini Tvoj ;
 Svet Duh pri nas prebiva
 Nam učenik poslan ;
 Njegove gnade vživa
 Na zemlji vsak kristjan.

Kar si, o Bog ! oznanil,
 Kar je Tvoj Sin učil,
 V katoliški cerkvi shranil,
 K' je za njo kri prelil,
 To verjem vse resnično ;
 Le Bog ! pomoč mi daj,
 Živeti tud' pravično,
 Da pridem v sveti raj.

Darovanje.

Sprejmi, o Bog Oče večni !
 Za nas prečisti dar,
 K' ga Jezus, mašnik večni,
 Daje na svet altar,
 Za naše hudobije,
 In celega sveta,
 Da nam jih čisto zmiije,
 Nam Tvojo milost da.

V ponižnosti pošljimo
 Ta sveti dar v nebo.
 Gospod Boga prosimo,
 Da mu prijeten bo ;
 Da bode mu v češčenje
 Z zahvalo ino čast ;
 Nam vernikom v življenje
 In sveti cerkvi v rast.

Sanktus.

Svet, svet, svet Bog nebeški !
 Oblast imaš čez vse ;
 Ves svet, ves rod človeški
 Ti hvalo, čast daje.
 Naj vedno hvaljen bode !
 Češčen, vse povikšan,
 Odrešit vse narode
 Nam iz nebes poslan.

Vse cerkve poglavarja
 Se spomni, o Gospod !
 Tud škofa in cesarja,
 Obvari nam pòvsod,

Ti vodi vse kristjane,
 Ti naših duš pastir,
 Da bodo tebi vdane,
 Jim daj nebeški mir.

Benediktus.

O angelji! hitite
 In pridite z nebes!
 In z nam' svet kruh molite,
 Ni več kruh, Bog je res.
 Počutkom scer telesa
 Je Jezus tukaj skrit;
 Da b' skoraj šli v nebesa
 Ga gledat in častit!

Ti, Jezus! se usmili
 Duš bratov in sestic,
 Da bodo mir dobili,
 Odreši jih iz vic.
 Da gremo k 'Teb' prebivat,
 Nam grešnikom tud daj,
 Nebeško luč vživat
 S svetniki vekomaj.

Naš duh, o Bog! Ti poje:
 Češčen bod' Oče Ti!
 Kraljestvo pridi Tvoje;
 Naj se, kar češ, zgodi.
 Daj nam naš kruh, jed zdravo;
 Dolge odpusti nam,
 Ne pelji nas v skušnjava;
 Otmi sovražnikom.

Agnus Dei.

Moj Jezus, Tebe vžiti
 Iz serca jaz želim,
 Nevreden k Tebi priti,
 Ker tolikokrat grešim.
 Očisti dušo mojo,
 Slabosti njene veš;
 Mi skaži milost svojo
 Da v revno serce greš.

O Jezus k meni pridi,
 Preženi grehov noč,
 Da duša moja vidi
 Ljubezni Tvoje moč.
 Ostani vedno v meni
 Da slab'ga me živiš,
 Z menoj se terdno skleni,
 Me srečnega storiš!

Ite missa est.

Naj Teb', o Bog! dopade
 Svet ofer dokončan,
 Izvir nebeške gnade
 Nam bode slednji dan;
 Mertvim in živim sprava
 Za grehe njih naj bo;
 Naj nam bo vsem zastava,
 Da pridemo v nebo.

I. Pesem k prvemu in drugemu žegnu.

1.

Vsi ponižno počastimo
 V zakramentu Jezusa,
 Na kolenih ga molimo,
 Našega Zveličarja;
 Na oltarju on stanuje,
 Če ga tudi vidit ni;
 Živa vera nam spričuje,
 Kar ne vidijo oči,
 Da v podobi kruha ž'vi.

2.

Za sveti žegen Te prosimo
 Ljubi Jezus! usliši nas;
 Svoje glase zdaj povzdignimo:
 Jezus o požegnaj nas!
 Daj, da Tvoj'ga svet'ga žegna
 Deležni postanemo,
 In Tebe, božj'ga Sina
 Enkrat vživat pojdemo
 Gori v sveto nebo.

3.

Vse stvari naj mu pojejo
 Svet'mu trojnemu Bogu;
 Naj Očetu čast dajejo,
 Naj zahvalijo Sinu;
 Svet'mu Duhu, ki izhaja
 Od obeh od vekomaj,
 Naj se čast in hvala daja
 Večne čase, kakor zdaj
 Svet, svet, svet Bog vekomaj.

II. Pesem k žegnu.

Častimo te — živi kruh angeljski!
 O pravi človek skup, ino ti Bog nebeški!
 Sveto, sveto, sveto,
 Sveto, čez vse sveto
 Jezusa rešnje Telo
 V svetem Zakramentu.

Po žegnu.

Nikdar nas ne zapusti,
 O Jezus vse sladkosti!
 Posebno pa poslednji čas
 Oh bodi Jezus ti pri nas
 Častíto vsak čas bodi
 Presladko ime Jezus,
 Ino ime Marija.

II.

Molitve pri sv. maši

v čast

Devíce Marije.

V imenu Boga Očeta in Sina in sv. Duha.
 Amen.

Pred sedežem tvoje milosti, o Devica
 Marija, klečim in te prosim, bodi mi danes be-

sednica pri Bogu! Daj mi vredno in spodobno pri tej sveti maši biti, ki jo bo posvečeni mašnik daroval v spomin kervave daritve na sv. križu, v čast in hyalo trojedinemu Bogu, v blagor in zveličanje naše, kakor tudi v rešenje vernih duš v vicah. — Večni Bog, Gospod nebes in zemlje! Povikševati Te hočem v Mariji Devici, koje telo in dušo si s primočjo svetega Duha posvetil in vredno storil, da je spočela in rodila Zveličarja svetá. Molim Te, kakor Te je sveta Devica v Nacaretu molila, ko je angelj Gabrijel k njej stopil, ter jo v Gospodovem imenu pozdravil. Sprejmi, o Bog, le-to presveto daritev v veden spomin britkega terpljenja in smerti svojega Sina, Jezusa Kristusa, kakor tudi v čast in poveličanje Device Matere Marije, da mi po njenem zasluženji in po njenih prošnjah dobrote in milosti deliš, katerih Te danes ponižno na kolenih prosim.

Začetek svete maše.

Tebi, vsegavedni Bog, ki v serce vidiš in mojo slabost poznaš, spovem se vpričo Marije, vselej Device, svetega Mihaela arhangelja, svetega Janeza Kerstnika in vseh svetnikov, da sem zoper Tebe grešil, da sem Tebe, svojega najboljšega Očeta razžalil. Jaz spoznam svoje grehe, ponižnega in žalostnega serca se Ti jih

obtožim in terdno sklenem, da se bom zanaprej greha skerbno varoval, in Tebe, svojega Boga, nikoli več ne razžalil. Usmiljeni Oče! nikar me ne zaverzi spred svojega obličja, ozri se milostljivo na svojega otroka, in naj opere predraga kri našega Gospoda Jezusa Kristusa mojo grešno dušo. Amen.

Sveta Mati Božja! ki si žalosti polna pod križem preljubega Sina stala in zavoljo nas vse bolečine, vso žalost in britkost maternega serca terpela, prosi za-me pri Bogu, da usmiljenje in odpuščenje svojih grehov zadobim, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Slava Bogu.

Čast bodi Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so svete volje! Hvalimo Te, častimo in molimo Te, hvaležni smo Ti za Tvoje usmiljenje, o Bog, nebeški Kralj, Bog vsega-mogočni Oče! Gospod Jezus Kristus, Bog, Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili se nas!

Hvala pa tudi tebi, Božja Porodnica, sveta Marija! zakaj ti si tista srečna mati, ktera nam je blagor in zveličanje na svet rodila. Prosi za-me in pomagaj, da se hvalnica moja, akoravno je slaba in nezadostna, z angeljskim petjem združi, in da, kakor si ti Novorojenega v jaslice položila, tudi v moje serce položiš in v

njem ohraniš svojega preljubega Sina, Gospoda in Zveličarja našega. Amen.

M o l i m o.

Bog! kateri si po rodovitnem devištvu svete Marije človeškemu rodu dar večnega zveličanja dodelil, daj, da prosi za nas ona, po kateri nam je sreča došla, prejeti življenja začetnika, Gospoda našega Jezusa Kristusa. Amen.

Prosi za nas, Božja Porodnica!

Da bomo vredni obljub Kristusovih!

Evangelje.

Večna hvala Tebi, nebeški Oče, za veselo poročilo, po katerem si mi resnice svete katoliške vere dal spoznati! Res, neizrečeno srečen sem v veri, po kateri Tebi, presveti Bog, vedno služiti in tako svoje zveličanje doseči zamorem.

Stori me stanovitnega, da vero v Jezusa Kristusa ohranim in jo spričujem z besedo in djanjem, v življenji in v smerti. Stori me srečnega, da, kakor so aposteljni križanega Jezusa oznanovali in svojo vero s smertjo poterdili, tudi jaz rajši vse hudo, tudi smert terpim, kakor njega izdam ali pred svetom zatajim. Daj mi po naukih svetega evangelja živeti in umreti, in če sem tako nesrečen, da po smertnem grehu Jezusa zgubim, o usmiljena mati Marija, sprosi

mi milosti, da ga kakor ti, ko si ga nazaj gredé iz tempeljna zgrešila, s solzami iščem in ga zopet najdem in ne spustim od sebe. Amen.

Vera.

Po ravno tistem zveličavnem poročilu, ktero je Jezus svoji cerkvi izročil, verujem v Boga, Očeta vsegamogočnega, stvarnika nebes in zemlje. In v Jezusa Kristusa, Sina Božjega edinorojenega, Gospoda našega, kateri je zavoljo nas in zavoljo našega zveličanja iz Marije Device meso na-se vzel ter se včlovečil. Tudi je križan bil za nas, je terpel in v grob položen bil. Tretji dan pa je vstal od smerti po besedah pisem. Šel je v nebesa; na desnici sedi Očetovi, in bo spet prišel s slavo soditi žive in mrtve; njegovega kraljestva ne bo konca. Verujem, da sveti Duh iz Očeta in Sina izhaja, in da je z obema enaki Bog. Verujem eno sveto katoliško in apostoljsko cerkev. Verujem en kerst v odpuščenje grehov. Verujem vstajenje mrtvih in prihodnje večno življenje. Amen.

O kako veselo, večno zveličevavno sporočilo je to! Daj mi, o Bog po tej sveti veri večno zveličanje doseči. Amen.

Darovanje.

Gospod, večni nebeški Oče! vzemi ta dar milostljivo v hvalo, čast in česčenje svojega presvetega imena, v spomin rojstva, terpljenja, vstajenja in vnebohoda svojega Sina, Jezusa Kristusa, kakor tudi v čast Devici Materi Mariji in vsem svetnikom, katerih spomin obhajamo na zemlji. V duhu ponižnosti Te molim in Ti darujem kruh in vino, ki se bota po besedah božjega ustanovnika spremenila v sveto rešnje teló in v sveto rešnjo kri. Darujem ju Tebi, pravemu, živemu Bogu, in da Ti moje darovanje bolj dopade, očisti moje serce, da se spremeni v čisto, goreče serce, ki se Tebi v žgavni dar prinese.

Darujem Ti s tem samega sebe, o brezkončno ušmiljeni Bog! Tebi izročim vse svoje misli, želje, besede in djanje; nikar nikoli ne pripusti, da se kedaj ločim od Tebe. Prosim Te tudi, o Bog, blagoslovi svojo sveto cerkev; poveljуй, varuj in ohrani jo na zemlji; vodi in razsvetli njenega vikšega poglavarja in dodeli nam mir po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

M o l i t e v.

O Bog, ki nam daješ svete skrivnosti obhajati, daj nam moči, popolnoma po Tvojih za-

povedih živeti. Vlij, prosimo Te, po neprecenljivi daritvi svete maše dar goreče ljubezni v naša serca, po Tvojem Sinu, Jezusu Kristusu. Amen.

Svet ali Sanktus.

Sveti nebeški angelji, Kerubi in Serafi, večni častivci večnega Boga! stopite doli na ta oltar, povikšujte z menoj skrivnost božje ljubezni! O zveličani duhovi in izvoljeni božji, in pred vsemi ti, Kraljica svetnikov, sprositi mi prave resnične pobožnosti do presvete daritve, ki se zdaj tukaj na oltarju za nas daruje. Moj Odrešenik, moj Zveličar Jezus Kristus! iz usmiljenja si se na križu za naše grehe daroval; o pridi, Jagnje Božje, pridi in daruj se tudi zdaj svojemu nebeškemu Očetu za mene v odpuščenje grehov; sliši tudi moj glas med tistimi, ki Tebe molijo in hvalijo. Tudi jaz sklenem svojo molitev ž njimi, ter z dušo in s srcem kličem: Svet, svet, svet je Gospod Bog; nebesa in zemlja so polne njegovega veličastva; hvaljen in posvečen bodi Jezus Kristus, pravi Sin Božji, ki pride zdaj iz nebes v sveto daritvo. Hozana njemu, ki pride v imenu Gospodovem!

Spomin za žive.

Bog nebeški Oče! v imenu Jezusa Kristusa Ti darujemo ta dar in Te ponižno prosimo za

Tvojo sveto katoliško cerkev, za našega papeža I., za našega škofa I., za našega cesarja I., za vse pričujoče in za vse verne kristjane. Spomni se pa še posebno, o Bog, mojih staršev, bratov, sester, dobrotnikov in prijateljev in vseh tistih, kateri so moji molitvi priporočeni. Dodeli meni in vsem vernim po svoji neskončni usmiljenosti vedno in povsod svojo pomoč in milost, po ravno tistem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Povzdigovanje.

Bodi češčeno, presveto teló, bodi češčena presveta kri, ktero je Jezus Kristus, pravi Sin Božji, na križu za nas prelil.

O Jezus, moj Odrešenik in Zveličar, molim Te ponižno in poljubim v duhu Tvoje svete rane, iz katerih je vir mojega odrešenja tekkel.

O moj Jezus, bodi mi milostljiv; o Jezus, bodi mi usmiljen; o Jezus, odpusti mi moje grehe!

Po povzdigovanji.

K Tebi, presveti nebeški Oče, povzdignem svoje serce in Te hvalim in molim v Jezusu,

Tvojem Sinu, ki je pravi Bog in pravi človek z dušo in telesom pričujoč. O kako neizrečeno draga, kako nad vse visoka in sveta je daritev, ktero on sam Tebi daruje! Glej na oltarju svojega edino ljubljene Sina, ki je za nas grešnike svojo kri prelil. To Božje Jagnje se Ti zopet po nekervavem za nas daruje. Usmiljeni Bog! po presvetem Jezusovem telesu in po njegovi presveti kervi, ktero Ti z mašnikom vred darujem, Te prosim, usmili se me in odpusti mi moje grehe! Po tej Božji daritvi Te prosim, pomnoži v meni vero, utrdi moje upanje in užgi v meni ljubezen do Tebe!

Premilostni nebeški Oče! v imenu Tvojega Sina Jezusa, ki se Tebi za nas in za vesoljni svet daruje, prosim za vse, ki so se tukaj v Tvojo hvalo skupaj zbrali. Usliši nas milostljivo, usliši našo molitev, ki se Ti v svojih revah in potrebah priporočamo. Daj nam mir v tem življenji, in brani vsem sovražnikom našim. Usmili se tudi, večno usmiljeni Oče, vernih duš v vicah, in naj jim bo ta sveti dar v njih rešenje in zveličanje. Spomni se posebno tistih duš, ktere so mi tolikanj drage Daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti. Amen.

Sveta Marija! povzdigni me s seboj k Njemu, ki nas je ljubil in življenje dal za nas. Mati pribežališče grešnikov! bodi moja srednica pri

Bogu; pomagaj mi vselej v življenji in v smerti, in po smerti pelji me k Jezusu v kraljestvo Božje. Amen. Oče naš itd. — Češčena si Marija itd. — Čast bodi itd.

Jagnje Božje.

Molim Te, o Jezus, živi Bog, v ponižnosti svojega serca; obžalovaje svoje grehe na persi terkam in kličem: Jagnje Božje, ktero grehe svetá odjemlješ, usmili se nas in daj nam mir.

Jezus Kristus, Sin živega Boga! sveto rešujo kri si prelil, na križu umeril in s svojo smertjo svet odrešil. Reši me z ravno tisto svojo kervjo vseh mojih grehov in vsega hudega. Daj mi pri mojem obhajilu tisti angeljski kruh, kterega si nam v dušno hrano podelil, vselej vredno uživati, da ž njim poživljen Tvoje zapovedi spolnujem in se nikoli ne ločim od Tebe. Amen.

Duhovno obhajilo.

O Jezus! po Tebi hrepenim, po Tebi zdihujem. Nisem sicer vreden, da greš pod mojo streho; pa le reci z besedo, in ozdravljena bo moja duša. O Jezus, moj Bog in Gospod! pridi in prebivaj v mojem sercu; posveti in očisti me, da Te saj pri svojem naslednjem obhajilu vredno prejmem in ohranim v sercu. Daj mi tedaj Tvojo

voljo vselej zvesto spolnovati. Navdaj mojo dušo z nebeškimi željami in z veseljem do vsega dobrega. Daj mi živo vero, terdno upanje, gorečo ljubezen do Tebe. Amen.

Visoko hvaljen in češčen bodi Jezus Kristus v presvetem Rešnjem Telesu! Čast in slava, hvala in češčenje bodi Tebi, vsegamogočni, večni Bog, Oče, Sin in sveti Duh. Amen.

Ti pa, o sveta Mati Božja, sprosi mi milosti od svojega Sina, da vselej v življenji, posebno pa v svoji smerti ta sveti zakrament vredno prejmem ali v hrano svoji duši, ali v popotnico pri svojem odhodu v večnost, da v veri in ljubezni do Jezusa umerjem, in ga potem v njegovem veličastvu gledam, ljubim in molim vekomaj. Amen.

Blagoslov.

O Marija, ki si gnade in milosti polna, prosim te, da mi s svojo pomočjo in po svojih prošnjah zadobiš blagoslov nebeških darov, katerih ponižno na kolenih prosim tvojega in svojega Gospoda, tvojega in svojega Boga v imenu Boga Očeta † in Sina † in svetega Duha †. Amen.

Po sveti maši.

(Hvalna molitev.)

Moja duša poveljuje Gospoda, in moj duh radoval se je v Bogu, zveličarju svojem. Na

mojo revščino je pogledal; velike reči mi je storil On, ki je mogočen, in sveto njegovo ime. Zdaj, o Gospod, pusti svojega služabnika v miru iti, ker si nam dal obhajati večerjo ljubezni in sprave svoje, in nam poklonil zastavo večnega življenja v kraljestvu svojem. Slava in hvala naj Ti bo na veke.

Sveta Marija, kraljica angeljev, veselje izvoljenih, vekomaj češčena mati mojega Gospoda! Danes o tvojem svetem prazniku ti čestitam zavoljo visoke časti, h kateri te je Bog povzdignil; veselim se častitljivih imen, po katerih se hči Boga Očeta, mati Boga Sina, nevesta svetega Duha imenuješ. Presveta Devica! ne vem te bolj blagrovati, kakor spominjaje se tistega dneva, ko si se pod križem svojega Sina Bogu darovala in tako tudi kraljica mučenikov postala. Mati milosti Božje! prosim te zavoljo vse žalosti in britkosti, katero si takrat terpela, nadomestuj in zadostuj s svojim zasluženjem, kar moji molitvi in pobožnosti še pomanjkuje. Pokaži me Jezusu, svojemu Sinu; priporoči me in prosi ga, naj se poniža v moje serce priti in v njem ostati. Amen.

III.

Sveta maša,

kakor jo

**mašnik bere na god vnebovzetja
Marije Device.**

(Mašnik pred spodnjo stopnjo oltarja začne sv. mašo in se pokriža, rekoč:)

V imenu Očeta in Sina in svetega Duha.
Amen.

Mašnik. Stopil bodem k oltarju božjemu.

Služabnik. K Bogu, ki razveseljuje mojo mladost.

M. Sodi me, o Bog! in razsodi mojo reč od nesvetega ljudstva: reši me od krivičnega in zapeljivega človeka.

Sl. Ker ti, o Bog! si moja moč, zakaj si me zaverigel, in zakaj moram žalosten hoditi, od sovražnika zatert?

M. Pošlji svojo luč in resnico, da me peljete, in pripeljete na tvojo sveto goro in v tvoje prebivališče.

Sl. Stopil bodem k oltarju Božjemu, k Bogu, ki razveseljuje mojo mladost.

M. Hvalil te bodem s citrami, Bog, moj Bog!

Čimu si žalostna moja duša, in čimu me motiš?

Sl. Zaupaj v Boga, še ga bodem hvalil; pomoč moja, Bog moj je On.

M. Čast bodi Očetu in Sinu in svetemu Duhu.

Sl. Kakor mu je bila v začetku, sedaj in vselej in od vekomaj do vekomaj. Amen.

M. Stopil bodem k oltarju božjemu.

Sl. K Bogu, ki razveseljuje mojo mladost.

M. V imenu Gospodovem je naša pomoč.

Sl. Kteri je stvaril nebo in zemljo.

M. Spovem se Bogu vsemogočnemu, sveti Mariji vselej devici, sv. Mihaelu arhangelu, sv. Janezu Kerstniku, svetima aposteljnama Petru in Pavlu, vsim svetnikom in vam, bratje, da sim veliko grešil z mislijo, besedo in djanjem. Kriv sim, kriv sim, silno sim kriv. Zato prosim sveto Marijo vselej devico, svetega Janeza Kerstnika, sveta aposteljna Petra in Pavla, vse svetnike, in vas, bratje, molite za-me pri Gospodu, našem Bogu.

Sl. Usmili naj se te vsemogočni Bog, in odpusti ti tvoje grehe, in te pripelji v večno življenje. Amen.

M. Amen.

Sl. Spovem se Bogu vsemogočnemu, sveti Mariji vselej devici, svetemu Mihaelu arhangelu, svetemu Janezu Kerstniku, svetima apostelj-

noma Petru in Pavlu, vsem svetnikom in tebi, Oče, da sim veliko grešil z mislijo, besedo in djanjem. Kriv sim, kriv sim, silno sim kriv. Zato prosim sveto Marijo vselej devico, svetega Mihaela arhangela, svetega Janeza Kerstnika, sveta aposteljna Petra in Pavla, vse svetnike in tebe, Oče, molite za-me pri Gospodu, našem Bogu.

M. Usmili naj se vas vsemogočni Bog, odpusti vam vaše grehe in vas pripelji v večno življenje.

Sl. Amen.

M. Milost, odvezo in odpuščanje naših grehov dodeli nam vsemogočni in usmiljeni Gospod.

Sl. Amen.

M. Bog! obernil se bodeš na nas, in nas oživel.

Sl. In veselilo se bode v tebi tvoje ljudstvo.

M. Bog! skaži nam svojo milost.

Sl. In dodeli nam svoje zveličanje.

M. Gospod usliši mojo molitev.

Sl. In moje vpitje naj do tebe pride.

M. Gospod bodi z vami.

Sl. In s tvojim duhom.

(Mašnik k oltarju gredé moli:)

Odvzemi nam, prosimo, o Gospod! naše grehe, da bodemo vredni s čistim srcem stopiti v najsvetejše. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

(V sredi oltarja moli mašnik priklonjen in s sklenjenima rokama:)

Prosimo te, o Gospod! po zasluženju tvojih svetnikov, katerih svetinje so tukaj, in vsih svetnikov, da mi odpustiš vse moje grehe.

(Pri teh besedah kušne mašnik oltar in gre na desno stran molit molitvo, ki se pravi:

Vhod.

Veselimo se v Gospodu, ker obhajamo praznik v čast Device Marije, zavolj ktere vnebovzetja se veselijo angelji in ednoglasno hvalijo Sina Božjega.

Psalm 44.

Kipí moje serce od dobre besede, kralju pojem svojo pesem.

Čast bodi Očetu, Sinu in svetemu Duhu; kakor mu je bila v začetku, zdaj in vselej, od vekomaj do vekomaj. Amen.

Veselimo se v Gospodu, ker obhajamo praznik v čast device Marije; zavolj ktere vnebovzetja se veselijo angelji in jednoglasno hvalijo Sina božjega.

(Mašnik stopi v sred oltarja in moli:)

M. Gospod, usmili se nas!

Sl. Gospod, usmili se nas!

M. Gospod, usmili se nas!

Sl. Kriste, usmili se nas!

M. Kriste, usmili se nas!

Sl. Kriste, usmili se nas!

M. Gospod, usmili se nas!

Sl. Gospod, usmili se nas!

M. Gospod, usmili se nas!

Gloria.

Čast Bogu na visokem, in mir ljudem na zemlji, kateri so prave volje. Hvalimo te, častimo te, molimo te, povišujemo te. Zahvalimo se ti zavolj tvoje velike časti. Gospod Bog, kralj nebeški, Bog, vsemogočni Oče! Gospod edino-rojeni Sin Jezus Kristus, Gospod, Bog, Jagnje božje, Sin Boga Očeta! Kteri grehe sveta od-jemlješ, usmili se nas! Kteri grehe sveta od-jemlješ, prejmi našo prošnjo! Kteri sediš na desnici Očeta, usmili se nas! Zakaj ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam si naj viši, Jezus Kristus, s svetim Duhom v časti Boga Očeta. Amen.

(Mašnik se oberne proti ljudem in reče:)

M. Gospod bodi z vámi.

Sl. In s tvojim duhom.

(Mašnik gre na desno stran oltarja in pravi:)

Molimo.

Prosimo, o Gospod! odpusti grehe svojim služabnikom, da bodemo, ker tebi zavoljo svojih del dopasti ne moremo, po prošnji porodnice tvojega Sina našega Gospoda zveličani. Po ravno tem Gospodu našem, Jezusu Kristusu, Sinu tvojemu, kateri s tebo živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog od vekomaj do vekomaj.
Sl. Amen.

Berilo

iz bukev Sirahovih 24. 11—20.

V vsem sem pokoja iskala, in v dedščini Gospodovi sem hotela stanovati. Tedaj je zapovedal, in mi rekel stvarnik vseh reči; in kateri me je stvaril, je počival v mojem šotoru, in mi je rekel: V Jakopu prebivaj, v Izraelu imej svoj del, in med mojimi izvoljenimi se vkorenini. — In tako sem se v Sionu uterdila, in v svetem mestu sem ravno tako počivala, in v Jeruzalemu je bila moja oblast. In sem se vkoreninila v častitem ljudstvu, in v mojem Bogu je njegov del, in v družbi svetnikov moje stanovašče. Kakor ceder na Libanu sem povišana in kakor cipresa na gori Sionski. Visoko kakor palma v Kadezu sem izrastla, in kakor zasajena roža v Jerihu; kakor lepa oljka na polju, in

kakor javor ob vodi na potih sem visoko izrastla. Kakor sladka skorja in lepo dišeče mazilo sem dišala, kakor izbrana mira sem dajala prijeten duh od sebe.

Sl. Hvala Bogu!

M. Kraljij zavolj resnice, krotkosti in pravice in čudovito te popelje tvoja desnica.

V. Poslušaj, o hči! in glej, in nagni svoje uho, ker je poželed kralj tvoje lepote. Aleluja, aleluja!

V. Marija je v nebo vzeta, raduje se truma angeljev. Aleluja!

(V sredi oltarja moli mašnik:)

Očisti moje serce in moje usta, vsemogočni Bog! kateri si usta preroka Izaija očistil z živim ogljem: tako blagovolji me očistiti s svojim nezasluženim usmiljenjem, da tvoj sveti evangelij vredno oznanovati morem.

Ukaži, o Gospod! da naj tvoj blagoslov nad-me pride. — Gospod bodi v mojem sercu in v mojih ustih, da vredno in spodobno oznanujem njegov evangelij.

(Mašnik gre na levo stran in bere sv. evangelij, rekoč:)

M. Gospod bodi z vami!

Sl. In s tvojim duhom.

M. Besede sv. evangelja po sv. Lukežu, 10. p. 38—42, v.

Sl. Slava Tebi, o Gospod!

Tisti čas je šel Jezus v neko vas; in neka žena, Marta po imenu, ga je sprejela v svojo hišo. In ona je imela sestro, po imenu Marijo, ktera je tudi sedela k nogam Gospodovim, in poslušala njegovo besedo. Marta pa si je dajala s postrežbo veliko opraviti; in je pristopila in rekla: Gospod! ti ni mar, da me moja sestra samo pusti streči? Reci ji tedaj, da naj mi pomaga. In Gospod je odgovoril in ji rekel: Marta, Marta! skerbna si in si veliko prizadevaš. Pa le eno je potrebno. Marija si je najboljši del izvolila, kateri jej ne bo odvzet.

(Mašnik kušne sv. evangelij in reče:)

M. Po evangeljskih besedah naj bodo izbrisane naše pregrehe.

Sl. Hvala tebi, Kriste!

(Mašnik gre v sredo altarja in moli vero ali)

Kredo.

Verujem v enega Boga, Očeta vsega-mogočnega, stvarnika nebes in zemlje, vseh vidnih in nevidnih reči, in v enega Gospoda Jezusa Kristusa, Sina Božjega, edinorojenega, kateri je rojen iz Očeta od vekomaj, kateri je Bog od Boga, luč od luči, pravi Bog od pravega Boga, rojen, ne vstvarjen, kateri je z Očetom enega

bitja, od kterega je vse stvarjeno. Kteri je zavoljo nas ljudi in zavoljo našega zveličanja stopil iz nebes, in je meso na-se vzel (tukaj se pripogne z desnim kolenom) po svetem Duhu iz Marije Device, in se včlovečil. Tudi križan bil za nas pod Poncijem Pilatom, terpel, in bil v grob položen. In je od smerti vstal tretji dan po besedah pisem, in je šel v nebesa; sedi na desnici Očeta, in bode spet prišel s slavo soditi žive in mertve; in njegovega kraljestva ne bode konec. Verujem v sv. Duha, Gospoda in oživljavca, kteri iz Očeta in Sina izhaja, kteri se z Očetom in Sinom vred moli in enako časti, kteri je po prerokih govoril. Verujem eno, sveto, katoljško in apostoljško cerkev. Spoznam en kerst v odpuščanje grehov. Pričakujem vstajenje mertvih in prihodnje življenje. Amen.

(Vera se navadno moli le ob nedeljah in ob praznikih Gospodovih, Device Marije, sv. aposteljnov in cerkvenih učnikov.)

M. Gospod bodi z vami!

Sl. In s tvojim duhom.

(Mašnik bere darovanje rekoč:)

Marija je v nebo vzeta, radujejo se angelji in enako hvalijoči povelečujejo Gospoda. Aleluja.

Pri darovanju kruha.

Vzemi sveti Oče, vsemogočni večni Bog! ta neomadeževani dar, kterega jaz, tvoj nevredni služabnik, tebi, svojemu živemu in pravemu Bogu, darujem za svoje brezštevne grehe in zamere in zanikernosti, in za vse pričujoče, pa tudi za vse verne kristijane, žive in mrtve: da bode meni in njim v zveličanje in večno življenje. Amen.

(Mašnik vlije vino v kelih in primeša nekoliko kapljic vode rekoč:)

Bog, kateri si prečudno stvaril človeško naturo in še bolj čudno prenovil: daj nam po skrivnosti te vode in tega vina združenim biti s tistega božjo naturo, ki se je ponižal našo človeško naturo na-se vzeti, Jezus Kristus, tvoj Sin, naš Gospod, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pri darovanju vina.

Darujemo ti, o Gospod! kelih zveličanja, in prosimo tvojo milost, da naj se dvigne s prijetnim duhom pred obličje tvojega božjega veličastva za naše in za zveličanje celega sveta. Amen.

(Moli s sklenjenima rokama :)

S ponižnim duhom in potertim srcem naj se tebi bližamo, o Gospod! in tako naj se opravlja danes naša daritev pred tvojim obličjem, da bode dopadljiva tebi, o Gospod Bog!

Pridi posvečevalec, vsemogočni večni Bog! in blagoslovi to daritvo, katera je pripravljena tvojemu svetemu imenu.

(Mašnik umiva perste rekoč:)

V nedolžnosti bodem umival svoje roke in tvoj oltar obdajal, o Gospod! da poslušam glas tvoje hvale in oznanujem vse čudeže tvoje. Gospod! ljubim lepoto tvoje hiše, in prebivališče tvojega veličastva. Ne pogubi moje duše s hudobnimi, o Bog! in ne umori me z željnimi kervi, ki je krivica v njih rokah, in njih desnica polna podkupščine: jaz pa hočem v svojej nedolžnosti živeti. Otmi in usmili se me: na pravem stoji moja noga; v zbirališčih te bodem hvalil, o Gospod! Čast bodi Očetu i. t. d.

(V sredi oltarja moli:)

Vzemi, sveta Trojica! to daritev, katero ti darujemo v spomin terpljenja, vstajenja in vnebohoda Jezusa Kristusa, Gospoda našega in v čast svete Marije, vselej device, svetega Janeza Kerstnika, svetih aposteljnov Petra in Pavla, njih in vseh svetnikov, da bode jim v čast, nam pa v zveličanje, in naj ti prosijo za nas v nebesih,

kterih spomin na zemlji obhajamo. Po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

(Proti ljudem mašnik reče:)

M. Molite bratje, da bode moja in vaša daritev prijetna pri Bogu, vsegamogočnem Očetu.

Sl. Vzeme naj Bog ta dar iz tvojih rok v hvalo in čast svojega imena, tudi v naš prid in vse svoje svete cerkve.

M. Amen.

Tiha molitev.

Naj pomaga, o Gospod! tvojemu ljudstvu molitev božje porodnice: da bodemo tisto, ktera nas je po telesu zapustila, v nebeškem veličanstvu pri tebi za priprošnico imeli. Po ravno tem Gospodu našem, Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha Bog —

(Mašnik moli ali poje *predgovor* ali)

Praefacion.

M. Od vekomaj do vekomaj.

Sl. Amen.

M. Gospod bodi z vami.

Sl. In s tvojim duhom.

M. Nakviško serca.

Sl. Imamo jih k Bogu.

M. Zahvalimo se Gospodu našemu Bogu.

Sl. Spodobi se in je dolžnost.

M. Res je spodobno in dolžnost, prav in zveličavno, tebi hvalo dajati vselej in povsod, sveti Gospod, vsemogočni Oče, večni Bog! in tebe ednoglasno hvaliti, poveličevati in oznanovati na vnebovzetje svete Marije, vselej device, katera je tvojega Edinorojenega po obsenčanju svetega Duha spočela, in čast devištva ohranila, in večno luč na svet rodila, Jezusa Kristusa, Gospoda našega, po katerem tvoje veličastvo hvalijo angeli, ga molijo gospodstva, pred njim trepetajo oblasti, in katerega nebesa in nebeške moči in sveti Serafi z združenim petjem poveličujejo, s katerimi, te prosimo, da pripustiš tudi naše glasove, ki ponižno spoznavamo in kličemo:

Svet, svet, svet si Gospod Bog Sabaot!
Polne so nebesa in zemlja tvoje slave. Hozana po višavah! Česčen bodi, ki pride v imenu Gospodovem! Hozana po višavah!

(Mašnik začne najsvetejši del svete maše, ki se tiha maša, ali pravilo ali kanon pravi.)

Tebe tedaj ponižno prosimo, neskončno usmiljeni Oče! po Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, Gospodu našem, (mašnik poljubi altar) da vzameš in blagosloviš te ponudbe, te darila, te svete neomadežvane darove, (mašnik pri teh besedah tri-

krat prekriža darove) katere ti darujemo posebno za tvojo sveto katoliško cerkev, katero blagovolji v miru in edinosti ohraniti, jo varovati in vladati po vesoljnem svetu; pa tudi za tvojega služabnika, našega papeža I., za našega škofa I., za našega cesarja I. in za vse, kateri so pravoverni in katoliško in apostoljsko vero spoznajo.

Spomin za žive.

Spomni se, o Gospod! svojih služabnikov in služabnic I. I. (Mašnik sklene roke in se spomni tistih, za katere posebno hoče moliti) in vsih pričujočih, katerih vero poznaš in pobožnost vidiš: za katere ti darujemo, ali kateri ti darujejo to hvalno daritev za se, in za vse svoje, za odrešenje svojih duš, za upanje svojega zveličanja in zdravja, in kateri tebi večnemu, živemu in pravemu Bogu svoje obljube spolnujejo.

Združeni z vsimi svetniki in njih spomin obhajajoči, posebno častitljive vselej device Marije, matere našega Boga in Gospoda Jezusa Kristusa, pa tudi svetih aposteljniov in marternikov Petra in Pavla, Andreja, Jakopa, Janeza, Tomaža, Jakopa, Filipa, Jerneja, Matevža, Simona in Tadeja, Lina, Kleta, Klemenca, Ksista, Kornelia, Cipriana, Lorenca, Krizogona, Janeza in Pavla, Kozma in Damiana in vsih svetnikov,

daj nam po njih zasluženju in prošnjah s pomočjo tvojega varstva povsod obvarovanimi biti, po ravno tem Kristusu, Gospodu našem. Amen. (Mašnik derži roke nad kruhom in kelihom in moli:)

Prosimo te tedaj, o Gospod! vzemi poto-lažen ta dar tvojih služabnikov in vse tvoje družine, ravnaj naše dni k miru, in otmi nas od večnega pogubljenja, in daj nam med tvoje izvoljene štetim biti. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Povzdigovanje.

Prosimo te, o Bog! daj da bode ta daritva vsa blagoslovljena, posvečena, poterjena, razumna in prijetna, da bode nam telo in kerv tvojega preljubega Sina, Gospoda našega, Jezusa Kristusa; (med to molitvijo se darovi petkrat prekrižajo) kateri je dan pred svojim terpljenjem vzel kruh v svoje svete častitljive roke, in je vzdignil oči proti nebu k tebi, svojemu vsemogočnemu Očetu, te zahvalil, ga posvetil, razlomil, in dal svojim učencem, rekoč: „Vzemite, in jejte vsi od tega, zakaj to je moje telo.“

(Mašnik povzdigne posvečeno hostijo, da jo tudi verni molijo, potem vzeme kelih v svoje roke, in reče:)

Ravno tako je vzel po večerji tudi ta prečudni kelih v svoje svete in častitljive roke, te

spet zahvalil, ga blagoslovil, in dal svojim učencem, rekoč: „Vzemite in pijte vsi iz njega; zakaj ta je kelih moje kervi, nove in večne zaveze, skrivnost vere, katera bode za vas, in njih veliko prelita v odpuščanje grehov. Kolikorkrat bode to delali, storite v moj spomin.“

(Mašnik povzdigne kelih s sveto rešnjo kervjo, da jo tudi verni molijo, in potem reče:)

Zato tudi spominjamo se mi, tvoji hlapci in tvoje sveto ljudstvo svetega terpljenja, od smerti vstajenja in častitega vnebohoda ravno tega Kristusa, Sina tvojega, Gospoda našega, in darujemo tvojemu prečudnemu veličastvu od tvojih darov in dobrot to čisto daritvo, to sveto daritvo, to neomadeževano daritvo, sveti kruh večnega življenja, in kelih večnega zveličanja. (Pri teh besedah mašnik sveto hostijo in kelih petkrat prekriža.)

Poglej na te darove z milostljivim in ljubeznivim obličjem, in vzemi jih, kakor si blagovolil z dopadenjem vzeti darove svojega pravičnega hlapca Abeljna in daritev našega očaka Abrahama in sveto neomadeževano daritvo, katero ti je daroval tvoj viši duhoven Melhizedek.

Ponižno te prosimo, vsemogočni Bog! reci si ta dar prinesiti po rokah svojega svetega angelja na svoj visoki altar pred svoje božje veli-

častvo, da bodemo (tukaj se altar poljubi) deležni tega altarja, in kar nas bode zavžilo presveto kri tvojega Sina, napolnjeni z vsim nebeškim blagoslovom in z milostjo. Po ravno tem Kristusu Gospodu našem. Amen.

Spomin za mertve.

Spomni se tudi, o Gospod! svojih služabnikov in služabnic I. I., kateri so šli pred nami z znamenjem vere in v miru spiyo. (Tukaj se mašnik spominja mertvih, za katere hoče posebno moliti.) Dodeli, o Gospod! te prosimo, tim in vsim ki v Kristusu počivajo, kraj ohlajenja, svetlobe in mira. Po ravno tem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Tudi nam grešnikom, svojim služabnikom, ki v tvoje veliko usmiljenje zaupamo, daj delež in priti v družbo svojih svetih apostelnov in marternikov: sv. Janeza, Štefana in Matija, Barnaba, Ignacija, Aleksandra, Marcelina, Petra, Felicite, Perpetve, Agate, Lucije, Neže, Cecilije, Anastasije, in vsih svojih svetnikov; v katerih družbo priti, daj nam, te prosimo, ne zavoljo našega zasluženja, ampak zavoljo svojega usmiljenja; po Gospodu našem, po katerem, o Gospod! vse to dobro vselej stvariš, blagosloviš, oživljaš, posvetiš in nam deliš; po katerem, s katerim in v katerem je tebi, Bogu Očetu vse-

mogočnemu v edinosti svetega duha vsa čast in slava.

(Mašnik povzdigne kelih s sveto hostijo in reče na glas:)

M. Od vekomaj do vekomaj.

Sl. Amen.

M. Molimo.

Po zveličavnih zapovedih opomenjeni in po božjem nauku podučeni se upamo reči :

Oče naš, kateri si v nebesih. Posvečeno bodi tvoje ime. Pridi k nam tvoje kraljestvo. Izidi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji. Daj nam danes naš vsakdanji kruh. In odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom. In nas ne pelji v skušnjava.

Sl. Temuč reši nas od zlega.

M. Amen.

Reši nas, prosimo, o Gospod ! od vsega zlega preteklega, sedanjega in prihodnjega, in po prošnji svete in častite vselej device matere božje Marije s svetimi apostoljmi Petrom in Pavlom, Andrejem in vsimi svetniki, daj nam mir v naših dnevih, da bomo s pomočjo tvojega usmiljenja podpirani, vselej greha prosti, in vse zmote obvarovani. Po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našem, Sinu tvojemu,

kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha od vekomaj do vekomaj.

Sl. Amen.

(Mašnik pri tej molitvi sveto hostijo prelomi, in od enega kosa majhen košček odlomi, s katerim trikrat kelih prekriža, rekoč:)

M. Mir Gospodov naj bode vselej z vami.

Sl. In s tvojim duhom.

(Mašnik spusti košček sv. hostije v kelih in reče:)

Ta zmes in posvečba telesa, in kervi Gospoda našega Jezusa Kristusa naj bode nam, ki jo prejmemo, v večno življenje. Amen.

(Mašnik se na persi povdarja, rekoč:)

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili se nas!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili se nas!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, dodeli nam mir!

O Gospod Jezus Kristus! kateri si svojim apostelnom rekel: Mir vam zapustim, svoj mir vam dam, ne glej mojih grehov, ampak vero svoje cerkve, in daj jej po svojej volji mir in edinost, kateri živiš in kraljuješ, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

O Gospod Jezus Kristus ! Sin živega Boga, kateri si po Očetovi volji s svetim Duhom vred svet s svojo smertjo v življenje obudil, reši me s tim svojim presvetim telesom in svojo presveto kervjo od vsih mojih grehov in od vsega hudega, in daj, da se vselej tvojih zapoved držim in ne pripusti, da bi se kedaj od tebe ločil, kateri živiš in kraljuješ z ravno tim Bogom Očetom in svetim Duhom, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Vžitje tvojega telesa, o Gospod Jezus Kristus ! ki se ga jaz nevredni prederznem prejeti, naj mi ne bode v sodbo in pogubljenje, ampak po tvoji dobroti bramba in zdravje duše in telesa, kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Zavživanje.

Kruh nebeški bodem prejel in klical v ime Gospodovo.

(Mašnik vzeme oba kosa svete hostije s pateno vred v levo roko, in se trikrat povdarja na persi, rekoč :)

O Gospod nisem vreden, da greš pod mojo streho, temuč reci le besedo, in ozdravljena bode moja duša.

(Mašnik stori s sveto hostijo križ črez se in reče :)

Telo Gospoda našega Jezusa Kristusa naj ohrani mojo dušo v večno življenje. Amen.

(Po zavžitju svetega rešnjega telesa stori mašnik s kelihom križ čez se, rekoč:)

Kri Gospoda našega Jezusa Kristusa naj ohrani mojo dušo v večno življenje. Amen.

Zahvala po obhajilu.

Kar smo z usti prijeli, o Gospod! naj bode s čistim sercom zavžito, in ta časni dar nam bode večno zdravilo!

Tvoje telo! o Gospod, ki sim ga zavžil, in tvoja kri, katero sim pil, naj se z mojim sercem sklene, in daj, da ne ostane v meni nobenega grešnega madeža, ker so me čiste in svete skrivnosti poživile; kateri živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Mašnik moli na desni strani:)

Marija je izvolila naj boljši del, kateri jej ne bode vzet vekomaj.

(Mašnik gre vsred altarja in ljudstvo pozdravlja rekoč:)

M. Gospod bodi z vami!

Sl. In s svojim duhom.

(Mašnik gre spet na desno stran in moli:)

Poobhajilna molitev.

Prosimo tvojo milost, o Gospod! ki si nas nebeške mize deležne storil, da bomo, ki

vnebovzetje božje porodnice častimo, po njeni prošnji rešeni vsega prihodnjega hudega. Po ravno tem Gospodu našem, Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Mašnik gre vsred altarja in reče:)

M. Gospod bodi z vami!

Sl. In s tvojim duhom.

M. Idite, maša je minula!

Sl. Hvala Bogu.

(Mašnik priklonjen moli:)

Naj ti dopade, sveta Trojica! opravilo moje službe, in daj, da bode daritev, katero sim nevredni človek pred očmi tvojega veličastva daroval, tebi prijetna, in za-me in za vse, za katere sim jo opravil, po tvoji milosti v spravo; po Kristusu Gospodu našem. Amen.

(Mašnik po teh besedah poljubi altar, se oberne proti ljudem in jih blagoslovi, rekoč:)

Naj vas blagoslovi vseмогоčni Bog Oče in Sin in sveti Duh.

Sl. Amen.

(Mašnik gre na levo stran in reče:)

M. Gospod bodi z vami!

Sl. In s tvojim duhom.

M. Začetek svetega evangelja po svetem Janezu.
Sl. Slava tebi, o Gospod.

V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila Beseda. Ta je bila v začetku pri Bogu. Vse je po njej storjeno, in brez nje ni nič storjenega. V njej je bilo življenje, in življenje je bilo luč ljudi. In luč v temi sveti, in tema je ni zapopadla. Bil je človek poslan od Boga, kateremu je bilo ime Janez. Ta je prišel v pričevanje, da je pričeval od luči, da bi vsi verovali po njem. On ni bil luč, ampak da bi pričeval od luči. Bila je prava luč, katera razsvetljuje vsakega človeka, kateri pride na ta svet. Na svetu je bil, in svet je po njem storjen, in svet ga ni spoznal. V svojo lastino je prišel, in njegovi ga niso sprejeli. Kolikor pa jih ga je sprejelo, dal jim je oblast božjim otrokom biti, jim, kateri verujejo v njegovo ime; kateri niso iz kervi, ne iz volje mesa, ne iz volje moža, ampak iz Boga rojeni. In Beseda je meso postala, (tukaj se z desnim kolenom pripogne) in je med nami prebivala, in smo vidili njeno čast, kakor čast Edinorojenega od Očeta, polna gnade in resnice.

Sl. Hvala Bogu !

Molitve

v čast presveti Devici Mariji.

Pozdravi sveto Devico.

Češčena bodi, visoka gospa in kraljica Marija — ti najponižnejša dekla svojega Gospoda! Z vso čestitvo in s polnim zaupanjem se k tebi podam, o dobrotljiva, milostljiva, usmiljena mati mojega Boga! Prosim te pred vsem, da mi čistost serca in vesoljno opravičenje moje duše zadobiš. Podeli mojemu sercu nove zdihljeje v čast tvojemu neomadeževanemu devištvu; daj mi preimenitnost tvojega Sina spoznati in spričati pred vsem svetom; sprosi mi milosti, da se nepremakljivo Boga in tebe deržim, da tvojemu Sinu in tebi zvesto služim, da se Njemu kakor svojemu Stvarniku, tebi kot materi svojega Stvarnika; Njemu kot Vsegamogočnemu, tebi kot materi Vsegamogočnega; Njemu kot svojemu Odrešeniku; tebi kot pričetku svojega odrešenja vdam; zakaj če je On za-me dolg poplačal, sto-

ril je to s tistim mesom, katerega je od tvojega najčistejšega telesa vzel.

Blaga Mati! na-te stavim po tvojem Sinu, Jezusu Kristusu, vse svoje zaupanje, ves blagor svoje duše. Ker vem, da ti pri Bogu vse zamoreš, zato zdihujem in kličem z boječim srcem: reši me vseh skušnjav, ali sprosi mi saj dosti moči, da jih do konca svojega življenja premagujem. Po tebi hrepenim, od tebe zahtevam prave ljubezni do Jezusa; po tebi nadjam se tudi srečne smerti umreti. O Marija, moja Mati! Kakor veš in znaš, vodi me varno po pravi poti v sveti raj!

O presveta, o prečista, milostljiva Devica! tebi se izročim v življenji in v smerti.

V praznik čistega spočetja.

Danes ob tvojem svetem prazniku, o prečista Devica, se Stvarniku zahvalim, da te je izvirnega greha in vsega grešnega madeža oprostil. Kako serčno se veselim, da vse pravoverne duše to predstvo na tebi spoznajo. Da! srečna si ti Marija! Brez madeža stojiš pred obličjem svojega Gospoda. O, imej me vrednega

milosti svoje, oberni mile svoje oči na revno mojo dušo, dasiravno je nečista in madežev polna. Prosi za-me pri Bogu; zakaj jaz nisem v grehu spočet, temuč sem tudi po svetem kerstu svojo dušo na novo z grehom oskrnil: tako malo sem si prizadjal, obleko svoje nedolžnosti brez madeža ohraniti. Bo li Bog, kateri te je med vsemi ženami toliko povišal, kakošen dar tebi odrekel — priprošnjo tvojo zavergel?

Mogočna, usmiljena Devica! ti zamoreš, hočeš in mi tudi bodeš milosti sprosila, da se po pravi pokori vseh grešnih madežev očistim in tako svoje zveličanje resno učinim. O, da bi te po vrednosti častil, tvojo čistost in svetost posnemal v svojem življenji! Res čudno si zdaj povišana v nebesih, pa si vendar pomoč kristijanom, pribežališče grešnikom ostala. Ozri se milostljivo doli na nas in sprejmi nas v svoje mogočno varstvo. Tolaži žalostne, da ne obupajo; pomagaj slabim, da ne omagajo; prestraši grešnike, da se spreobernejo; z maternim plajšem ogerni nedolžne, da jih skušnjava ne premaga. Vsem skupej nam pomagaj; o Marija, prosi za nas! Amen.

Slava Mariji Devici.

Tako čista in brez greha si ti prišla iz Božjih rok, kakor pri stvarjenji svojem ne angelj ne otrok. Prav nedolžno bilo je življenje, božji tempelj serce tvoje; vzdignila sta se proti tebi, ali ne premagala — zob in strup sovraštva kačjega.

Čista Devica! čiste želje nam vsad' v naša serca, blagodušno da se teb' žertujemo, v seb' skušnjave da premagamo. Daj, da serčno se bojujemo — zoper duh nečistosti — stanovitno, zvesto čednost si ohranimo.

M o l i t e v.

O Bog, ki si po čistem spočetju Device Marije svojemu Sinu vredno prebivališče pripravil in jo iz previdne smerti ravno tistega svojega Sina brez vsega madeža ohranil, daj tudi nam čistim po njenih prošnjah k Tebi priti. Po ravno tistem Gospodu našem, Jezusu Kristusu. Amen.

V praznik rojstva svete Device.

Sveti otrok, drago nebeško darilo!
Po tvojem rojstvu, o Marija, je grešnemu

svetu prvi žark zveličanja došel, ker si nam Odrašenika in Zveličarja, Jezusa Kristusa, na svet rodila. Mati si večnega Boga, mati tistega Jagnjeta, katero grehe svetá odjemlje. O Marija pokaži, da si tudi moja mati. Škerbi za-me, kakor mati za svojega otroka skerbi. Škerbna, mila mati z mano hodi; o Marija varuj me, vodi me po pravi poti. Prosi za-me pri tvojem Sinu — bodi mi pomočnica in besednica pri tistem, kateri te je tako visoko čez nebasa in zemljo povzdignil; saj se ne imenuješ zastonj naša mati, naše pribežališče, naša pomočnica. Ja, celi svet oznanuje tvojo mogočnost in usmiljenje. O ja naša Gospa, Devica mogočna, Devica usmiljena, bodi pozdravljena! Vrata nebeška, zdravje bolnikov, tolažnica vseh žalostnih, bodi nam pozdravljena in ostani naša škerbna mati. Tebi in tvojemu Sinu, kateri ne zaverže tvoje prošnje, bodi čast in hvala vekomaj! Amen.

Hvalna pesem.

Prepevajmo, hčere in sinovi, čednosti in lastnosti, katere radostni in veseli na materni ugledamo podobi. — Že otrok

je bila krotka in ponižna, bila je pokorna in pobožna: rada poslušala dobre nauke, in z veseljem spolnovala voljo staršev svojih. — Devica sramežljiva in poštena v obličji, v govoru, djanji in pogledu: samo Boga se je držala, hrepenela po največi sreči — po nedolžnosti in ponižnosti, ki, mladosti kinč in kras, ste devici drago in dostojno oblačilo. — V zakonu zadovoljna in vdana; serce združeno s srcem svojega moža.

Kar Gospod jej pošlje, ž njim deli veselje in boleost. — Tudi matere njen zgled uči, kako da prava ljubezen deci se izkaže, kako važne da so materne dolžnosti. — Stanovitno je terpela tuge in nadloge, rada spolnovala voljo Božjo; kar je verovala in vedno upala, tam iz obličja v obličje vidi, in vesela je na veke.

M o l i t e v.

O Bog, ki si iz ljubezni svet s Seboj spraviti hotel, daj mi, ki s svetim veseljem rojstvo Marije Device in matere Jezusa Kristusa, odrešenika našega, praznujemo, po njenih prošnjah dosežemo zveličanje, ktero nam je On s svojo krvijo prislužil. Tega Te prosimo po tistem Sinu

Tvojem, kateri s Teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V praznik tvojega milostipolnega rojstva, o sveta Devica in Mati Božja Marija, ti darujem svoje serce. Nesi ga pred tvojega Sina, da ga posveti in očisti On, ki z Očetom in s svetim Duhom enaki Bog živi in kraljuje vekomaj.

Oznanenje sveti Devici Mariji.

O Marija! najviša si in zajedno najponižnejša od vseh stvari. Zatorej hvala Bogu, ki te je po svojem angelju pozdravil in te za mater svojega Sina izvolil. Res, veselim se in čudim se ob enem tvojemu zedinjenju z Bogom! Jaz pa, revna in pri tolikih slabostih, ki jih imam na sebi, vendar tako prevzetna in napuhnjena stvar, ne smel bi se derzniti stopiti pred tebe, ki si pri tolikih prednostih tako ponižna bila, ter se deklo svojega Gospoda imenovala. In vendar bi te rad z angelovim češčenjem pozdravil: „Češčena si Marija, gnade si polna. Pridobi tudi meni nekoliko tvoje milosti in do-

brote. Gospod, izvir in vzrok vsega veselja, Zveličar, mogočni Bog, kralj in srednik mirú — On je s teboj. Bil je On s teboj od prvega trenutka tvojega stvarjenja; zdaj je On, tvoj Sin, še bližej tebe. „Ti si blagoslovljena med ženami.“ O prinesi tudi meni blagoslova od Boga. „Blagoslovljen je sad tvojega telesa.“ rastlina, ki je svetu toliko žlahten sad obrodila! „Sveta Marija, Mati Božja!“ Res, to si ti. Ti si Mati Božja — to resnico terdno verujem. Prosi za nas grešnike v tej dolini solz, kjer je toliko revščine in nadlog, skušnjav, bolečin in nevarnost, zdaj, posebno pa ob naši smertni uri. Pelji nas potem, mila Mati, k svojemu Sinu; gnadepolna hči, k svojemu in našemu Očetu; izvoljena nevesta, k svojemu ženinu. Amen.

Hvalnica.

Ponižno pred Teboj, Gospod, klečé molila je vseh devic lepota; k njej pristopi angelj in jej naznani matere vrednost.

Prečista — memo angeljev čistejša! bod' mati in ostan' devica. Marija, ki po Božjem sklepu si izvoljena, Zveličarja svetá si nam rodila.

Gospá, o mati našega Gospoda, — nebeška vrata, jasna, svitla zvezda! O, pridi nam v pomoč in usliši prošnjo revnih grešnikov; o daj nam svojega Sina milost pridobiti, in svojih smili se otrok!

M o l i t e v.

Svojo milost, prosimo, Gospod, v naša serca vlij, da mi, ki smo po angeljevem oznanenji včlovečenje Kristusa, Tvojega Sina, spoznali, po njegovem terpljenji in križu čestljivo vstajenje dosežemo. Amen.

V god darovanja Jezusa Kristusa ali v svečnico.

Ko so bili dopolnjeni dnevi očiščevanja Marije po Mozesovi postavi, so prinesli Jezusa v Jeruzalem, da ga postavijo pred Gospoda, in so opravili dar, kakor je rečeno v postavi Gospodovi. O Bog! tudi jaz se Tebi darujem in z menoj vred Tebi kakor Marija v dar prinesem Tvojega edinega Sina, Jezusa Kristusa. O, stori me po njegovem zasluženji deležnega svojih milost in dobrot. Res je, da jih nisem vreden; ali Jezus je hotel sam sebe Tebi darovati, da bi jih meni

pridobil. Zatorej ne zaverzi otroka, ki se Tebi z dušo in telesom izroči, in usmili se me iz ljubezni do Jezusa. Oj, kako reven bi bil, ako ne bi bil On večni Tvoji pravici zadostil! Hvalim Te, nebeški Oče, zato, ter ljubim iz celega serca in iz cele svoje duše.

Vsegamogočni večni Bog! Danes je Tvoj služabnik Simeon po razsvetljenji svetega Duha novorojeno Dete v svoje naročje vzel, ter hvalil Boga in rekel: Zdaj spustiš svojega hlapca, Gospod, po svoji besedi v miru, ker so vidile moje oči tvoje zveličanje, katero si pripravil pred obličjem vseh narodov, luč v razsvetljenje svetá. Prosimo, razsveti tudi nas; posveti le-te sveče, ktere mi, Tvoji služabniki, danes Tebi v čast prižgemo in slovesno darujemo. Blagoslovi in posveti jih s svojo lučjo, nebeški Oče, da jih Tebi, svojemu Gospodu in Bogu, ne le vredno darujemo, ampak da se tudi v naših sercih ogenj svete ljubezni vname, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Hvala Materi Božji.

Živeti po sveti volji božji, za prvo si dolžnost imela ti, Marija! Ako ti pošlje

britke ali vesele ure, mirno, zadovoljno ti ostane serce tvoje. — Zvesto si zapovedi božje dopolnila, nikdar Očeta pozabila; temveč skerbno njemu strežajoča, slavila si ga ti, polna hvale. — O, pomagaj tako verno, sveto nam živeti — pravične, stanovitne se skazati, da ob času sreče ne postanemo ošabni in prevzetni. Da v nesreči ne obupamo, daj nam zopet srečnim, blaženim biti.

M o l i t e v.

Vsegamogočni večni Bog! daj, prosimo, da se Tebi s čistim sercem darujemo, kakor se je danes Tvoj edinorojeni Sin kot resnični človek v tem tempeljnu daroval, in da z vso gorečnostjo spolnujemo, kar je Tebi dopadljivo, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

V praznik obiskovanja sv. Devica Marije.

Premišluj, ljuba kristijanska duša, iz katerega namena se poda sveta Devica v hišo Čaharijevo. Že je mati svojega Boga; ali vendar ona prva sorodno svojo obišče in jo pozdravi. Ker je pa Bog

sam Elizabeto razsvetlil in jej dal vedeti, da se je Sin Božji včlovečil, zato odzdravi Mariji in reče: Blagoslovljena si med ženami, in posvečen je sad tvojega telesa! In vsa začudena nad tako častjo pristavi onim besedam: In od kod to meni, da pride mati mojega Gospoda k meni? In kaj odgovori ponižna Devica na vse te besede? „Moja duša poveljuje Gospoda, in moj duh se veseli v Bogu, mojem Zveličarju,“ kakor da bi bila hotla reči: Ti mene hvališ, Elizabeta; jaz pa le Bogu zamorem hvalo dati; zakaj velike reči mi je storil On, ki je mogočen, in sveto njegovo ime.“

Iz zgolj miloserčne ljubezni, o Marija, si se na dolgo in težavno pot podala, da bi sveto dolžnost spolnila — ubogo žlahto obiskala in tolažila. Ker s tem živo skerb pokažeš, druge tolažiti in osrečevati, obišči in potolaži tedaj tudi mojo dušo; in ker si s pričujočnostjo svojo celo hišo svojih sorodnih posvetila, pridi, o sveta Devica, tudi k meni in posveti me na duši in telesu!

Hvalnica.

Veličanski, vseh nebeških trum Gospod, te je izmed tisoč tisoč povzdignil

k prečudni, visoki časti: nebeške si deležna ti oblasti. — Deklo se Gospodovo spoznaš; On pa tebe mater imenuje — ti stega, ki nam zveličanje po svoji smerti oznanuje.

Rajsko mila! sprejmi tudi nas uboge in prosi njega, ki iz grešnikov pravične zna storiti, da vedno po tistem blagu hrepenimo, ki ga nam pridobiti tvoj Sin želi, da nam po tem življenji venec neumerljivosti deli.

M o l i t e v.

O Bog, ki si dušo in telo častite device — matere Marije s pripomočjo svetega Duha v vredno prebivališče svojega Sina posvetil, daj, da Te s ponižnim srcem hvalimo in po njenih milostljivih prošnjah poveličanje v Tvojem kraljestvu dosežemo, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen

Zdihljeji k Mariji sedem žalost.

1. Milujem te, žalostna mati Marija! Že prerok Simeon ti naznani, da bo meč tvoje serce prebodel. Pri spominu na

tvoje terpljenje obžalujem svoje pregrehe in prosim: presuni tudi moje serce, da se zdaj in vselej zavem neprecenljive tiste daritve, po kateri si se tudi za-me darovala pod lesom svetega križa. Pomagaj mi, da svoj križ na-se vzamem in ga serčno za Jezusom nosim. Amen.

Češčena si Marija i. t. d.

2. Milujem te, žalostna mati Marija! Pred serdom Herodeža kralja, kateri nedolžne otročiče pomoriti ukaže, bežiš iz svoje dežele. Kraljica svetnikov, pribežališče naše in pomočnica naša! Daj mi, ako me hudobnik zasleduje, njemu ubežati, ali premagati ga v znamenju svetega križa.

Češčena si Marija i. t. d.

5. Milujem te, žalostna Mati! Obžaluješ Sina, ko si ga na poti proti domu zgrešila, in ga iščeš z žalostnim sercem. Jadna Mati! daj mi po tvoji žalosti in britkosti Jezusa, ako ga po nesreči zgubim, zopet najti, da ga nikdar več ne spustim od sebe.

Češčena si Marija i. t. d.

4. Iz serca te milujem, žalostna Mati! Oster meč ti serce presune, ko vidiš, da ko ljuti volkovi, judovski rabeljni, planejo na tvojega Sina, ter ga neusmiljeno mu-

čijo. O da bi mučenje nedolžnega Jag-njeta mojo lastno krivico odvernilo od mene, in bi materna tvoja ljubezen, ki zavoljo Sina in ž njim vred terpi, tudi mojo ljubezen vnela do njega!

Češčena si Marija i. t. d.

5. Milujem te, žalostna mati Marija! Pod križem stojiš, in žaluješ, ko vidiš svojega edinega Sina grozovite smerti umreti — za nas nedolžno kri preliti. Uboga, usmiljenja vredna Mati! Daj, da, kakor ti nemilo smert svojega Sina objokuješ, jaz nad grehom se izjokam, in po mogočni tvoji prošnji greh in smert premagam.

Češčena si Marija t. t. d.

6. Vsega usmiljenja vredna mati Marija! Komu ne bi v serce seglo, ko te vidi truplo silovito umorjenega Sina v naročje vzeti! Milosti polna Mati! Tisto sočutje, katero si pri objetvi svojega Sina imela, naj se tudi proti meni oberne, in ko bo smertna roka od družih me ločila, naj me mile tvoje ročice sprejmejo v večnost.

Češčena si Marija i. t. d.

7. Serčno usmiljenje imam s teboj, pre-žalostna mati Marija! V grob polože-nega Sina obžaluješ, in v tvojem preža-

ljenem duhu ponovi se spomin vsega njegovega terpljenja. Zavoljo tvojega sedemkrat prebodenega serca, zavolj vse žalosti in britkosti, katero si tudi za nas terpela, sprosi mi moči in milosti od Boga, da vsemu hudemu jako zoperstanem — da v ljubezni do Boga in do bližnjega uterjen, unkraj groba naravnim si pot v tisto domovino, v kateri ni žalosti niti solz niti bolečine, temuč le večna sreča in večno veselje. Amen.

Ceščena si Marija i. t. d.

V. Prosi za nas, prežalostna mati Marija!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Žalostna Mati Božja.

(Po latinskem.)

Žalostna je mati stala pod križem Sina neizrečeno ljubljeneza; v voljo Božjo se je sicer vdala, ali britko Sina obžalovala.

Oster meč jej serce prebode, ko vidi Jezusa terpeti, kako grešnik njega tara — ko v smertnih vidi ga težavah.

Na križu visi — roke presterte — iz širocih ran se mu kri izliva, in brez

tolažbe ga vidi obledeti, Tebe, Jezus, v smerti koperneti.

O Marija! daj, da tvoja tuga in britkost, da Jezusova kri in smert, nam v rešenje, milost služi — razžaljenega Boga da z nami spravi.

Daj nam ostud greha in kesanje; daj nam pravo serčno spokorjenje, da tudi mi jokamo, žalujemo, dokler se greha ne očistimo — jeze Božje ne odvernemo.

Sveta Mati! tega prosim: rane Kristusove naj nosim; vtisni mi jih v serce. Daj, da s tábo rad žalujem, svoje grehe objokujem, dokler tukaj še živim.

M o l i t e v.

Od vekomaj izvoljena Mati Jezusova Marija, ki si prestrašne bolečine ž njim terpela, ti pod križem, On na križu, in si pričujoča bila, ko je zadnjikrat zdihnil in svojo dušo izročil v roke svojega nebeškega Očeta, prosi mi stanovitnosti, da tebi in tvojemu Sinu zvest ostanem do zadnjega zdihljeja svojega življenja. Pribežališče vseh spokornih grešnikov! bodi moja besednica pri Bogu; pomagaj mi s svojo materno pomočjo, pelji me k Jezusu in prosi ga, naj me milostljivo

sodi. Vsem skupaj nam pomagaj, o Mati!
o Marija, prosi za nas! Amen.

V praznik vnebovzetja Matere Božje.

O Marija! ti si danes zemljo zapustila in se v nebesa preselila. Zdaj te pa tudi srečno imenujejo vsi narodi in rodovi. In kdo bi te srečne in blažene ne imenoval — tebe izmed vseh devic izvoljene matere, po kateri je svetu zveličanje došlo. O ti presveta! naj ti slava moja dopade; o ti blagostna v pogledu svojega Boga! bodi mi pri njem besednica, bodi mi pomočnica; poglej doli na-me, ki tukaj še stojim v boji; pomagaj mi bojevati se, pomagaj mi zmagati. O ti dobrotljiva! usliši mojo prošnjo, sprejmi me v svoje mogočno varstvo. Sprosi mi pa tudi pravega spokornega duha, da se tebe in tvojega varstva vrednega skazujem. Posebno pa mi pomagaj, da si pridobim tvojo ponižnost in pohlevnost, tvojo serčno čistost, tvojo iskreno bogoljubnost in pobožnost, tvojo udanost, poterpežljivost in stanovitnost v terpljenji, tvojo priserčno ljubezen do

Boga in do bližnjega; pridobi mi pred vsem, da se volja moja z voljo Božjo zлага in zedini. Sprosi mi stanovitnosti v dobrem in smert pravičnega.

Moja duša hrepeni biti tam, kjer si ti zraven Boga, in se nagleduješ veličastva Božjega. Podaj mi roko in potegni me gori k sebi, da s teboj in z vsemi svetniki vred tvojega Sina Jezusa iz obličja v obličje gledam, hvalim in molim vekomaj. Amen.

Hvalna pesem.

Češčena si ti Marija! Češčena si nebes in zemlje ti Kraljica! Aleluja.

Veselite se vi Kerubi, pojte hvalo Serafi; pozdravite kraljico vašo: Češčena si, češčena si, češčena si Marija!

O mati milosti, o nada naša vsigdar! Sladkost si ti življenja, ti človeško in angeljsko veselje. Češčena si, češčena si, češčena si Marija!

Mogočna nam priprošnica, poglej na nas uboge; v revi svoji vpijemo, o Mati Božja zmirom k tebi: Pomagaj nam, pomagaj nam, pomagaj nam, Marija!

Nebes Kraljica, ki si oblasti, dobrote in ljubezni polna, daj obličje Tvoje mi-

loljubo nam gledat' v svetlobi večni tvoji.

Češčena si, češčena si, češčena si
Marija! Aleluja.

M o l i t e v.

O Kraljica in Pomočnica moja, sveta Marija! V tvojih rokah je sreča in blagost moja, je zveličanje moje. Če ti zame prosiš, bodem gotovo zveličan. Povej tvojemu Sinu, da je tvoja volja, da pridem k tebi v nebesa, kjer se zdaj in večno veseliš pri Bogu. Vse, česar ga prosiš, vse ti da. O življenje naše, sladkost naša, o Marija, prosi Jezusa za nas! Amen.

V praznik svetega serca Marije Device.

Tebi, o sveto serce, plameni, po tebi hrepeni, v tebi se raduje moje serce! Kakor se dobri otroci veselé rojstnega dneva matere svoje, tako sem tudi jaz željno pričakoval danšnjega praznika; napočil je, in veselja se mi širi radostipolna duša. Tebe, sladko serce, pozdravljam danes, kakor tudi tisto serce, ki je pod tvojim srcem ležalo. Kakor

te množica angeljev in svetnikov slavi, in sveta cerkev, tvojega Sina preljuba nevesta; kakor ti vsa verna serca na zemlji čast in hvalo dajejo, tako, o sveto serce, te slavim in blagrujem iz serca, iz cele svoje moči. S sveto Terezijo molim in pravim: „Moje serce je tvoje; ti veš, kako je tebi vdano, kako serčno in zvesto te ljubi.“

Ker mi svetiš in me tolažiš, kakor zgodnja danica po vihar ni noči, hočem te slaviti, blago materno serce, hočem v hvalo Tebi darovati, karkoli imam, karkoli sem od Gospoda v dar prejel. Ali reven sem, ker nimam ničesar, nego slabega, dasiravno tebi vdanega in po tebi hrepenečega serca. Le-to, o sladka Devica, ti darujem, akoravno je revno in slabo. Sprosi mu, Devica, goreče ljubezni; sprosi mu tistih čednost, katere kot svetli venec, tvojo glavo obsevajo, in detetovo serce postalo bo enako maternemu. O Marija, o dobrotljiva devica, mati čiste ljubezni, ne zaverzi svojega otroka, ki milo tvoja kolena objema. Ne ločim se od tebe, dokler me k sebi ne povzdigneš — v svoje naročje, na svoje zvesto serce.

Češčena si Marija itd.

M o l i t e v.

O Bog, ki si serce matere Tvojega Sina, Jezusa Kristusa, posvetil, da duh ljubezni v njem prebiva, daj nam to sveto serce po njegovi vrednosti častiti in vedno s tako gorečnostjo ljubiti, da bomo tudi njegove dobrote in sladkosti deležni. Amen.

V praznik presvetih imen Jezusa in Marije

Kakor je Bog svojemu preljubemu Sinu imé dal, katero je čez vsa imena, v katerem se vsako koleno priklanja teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo: tako smo po izvoljeni njegovi materi pridobili imé, katero je vsemu katoliškemu svetu veselje in slava, in to imé je sladko imé Marija!

O dragi imeni Jezusa in Marije! Te imeni hočem v serce si vtisniti in nikdar ne iz svojih misel izpustiti; te imeni hočem na čelu nositi, s tema ponašati se v življenji in v smerti. Te imeni, kateri ste nebes in zemlje veselje in lepota, ka-

kor ste peklu groza in strahota, naj ste moje edino pribežališče v življenji, moja edina tolažba o smertni uri. Ko bo mrtvaški pot stopil mi na čelo, ko bodo oči mi ugasnile in otemnele, bodita takrat luč moja in svetita mi v serce — Jezusa in Marija imeni! — Ko ušesa ničesar več ne bodo slišala in umela, naj vaju v sercu zaslišim, mili Jezusa in Marije imeni! Ko bo smert mi usta z grenkim žolcem napolnila, naj jih olajšata sladki Jezusa in Marije imeni! — Ako peklenska pošast z vso silo me napada, o Jezus, Marija, pridita mi na pomoč, da jo pregnati, da jo zmagati zamorem. — Ko bom ločil se od svetá in na pot v neznano večnost se podal, spremita in peljita me v tiste svitle kraje, kjer se vama čast in hvala dajé zdaj in vselej in na vse veke. Amen.

Češčena si Marija i. t. d.

Hvalnica.

Marija, o lepota vseh devic! Imé nam tvoje bodi posvečeno, ki nam, ako ga le zaslišimo, olajša vso britkost.

O sveta Marija, o sveta Marija! Mladi in stari, veliki kakor mali — vse stvari

na nebu in na zemlji — čast in hvalo ti pojó.

Imé „Marija“ nam deli zaup, serčnost in pogum; polajša teže in bremena: tolaži nas v stiskah in zadregah.

O sveta Marija i. t. d.

Marija, o sladko imé!

K tebi zdihuje naše sercé.

Roža duhovna,

Milosti polna,

Prosi za nas grešnike vse!

O sveta Marija i. t. d.

M o l i t e v.

O Bog, dodeli nam po častitljivem imenu svojega Sina, Jezusa Kristusa, milostljivo, da vsi, kateri to presveto imé časté, sladkost njegove tolažbe uživajo na zemlji in večno veselje v nebesih. Amen.

Daj mi, o častitljiva Devica, Mati Božja Marija, tvoje sveto imé vselej klicati v božjo čast, v moje zveličanje in v tolažbo vsem vernim dušam, da se pod zastavo tega imena brez ločitve zedinimo in v večnem veselji trojedinega Boga hvalimo in povikšujemo vekomaj. Amen.

V praznik varstva svete Device Marije.

Premilostna Kraljica Marija! Ako-
ravno nevreden, da me v število svojih
služabnikov vzameš, vendar te, poln za-
upanja v tvojo milost, pričo svojega an-
gelja in vseh svetnikov za svojo Gospó
in varhinjo izvolim. Terdno sklenem,
tebi zvesto in vestno služiti in te kot
otrok in tvoj rejenec po svoji zmožnosti
častiti. Prizadjati si hočem, da te bodo
tudi drugi spodobno častili. Zato, o
milostipolna Mati, te po zasluženji tvo-
jega Sina, Jezusa Kristusa, prosim: Sprejmi
me v broj svojih varovavcev in služab-
nikov; pomagaj mi, da se v mislih, be-
sedah in djanjih vedno tako obnašam, da
Bogu in tebi dopadem, in se do smerti
tvojega varstva veselim. Amen.

Ceščena si Marija i. t. d.

M o l i t e v.

O Bog, daj nam sveto Devico Marijo,
mater Tvojega Sina, Jezusa Kristusa,
vedno tako častiti, da po njenih prošnjah
pomoči v sili, polajšanja v terpljenji,
moč v skušnjavah, obrambo in zavet v

življenji in ob smertni uri zadobimo, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

V praznik škapulirske Matere Božje.

Presveta Devica — Mati Marija! Ti si kraljica nebes in zemlje, besednica in pomočnica naša, polna časti, polna čednost in dobrot. Svitloba te obdaja, lepša kakor solnčna luč, krona si vseh devic. O deviška Mati! po tebi je nam prišel Odrešenik, ki nas je z Bogom spravil; po tebi smo zadobili vso milost in dobroto. Ti si upanje in pribežališče grešnikom, zdravje bolnikom, tolažba žalostnim; ti si veselje in zveličanje vesoljnemu svetu. V tebe zaupamo, o milostipolna Mati! Varuj nas pod znamenjem svetega škapulirja, varuj nas pod perutami svoje materne ljubezni. Zatorej, naša srednica, naša pomočnica, spravi nas s svojim Sinom, svojemu Sinu nas priporoči; postavi nas pred svojega Sina Jezusa Kristusa. Amen.

M o l i t e v.

O Bog, kateri si častiti karmeljski red z imenom „prečiste Device Marije“

poveličal, dodeli nam milostljivo, da pod zavetjem ravno tiste Device, Matere Božje, v sveti raj dospemo, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Sveti roženkranec.

V imenu Boga † Očeta, in † Sina, in svetega † Duha. Amen. Verujem v Boga Očeta i. t. d. — Oče naš i. t. d. — Češčena si Marija i. t. d. Svet, svet, svet je Gospod Bog Sabaot, ves svet je poln njegovega veličastva! Čast bodi Bogu Očetu in Sinu in svetemu Duhu, kakor je bila v začetku in zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

Pri prvih treh „Češčena si Marija“ se reče: 1. Kateri nam oživi pravo vero. 2. Kateri nam da terdno upanje. 3. Kateri nam užge serčno ljubezen.

I. Vesele skrivnosti.

1. Katerega si Devica spočela.
2. Katerega si Devica pri obiskovanji Elizabete nosila.
3. Katerega si Devica rodila.
4. Katerega si Devica v tempeljno darovala.
5. Katerega si Devica v tempeljno našla.

II. Žalostni del.

1. Kateri je za nas kervav pot potil.
2. Kateri je za nas bičan bil.
3. Kateri je za nas s ternjem kronan bil.
4. Kateri je za nas težki križ nesel.
5. Kateri je za nas križan bil.

III. Častiti del.

1. Kateri je od smerti vstal.
2. Kateri je v nebesa šel.
3. Kateri je svetega Duha poslal.
4. Kateri te je v nebesa vzel.
5. Kateri te je v nebesih kronal.

M o l i t e v.

Bog, nebeški Oče! Tvoj edinorojeni Sin Jezus Kristus nam je s svojim terpljenjem in vstajenjem večno zveličanje pridobil. Daj nam svete skrivnosti tako v sercu občutiti, da, kar je v njih obljubljenega, dosežemo po ravno tistem Gospodu našem. Amen.

V spomin

prenešenja sv. hiše iz Nazareta v Tersat.

Devica kronana, Mati Božja Marija! Tolažnica si naših sserc, nada in pribežališče naše. Tukaj na sedežu svoje milosti nam pokaži blago zastavo — Jezusa, ki si ga od svetega Duha spočela. Lesem (v Tersat) iz domovine svoje prideš, da v sredi vernega ljudstva dobrote nam deliš. Po odhodu iz Nazareta pri nas počiješ, ko misliš preseliti se drugam (to je v Loreto). Hišo svojo si od tod vzela; vendar si sama tù ostala, kraljica nam dobrotljiva. Zato se vedno veselimo, da si blagovolila pri nas ostati. Ker s krono si okinčana, pred nogami tvojimi klečé ponižno molimo tvojega Sina Jezusa. In ker sveto Dete si ti dojila, tudi za nas njega prosi pred stolom milosti — pred sedežem presvete Trojice Božje.

M o l i t e v.

O Bog, kateri si hišo prečiste Device Marije po skrivnosti včlovečene Besede milostljivo posvetil in v središče svoje cerkve čudovitno prestavil, dodeli nam,

da bomo, odločeni grešnih šotorjev, tudi vredni prebivavci svete hiše Tvoje, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Preblazena Devica, mati včlovečene Besede, zakladnica božjih darov in pribežališče grešnikov! Z vsem zaupanjem pribežimo pod tvoje materno varstvo, k tvojemu ljubeznjivemu sercu. Pomagaj nam, da vselej dopolnujemo Božjo, in tudi tvojo sveto voljo. V tvoje preblage roke izročimo svoja serca, in ker terdno upamo, da nas ti, ki si premilostljiva naša mati, bodeš uslišala, hočemo z živo vero moliti trikrat:

Češčena si Marija i. t. d.

(Kdor to molitev pobožno opravi, zadobi odpustek za dve sto dni od papeža Pija VII. in Leona XII.)

Slovesna molitev na čast Materi Božji.

Veseli se, Marija, o veseli se, presveta božja porodnica, čista devica, veseli se; zakaj Gospod te je z močjo in svitlobo obdal. Tebe, mogočno krasno devico, je nam za mater dal, zato bodi hvaljena, češčena in povikšana presveta Trojica, Bog Oče, Sin in sveti Duh.

O sveta Mati Jezusa Kristusa! usmili se vseh terpečih; tolaži žalostne, da ne obupajo; pomagaj slabim, da ne omagajo; močne stori pravične, da ne padejo; prestraši grešnike, da se spreobernejo; stegni svoje matrne roke čez nedolžne, da jih skušnjava ne premaga; stoj na strani umirajočim, da jim unkraj groba zasveti večna luč! Vsem skupaj nam pomagaj, o Mati! O Marija, prosi za nas! Da, prosi vselej za nas, ti usmiljena, dobrotljiva in sladka Devica Marija!

Čast bodi Bogu Očetu po Mariji, njegovi izvoljeni hčeri! Čast Bogu Sinu po Mariji, njegovi deviški materi! Čast Bogu svetemu Duhu po Mariji, njegovi ljubi nevesti, zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

Lavretanske litanije.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešni Bog, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,

Sveta mati božja,

Sveta devic devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

Mati presveta,

Mati ljubezniva,

Mati prečudna,

Mati našega Stvarnika,

Mati našega Odrešenika,

Prosi Boga za nas!

Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja miru in sprave,
 Vrata nebeške,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angeljov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica aposteljnov,
 Kraljica marternikov,

Prosi Boga za nas!

Kraljica spoznovalcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vsih svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirnega greha
 spočeta,

} Prosi Boga
 za nas!

Jezus, Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 zanesi nam, o Gospod !

Jezus, Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 usliši nas, o Gospod !

Jezus, Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ;
 usmili se nas, o Gospod !

Kriste, usliši nas !

Kriste, usliši nas !

Gospod, usmili se nas !

Kriste, usmili se nas !

Gospod, usmili se nas !

Oče naš itd., Češčena si Marija itd.

Molitev.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica ! ne zaverži naših prošinj v naših potrebah, temuč nas vselej odreši vseh nevarnosti. O častitljiva in žegnana Devica, naša Gospa, naša besednica, naša pomočnica ! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas sveta božja porodnica.

R. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molimo !

Milost svojo, o Gospod! te prosimo v naša serca vlij, da, ki smo po angeljskem oznanenju tvojega Sina Jezusa Kristusa človeško postajenje spoznali, po njegovem terpljenju in križu k časti vstajenja pripeljani bomo, po tistem Gospodu našem Jezusu Kristusu. Amen.

V. Prosi za nas sveti Jožef.

R. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molimo !

Naj nam presvete tvoje matere ženina zasluženje pomaga, prosimo, o Gospod! da, kar naša slabost ne more doseči, po njegovi prošnji nam bode dodeljeno, kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Salve Regina!

Češčena bodi kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in naše upanje, bodi češčena. K tebi vpijemo zapuščeni otroci Eve, k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Oh oberni tedaj, o naša besednica, svoje milostljive oči v nas, in po tem revnem življenju pokaži nam Jezusa, žegnani sad svojega telesa; o usmiljena, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija.

V. Prosi za nas sveta božja porodnica.

R. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molimo !

Vsegamogočni, večni Bog! ki si telo in dušo prečiste Device matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojemu Sinu biti zaslužila, po pripomoči sv. Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njeni milostljivi prošnji od vseh prihodnjih zlegov in od večne smerti rešeni. Po Jezusu Kristusu Gospodu našem, kateri s tebo in svetim Duhom enaki Bog živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

Molitev

**pred čudapolno podobo device
Marije.**

Češčena bodi, o Marija! zemlje in nebes kraljica, mati Sina božjega in naša mogočna pomočnica! Češčena bodi v tej svojej čudapolni podobi! Kje najdem besed vredno hvaliti tebe, devica brez madeža spočeta? Vsa lepa si moja prijateljica in madeža ni nad teboj! (Vis. pesem 4, 7.) Povišana si v nebesih in kraljuješ čez vse angelle in svetnike. Dosegla si tako čast

in oblast, katera še ni bila dana nobeni stvari. Polna si gnade, pa ne samo za-se, ampak tudi za nas, svoje sinove in hčere. Zato vzdignem zaupljivo svoje roke iz te doline solz k tebi, o prečudna in gnadepolna devica in naša ljuba mati Marija! Vem sicer, da nisem vreden, kako dobroto prejeti po tvoji priprošnji, ker sim tvojega božjega Sina tolikokrat z grehom razžalil, pa vendar v te zaupam, ker ne gledaš na mojo nevrednost, ampak na mojo veliko revšino in moje terdno zaupanje v tvojo pomoč. Vsmili se tedaj mene, svojega nevrednega sina, — svoje nevredne hčere, — prosi za-me vsmiljenega Jezusa, da bode vslišana moja molitev. Prepričan sim, da ti tvoj ljubi Sin nič ne odreče, kar ga ti prosiš. In ker si ta sveti kraj si posebno izvolila, svoje dobrote deliti tistim, ki tebe v tej gnadljivi podobi časté, in tvojo pomoč iščejo: tudi ne bodeš pustila, da bi jaz brez tvojih darov to gnadljivo mesto zapustil. Koliko tisoč in tisoč pobožnih kristjanov je že klečalo na ravno tem svetem mestu pred tvojo čudapolno podobo, kjer zdaj jaz ubogi grešnik — uboga grešnica, klečim; molili so tukaj moji znanci, prijatelji in dobrotniki; molili in zdihovali so tukaj k tebi moji ljubi starši, in so tudi za-me goreče molili. Bila si jim, o Marija! dobrotljiva in usmiljena mati, skaži tudi meni svoje usmiljenje, ozri se na mojo

revščino in sprosi mi od tvojega ljubega Sina gnado prave resnične pokore. Koliko spokornih solz si že sprosila neštevilnim grešnikom, ki so k tebi pribežali, o sprosi tudi meni, da bodem vsih svojih grehov prav serčno obžalovati, in jih odkritoserčno spovedati mogel. O ljuba mati! usliši mojo ponižno prošnjo, kakor si uslišala prošnje toliko kristjanov, ki so v tej hiši božji pred tvojo gnadepolno podobo zdihovali in se tvoji mogočni priprošnji priporočevali. O bodi ti, prečudna devica moja! pomočnica v življenju in v moji zadnji uri. Amen.

Zahvalna molitev,

če si po Marijinej priprošnji pomoč v nadlogi zadobil.

Zahvalim te, mogočna pomočnica in ljuba mati Marija! da si milostljivo uslišala prošnjo svojega nevrednega služabnika. Odvernila si od mene hudo nadlogo, — in meni sprosila pomoč, za katero sim tebe s terdnim zaupanjem prosil. Pa kako te hočem vredno hvaliti, o dobrotljiva mati! za prejeto pomoč? Pomagajte mi vi, angelji in svetniki! hvaliti usmiljeno mater Marijo, in prositi z menoj in za-me, da

mi po njeni priprošnji dodeljena dobrota služi v zveličanje moje uboge duše. Amen.

Molitev k Mariji

za tolažbo in poterpežljivost v terpljenju in britkosti.

K tebi se obernem, ljuba mati Marija, tolažnica žalostnih! k tebi pribežim v svoji britkosti. Neizrečeno veliko žalostnih je našlo pri tebi tolažbo in mir svojemu sercu. To obudi tudi v mene sladko upanje, da bodem tudi jaz potolažen ta sveti kraj zapustil.

O predraga mati! kaj je vse moje terpljenje, vsa moja nadloga proti tvojemu terpljenju? Da si ravno bila kraljevega rodu, si vendar zmiram v ubožtvu in nizkosti živela. Komaj si rodila božjega Sina, že si morala z njim bežati v temni noči pred grozovitnim Herodežem. Koliko si še-le terpela, ko si vidila svojega ljubega Sina v rokah njegovih kervožejnih sovražnikov! Kaj si terpela poleg križa na gori Kalvariji, ko so nedolžnega Jezusa v najstrašnejših bolečinah še preklinjali in zasramovali, — in mu nisi mogla pomagati! Meč strašnih bolečin je presunil tvoje ljubezni polno materno serce, ko si vidila Jezusa ko nedolžno

Jagnje na križu umirati. Oh, v kako neizrekljivo žalost je bilo tedaj vtopljenno tvoje serce! Vsa nedolžna si morala toliko terpeti, kako se toraj jaz pritožiti smem, ker le malo, in to po zasluženju terpim? — Od tebe, Marija! se hočem učiti poterpežljivosti in udanosti v voljo božjo. Voljno hočem nositi križ, katerega mi je naložila ljuba roka nebeškega Očeta. Ako bi me pa vendar človeška slabost premagati hotla, ne zapusti me, o Marija! temuč prosi usmiljenega Jezusa, da me poterdi v moji britkosti, da voljno in poterpežljivo pijem grenki kelih terpljenja. Amen.

Molitev za srečno smert.

Od straha in groze trepeče moje serce, če pomislim, da bodem po svoji smerti stopiti moral pred vsevednega in pravičnega Sodnika in odgovor dati za vse misli, besede in dela cellega svojega življenja. Kako bodem obstal pri tej strašni sodbi, ker mi moja vest toliko grehov in zanikernost očituje, s katerimi sim žalil svojega Boga? Kaj mi je početi? Še je čas gnade in usmiljenja za-me. Tudi jaz hočem kakor desni razbojnik na križu usmiljenega Je-

zusa prositi : O Jezus, moj Odrešenik in moj prihodni Sodnik ! ki si mojo dušo odrešit toliko terpeti hotel in tudi za-njo svojo rešnjo kri do zadnje kaplje pretil : usliši po svojem neskončnem usmiljenju ponižno molitev ubogega grešnika, ki želi se resnično poboljšati, in ne zaverzi me, ampak prizanesi mi po svojem neskončnem usmiljenju.

Tudi tebe priserčno prosim, preljuba mati Marija ! pomagaj mi v poslednji uri, da ne pojdem brez spokorne spovedi in brez vrednega vžitja svetega rešnjega Telesa iz tega sveta. Pomagaj mi srečno končati zadnjo vojsko, podaj mi umirajočemu svojo materno roko, pelji mojo dušo k tvojemu Sinu in sprosi mi od njega milostljivo sodbo, da bom s teboj in vsimi izvoljenimi molil in hvalil trojedinega Boga na veke. Amen.

Molitev

starišev k Mariji za otroke.

O Marija, prelubeznjiva mati božjega Sina ! k tebi se obrnem s trdnim zaupanjem v tvojo mogočno priprošnjo, in te prosim, bodi ti mojim otrokom dobrotljiva in zvesta mati, varuj jih velikih dušnih nevarnost, ki jim protijo,

zakaj le predobro spôznam, kako slabe so moje moči, da bi mogel od Boga mi izročene otroke prav izrediti in jih vsega hudega obvarovati. Sprosi mi toraj, o dobrotljiva mati Marija! potrebne modrosti in moči, da svoje otroke vsakega greha obvarovati, v njih sercu gorečo ljubezen do tebe vneti in jih k pobožnemu življenju napeljavati zamorem; da bi se nobeden izmed njih ne pogubil, ampak da bi vsi po potu čednosti hodili in enkrat prišli tje, kjer ti s svojim Sinom kraljuješ vekomaj. Amen.

Molitev otrok za žive starše.

Kako srečna si bila žegnana devica Marija! da te je edinorojeni Sin nebeškega Očeta svojo mater imenoval in tebi pokoren bil. Koliko veselja si nad ljubim Jezusom doživela, ker ti je vse tvoje želje izpolnil. O kako želim tudi jaz pokoren biti svojim staršem in jim veselje narejati, in jim saj nekoliko poverniti, brezštevیلne dobrote, katere so meni skazali. Ker pa nikoli ne bodem v stanu vse dobro svojim ljubim staršem poverniti, pa tebe prosim, preljuba mati! priporočuj jih svojemu božjemu Sinu, da naj jim za njih ljubezen do

mene ljubo zdravje, dolgo življenje, na unem svetu pa večno veselje milostljivo podeli. Sprosi pa tudi meni, da bodem po lepem izgledu tvojega Sina Jezusa Kristusa svojim ljubim staršem zmiram pokoren, in se tako božjega blagoslova čedalje bolj vrednega storil. Amen.

Molitev otrok za rajne starše.

Sveta in dobra misel je za mertve moliti, da bodo od grehov očiščeni. Tako nas uči božja beseda. S terdnim zaupanjem te tedaj prosim, usmiljena mati Marija! posebno za svoje ljube starše, ki jih je Bog iz tega sveta poklical. Priporočuj jih s svojo mogočno besedo usmiljenemu Jezusu, ako imajo morebiti zavolj majhnih pogreškov, ali zavolj tega, ker so mi preveč pregledali, še tam v vicah terpeti: da bodo njih terpljenja rešeni v nebesih zasluženno večno plačilo za vso njihovo skerb in priserčno ljubezen do mene prejemali po neskončnem zasluženju tvojega Sina in našega Odrešenika Jezusa Kristusa. Amen.

Molitev za bolnike.

K tebi pribežim, o Marija, zdravje bolnikov! Tvoji mogočni priprošnji priporočujem s terdnim zaupanjem posebno I., katerega je Bog s hudo boleznijo obiskal. Sprosi njemu potrpeljivost v njegovih bolečinah, pa tudi ljubo zdravje, če je volja božja in če je zdravje temu bolniku v dušni prid. Prepričan sim, da ne bodem zastonj prosil, ker si sama obljubila: „Kdor mene najde, najde življenje in zajema zdravje od Gospoda.“ (Prip. 8, 35.) Ako je pa volja božja, da ima ta bolnik umreti, sprosi mu gnado, svete zakramente umirajočih vredno prejeti, mirno v Gospodu zaspati, in plačilo njegovih del v nebesih prejemati. Amen.

Molitev

sv. Bernarda k Mariji devici.

Spomni se, predobrotljiva devica Marija! da od vekomaj ni bilo slišati, da bi koga zapustila, kateri je k tebi pribežal, tvoje pomoči iskal, in se tvoji priprošnji priporočeval. S takim zaupanjem napolnjen k tebi pribežim, devica vsih devic in mati! K tebi pridem, pred

teboj grešni človek zdihajoč stojim. Ne zaničuj, mati Besede ! mojih besed, ampak jih milostljivo poslušaj in usliši me. Amen.

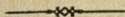
Molitev

romarja pri odhodu od čudapolne podobe.

Prišla je zdaj ura, da se moram ločiti od tega svetega kraja in slovo vzeti od gnadjive podobe ljube device in matere Marije. Spolnjene so moje goreče želje, nebeško kraljico počastiti na njenem izvoljenem mestu. Hvala tebi mogočna pomočnica ! za vse gnade in dobrote, katere sim v raznih dušnih in telesnih nadlogah, posebno pa tukaj v tvojem svetišču po tvoji prošnji prejel. Sprosila si mi gnado resnične pokore, omečila si moje terdo serce, spravila me spet s svojim Sinom in vnela gorečo ljubezen do tega, ktereга si smela na svojih rokah nositi. Sprosila si tolažbo mojemu pobitemu sercu in me serčnega storila vse križe voljno nositi.

Zvesto hočem spolnovati vse dobre sklepe, katere sim storil na božjem potu in pred tvojo čudapolno podobo. Zdaj prav živo spoznam, kako ostuden je greh, in kako močno sim ž

njim razžalil neskončno dobrotljivega Boga. Rajši hočem vmreti, kakor še enkrat grešiti. Popraviti hočem vso dozdej storjeno krivico in vse pohujšanje. Od serca odpustim vsim, ki so me obrekovali ali mi kaj hudega storili. Dolžnosti svojega stanu hočem vestno dopolniti; zogniti se hočem slabe tovaršije in si prizadevati, da mi nobeden dan ne mine brez dobrih del. O da bi te svoje sklepe tudi prav spolniti mogel! Pridi mi toraj na pomoč, o Marija! in usliši mojo slednjo prošnjo: sprosi mi stanovitnost v dobrem in da nikdar ne pozabim, kar sim zdaj pred tvojo gnadljivo podobo klečé storiti obljubil. Ne zapuščaj me, ako se mi bližajo sovražniki moje duše, da vsako skušnjava k božji časti srečno premagam. Tvojemu varstvu se priporočujem, nebeška kraljica! bodi moja pomočnica v življenju in v moji zadnji uri. Priporočujem ti pa tudi svoje starše, svoje brate in sestre, vse svoje prijatlje in dobrotnike, pa tudi svoje sovražnike. Tebi priporočujem vse duhovske pastirje in deželske oblastnike. Usmili se tudi vernih duš v vicah, da po tvoji prošnji rešeni hudega terpljenja v nebesih hvalijo tvojega Sina Jezusa Kristusa, Gospoda našega. Amen.

Pesmi

v čast Marije.

(Iz „Jezus, moje želje.“)

I.

Češčena, kraljica,
 Češčena mi bod';
 O čista Devica!
 Češčena mi bod'.
 K tebi, Marija,
 Na goro hitim,
 Pri tebi, Marija,
 Jaz biti želim.

Pa nekaj, predraga!
 Nazaj me derži,
 O Devica preblaga!
 Oh, greh me teži.
 Češčena kraljica itd.

Sem daleč zabredil
 Od tebe, moj up!
 Globoko je vjedel
 Pregrehe me strup.
 Češčena kraljica itd.

Kak' hočem ostati
 Brez tvoje moči?

Usmil' se, o Mati!
 Ker greh me teži.
 Češčena kraljica itd.

Pomagaj, Marija!
 O, prosi za-me!
 Pomagaj, Marija!
 Da pridem do te.
 Češčena kraljica itd.

Saj ti si, Devica!
 Preljuba vsa,
 Si nam pomočnica,
 Kot nekda si b'la.
 Zatorej, Marija!
 Češčena mi bod'.
 Na veke Marija
 Češčena mi bod'!

II.

O Devica, bod' češčena!
 Ti kraljica vseh nebes;
 Ti si vsem nam vir življenja,
 Ti si sladka, mila vsa.
 Svit bliščobe tē obdaja,
 Solnčno sije tvoj obraz.
 Vsa lepota svet'ga raja.
 Služi tebi v večni kras.

Vendar tvoj obraz je mili
 Mile tvoje so oči;
 Vse, kar tebe bi prosili,
 Nas poslušaj — Mati ti!
 Si ponižna in premila,

Si nam dobra vsaki čas,
Si nam mati, kar si bila
Še na zemlji kdaj pri nas.

Glej na zemlji nas sirote,
Glej nas revne grešnike,
Da od zlega, prot in zmote
Ljubi Jezus reši vse.
O Devica, bod' češena
Bod' češena vekomaj!
Taka mati ni nobena,
Kot si bila ti vselej.

Vsi častite, vsi hvalite
Mater Božjo, čisto stvar:
Nje svetosti, visokosti
Ne presežete nikdar.
Toraj pojmo, ne obstojmo,
Povzdignimo slednji čas
Čast Marije zdaj čez nas.

III.

O Marija, lepši cvet,
Ko je kdaj imel ga svet,
Od Boga zmed vseh si zbrana
Mati milosti nam dana,
Da pred Jezusom stojiš,
Grešnikom pomoč deliš.

Sveta mati vseh dobrot.
Spomni se nas revnih srot,
V sercu maternem nas nosi,
In pred Bogom za nas prosi;
On z veseljem vse stori,
Kar ga prosiš, Mati ti.

Nam pomoč, Marija, daj,
 Da poboljšamo se zdaj;
 Prosi božjega sodnika,
 Božja milost je velika,
 Da nam on odpustil bo,
 Storil milostno sodbo.

Grešnik! grehe objokuj,
 Vredno za-nje zadostuj;
 Če se bomo spokorili,
 In Jezusa ljubili,
 Bo Marija zadnji čas
 Milost sklicala nad nas.

Marija pomočnica.

O Devica!
 Pomočnica
 Bila si in boš nam Ti!
 Le sladkosti
 In blagosti
 Tvoja roka nam deli.
 Ko cveteča
 In dišeča
 Si Marija rožica;
 Sem iz raja,
 Svetga kraja
 Diješ cvetje upanja.

Ko danica,
 Tolažnica
 V temni noči siješ nam;
 Mati mila
 Vedno bila

Si ubogim grešnikom.

Pri slabostih

In britkostih

Rada nam pomagaš Ti;

Pri skušnjavah

In težavah

Pomočnica vselej si.

Čast Marije

Naj razlije

Se po svetu krog in krog;

Njo častimo

In prosimo

Pomočnico vseh nadlog.

Ljuba Mati

V zarji zlati

Nam prisijaj zadnji dan;

Boš prosila,

Govorila,

Srečno bode tek dognan.

Litanije

v čast vsih svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešni Bog, usmili se nas!

Sveti duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija, prosi Boga za nas!

Sveta devic devica, prosi Boga za nas;

Sv. Mihael, prosi Boga za nas!

Sv. Gabriel, prosi Boga za nas!

Sv. Rafael, prosi Boga za nas!

Vsi sveti angelji in arhangelji, prosite Boga
za nas!

Vse svete verste zveličanih duhov, prosite Boga
za nas!

Sv. Janez kerstnik, prosi Boga za nas!

Sv. Jožef, prosi Boga za nas !

Vsi sveti očaki in preroki, prosite Boga za nas !

Sv. Peter,

Sv. Pavel,

Sv. Andrej,

Sv. Jakob,

Sv. Janez,

Sv. Tomaž,

Sv. Jakob,

Sv. Filip,

Sv. Jernej,

Sv. Matevž,

Sv. Šimen,

Sv. Tadej,

Sv. Matija,

Sv. Barnaba,

Sv. Lukež,

Sv. Marka,

} prosi Boga za nas !

Vsi sv. aposteljni in evangelisti, pros. Boga za nas !

Vsi sveti učenci Gospodovi, prosite Boga za nas !

Vsi sveti nedolžni otročiči, prosite Boga za nas !

Sv. Štefan, prosi Boga za nas !

Sv. Lovrenc, prosi Boga za nas !

Sv. Vincenc, prosi Boga za nas !

Sv. Fabjan in Boštjan, prosita Boga za nas !

Sv. Janez in Pavel, prosita Boga za nas !

Sv. Kosmas in Damjan, prosita Boga za nas !

Sv. Gervazi in Protazi, prosita Boga za nas !

Vsi sveti marterniki, prosite Boga za nas !

Sv. Silvester,
 Sv. Gregor,
 Sv. Ambrož,
 Sv. Avguštin
 Sv. Hieronim,
 Sv. Martin,
 Sv. Miklavž,

}

prosi Boga za nas !

Vsi sveti škofi in spoznovavci, prosite Boga
 za nas !

Vsi sveti učeniki, prosite Boga za nas !

Sv. Anton, prosi Boga za nas !

Sv. Benedikt, prosi Boga za nas !

Sv. Bernard, prosi Boga za nas !

Sv. Dominik, prosi Boga za nas !

Sv. Frančišek, prosi Boga za nas !

Vsi sveti mašniki in leviti, prosite Boga za nas !

Vsi sveti mnihi in puščavniki, prosite Boga
 za nas !

Sv. Ana,
 Sv. Marija Magdalena,
 Sv. Agata,
 Sv. Lucija,
 Sv. Neža,
 Sv. Cecilija,
 Sv. Katarina,
 Sv. Anastazija,
 Sv. Barbara,

}

prosi Boga za nas !

Vse svete device in vdove, prosite Boga za nas !

Vsi svetniki in svetnice božje, prosite Boga za nas !

Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Gospod !
 Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Gospod !

Od vsega hudega,
 Od vsega greha,
 Od svoje jeze,
 Od šibe potresa,
 Od nagle in neprevidene smerti,
 Od skušnjav hudičevih,
 Od jeze, sovraštva in vse hude volje,
 Od duha nečistosti,
 Od treska in hudega vremena,
 Od kuge, lakote in vojske,
 Od večne smerti,
 Po skrivnosti svojega svetega včlovečenja,
 Po svojem prihodu,
 Po svojem rojstvu,
 Po svojem kerstu in svetem postu,
 Po svojem križu in svojem terpljenju,
 Po svoji smerti in svojem pokopanju,
 Po svojem svetem vstajenju od smerti,
 Po svojem čudnem vnebohodu,
 Po prihodu tolažnika svetega Duha,
 Na dan sodbe,

reši nas, o Gospod !

Mi ubogi grešniki, prosimo te, usliši nas !

Da nam zanesesh,	} prosimo te, usliši nas !
Da nam odpustiš,	
Da nas k pravi pokori pripelješ,	
Da sveto cerkev vižraš in ohraniš,	

Da najvišega pastirja apostoljskega in vse
 cerkvene stanove v svoji sv. veri ohraniš,
 Da sovražnike svete cerkve ponižaš,
 Da keršanskim kraljem in oblastnikom mir
 in pravo edinost dodeliš,
 Da našega cesarja I. obvaruješ,
 Da vsemu kerščanskemu ljudstvu mir in
 edinost daš,
 Da nas vse v svoji sveti službi poterdiš
 in obderžiš,
 Da naše misli k nebeškim željam po-
 vzdigneš,
 Da vsem našim dobrotnikom večne dari
 dodeliš,
 Da duše naše in naših bratov, bližnjih in
 dobrotnikov večnega pogubljenja rešiš,
 Da sad zemlje daš in ohraniš,
 Da vsem vernim dušam večni pokoj dodeliš,
 Da nas uslišiš,
 Ti Sin božji,
 Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, zanesi
 nam, o Gospod!
 Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, usliši
 nas, o Gospod!
 Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili
 se nas, o Gospod!
 Kriste, sliši nas!
 Kriste, usliši nas!
 Gospod, usmili se nas!

prosimo te, usliši nas!

Kriste, usmili se nas !

Gospod, usmili se nas !

Oče naš . . . Češčena si Marija . . .

Psalm 69.

O Bog ! pridi mi na pomoč !

Gospod teci mi pomagat.

Omoteni in osramoteni naj bodo, kateri mi strežajo po življenju.

Odstopijo naj in sram naj jih bo, kateri mi hudo hočejo.

Obernejo naj se precej osramoteni, kateri se mi posmehujejo.

Vsi pa, kateri tebe iščejo, naj se v tebi veselijo in radujejo. Vedno naj rekó : Hvaljen bodi Bog ! kateri ljubijo tvoje odrešenje.

Jaz pa sem ubog in siromak, o Bog ! pomagaj mi. Ti si moj pomočnik in moj odrešenik, Gospod nikdar se ne mudi.

V. Čast bodi Bogu Očetu, Sinu in sv. Duhu.

R. Kakor je bilo od začetka, zdaj in na večne čase. Amen.

V. Pomagaj svojim služabnikom,

R. Ki v tebe zaupajo, moj Bog !

V. Bodi nam, o Gospod močen stolp.

R. Zoper naše sovražnike.

V. Nič naj ne opravi sovražnik zoper nas.

R. In otrok krivice naj se ne loti nam škodovati.

V. Gospod! ne ravnaj z nami po naših grehah.

R. In ne povračuj nam po naših hudobijah.

V. Molimo za našega papeža I.

R. Ohrani ga, o Gospod! oživiljaj in osreči ga na zemlji in ne daj ga v voljo njegovih sovražnikov.

V. Molimo za našega škofa I.

R. Gospod! ohrani in obvaruj ga pred vsem budim.

V. Molimo za našega cesarja I.

R. Gospod! stori ga srečnega, in usliši nas, kedar te za-nj prosimo.

V. Molimo za svoje dobrotnike.

R. Poverni, Gospod, milostljivo zavoljo svojega imena večno življenje vsem, kateri nam kaj dobrega storijo.

V. Molimo za verne mertve.

R. Gospod! daj jim večni mir in pokoj in večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru.

R. Amen.

V. Molimo za svoje brate, ki niso tukaj priča.

R. Pomagaj svojim služabnikom, ki v te zaupajo, moj Bog!

V. Pošlji jim, Gospod! pomoč iz svetišča.

R. In vari jih iz Siona.

V. Gospod! usliši mojo molitev.

R. In moje upitje naj do tebe pride.

Molitve.*)

O Bog, ki ti je lastno, usmiliti se vselej in prizanesti, usliši naše pohlevne prošnje, da nas in vse tvoje služabnike, katere grehov verige vežejo, milost tvoje dobrote odveže.

Usliši, prosimo te, o Bog, našo pohlevno molitev in odpusti nam grehe, ki se ti jih obtožimo, da nam dobrotljivo z odpuščanjem vred mir dodeliš.

Skaži nam dobrotljivo, o Gospod ! svojo neizrečeno milost, da nas od vseh grehov odvežeš in od šib, katere za-nje zaslužimo, odrešiš.

O Bog, ki te greh razžali in pokora potlači, ozri se milostljivo na prošnjo k tebi kličejočega ljudstva, in šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo, od nas odverni.

Vsegamogočni večni Bog ! usmili se svojega služabnika našega papeža I. in vodi ga po poti večnega življenja, da bo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želel in z vso močjo dokončal.

O Bog, od katerega pridejo svete želje, dobre misli in pravična dela, daj svojim služabnikom tak mir, ki ga svet ne more dati, da

*) Te molitve se molijo glasno samo le od duhovna.

bodo naša serca tvojim zapovedim vdana, in časi s tvojo pomočjo brez strahu pred sovražniki varni in mirni.

O Gospod! užgi naša serca z ognjem svojega svetega Duha, da ti bomo s čistim telesom služili in z očiščenim srcem dopadli.

O Bog, stvarnik in odrešenik vsih vernih, dodeli dušam svojih služabnikov in služabnic, da odpuščanje, katerega so vselej želeli, po bogaboječih prošnjah dosežejo.

Začni, prosimo, o Gospod! s svojim duhom naše djanje in spremljaj ga s svojo sveto pomočjo, da se bojo vse naše molitve in dela vselej iz tebe začele in v tebi začete tudi v tebi dokončale.

Vsegamogočni, večni Bog! ki gospoduješ nad žive in mertve, in se usmiliš vsih, katere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, prosimo te pohlevno, da vsi, za katere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenju, ali pa so se že iz tega sveta ločili, po prošnjah vsih tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpuščanje vsih svojih grehov dosežejo. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojemu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Molitev za cesarja.

O Bog, varh vseh kraljestev ! posebno kerščanskega cesarstva, dodeli svojemu služabniku, našemu cesarju I. tvojo moč, s katero kraljuje, spoznati in častiti, da bo, ker je po tvoji volji cesar postal, tudi v tvojem varstvu vselej mogočen. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, kateri s teboj in svetim Duhom enaki Bog živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

Molitev za vse potrebe celega kerščanstva.

Vsegamogočni večni Bog, nebeški Oče ! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vseh vernih kristjanov, za katere je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke se dal, in je tudi svojo drago kri na lesu svetega križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu Kristusu odverni, milostljivi Oče ! zaslužene šibe, sedajne in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko, kugo, lakoto, dragino, bolezni in žalostne, revne čase.

Razsvetli in poterdi v vsem dobrem duhovske in deželske oblastnike in gosposke, da nas bodo na vse to napeljevali, kar zamore k tvoji časti, k našemu zveličanju in k sreči vsega kerščanstva pripomagati.

Dodeli nam o Bog, mirú, pravo edinost v veri, brez vsega razdertja in ločitve. Spreoberni naša serca k pravi pokori in poboljšanju našega življenja. Vžgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, da ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenju in smerti prijetni in dopadljivi.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da nam je prositi, za svoje prijatelje in neprijatelje, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mrtve.

Tebi bodi vedno priporočeno, o Gospod, vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smert. Daj nam tvojo milost tukaj uživati in tamkaj z vsemi izvoljenimi doseči, da te bomo v večnem veselju in zveličanju hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod, nebeški Oče, po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, Gospodu našem in Odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinstvi svetega Duha Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Sveti križev pot.

V imenu Boga † Očeta in † Sina in svetega † Duha. Amen.

V kervave Tvoje stopinje, o Jezus, hočem stopiti in Te spremljati na poti Tvojega terpljenja! Iz serca obžalujem greh, ki Te je zavaljo nas v bol in v smert poslal. Usmiljeni Jezus! prosim, odpusti mi grehe in hudobije mojega življenja! Rajše hočem umreti, kakor Tebe še kedaj razžaliti. — Sveta Marija, ki si žalostna pod križem svojega Sina stala in si zavaljo njega sedmero mečev bolečin v serci občutila, izprosi mi milosti, da britko Jezusovo terpljenje pobožno premišljujem in vse tiste odpustke zadbim, katere mila mati, sveta katoljška cerkev, deli onim, ki sveti križev pot obhaja v duhu prave pokore.

Perva postaja.

Jezus je k smerti na križu obsojen.

Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, ker si s svojim terpljenjem in s svojo smertjo svet odrešil.

Nedolžni Jezus! Ti si bil po krivem tožen in k najzaničljivši smerti na križu obsojen. Na Tebe hočem misliti, božji Zveličar, če po nedolžnem terpim, če me svet po krivem sodi in natolcuje, ker si poprej vse to za-me terpel. O moj Bog, zahvalim se Ti za Tvojo ljubezen in prosim Te, ne obsodi me k večni smerti za voljo greha, s katerim sem Tebe, svojo največo dobroto, razžalil; temveč zbriši mojo krivico z nedolžno svojo kervijo, da bom vreden večnega življenja. Amen.

Oče naš i. t. d. Usmili se nas, o Jezus, in bodi nam milostljiv.

O, pridite stvari!
Kaj, glejte, se godi!
On, ki nas vse živi,
Strašno za nas terpi!

Bičevan, zapljujevan,
Kronan, zasramvan,
Pred sodbo je peljan,
Nedolžno v smert izdan.

Druga postaja.

Jezus zadene svoj križ na rame.

Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, ker si s svojim terpljenjem in s svojo smertjo svet odrešil.

Voljno težki križ na svoje rame vzameš, poterpežljivi Jezus in nam s tim vsem rečeš: Kdor hoče moj učenec biti, naj si svoj križ zadene in gre za menoj. Zadenem ga, o Jezus, iz ljubezni do Tebe. Voljno vzamem svoj križ iz rok nebeškega Očeta; rad hočem storiti kar je božja volja, ako me tudi težko stane. Ali bi smel pri svojem majhnem terpljenji tožiti in križ, katerega mi naložiš, z nevoljo nositi? Nikdar ne! Gospod, Tvoja volja se izidi! Daj mi, da Tvojega križa še bolj ne obtežim z grehi, in da svojega z resnično spokornostjo serčno nosim. Amen.

Oče naš i. t. d. Usmili se nas i. t. d.

Glej. križ mu naložé
Na ranjene ramé.
Oh, Jagnje božje gre
In nese vseh dolgè.

Tretja postaja.

Jezus pade pervikrat pod križem.

Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, ker si s svojim terpljenjem in s svojo smertjo svet odrešil.

Težek je bil križ, ki si ga, o Jezus, zavoljo mojih grehov nesel na Kalvarsko goro; in moji grehi so krivi, da si opešal pod križem in se zgrudil pod njim. O da bi spoznal neskončno Tvojo ljubezen do mene! — Lehko je breme, katero imam nositi proti temu, kar si Ti na-sé vzel. Od začetka svojega življenja si bil svojemu nebeškemu Očetu pokoren, in si mu ostal pokoren do smerti na križu. Če moram svoj križ nositi, hočem ga iz ljubezni in pokorščine nositi, če tudi padem pod njim. S Tvojo pomočjo bodem vstal in ga zopet nosil, dokler je Tebi po volji. Čem več in dalje s Teboj terpim, tem več bo moje veselje pri Tebi.

Oče naš i. t. d. Usmili se nas i. t. d.

Opešal je v močeh,
Podrè ga križ, naš greh!
Vtopljen v svetá dolgeh
Leži potert na tleh.

Četerta postaja.

Jezus sreča svojo žalostno mater.

Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, ker si s svojim trpljenjem in s svojo smertjo svet odrešil.

Kaj je Tvoje serce občutilo, o Jezus, ko si na svoji zadnji hoji svojo prečastitljivo mater vgledal? Oj, kakošen pogled! Marija, preljubeznjiva Tvoja mati, na smertni poti Ti pride naproti! Res, od žalosti se jej mora utergati serce, ko Te s križem obloženega, z vervmi povezanega, od rabeljnov neusmiljeno terpinčenega vidi. Vsega češčenja vredni Zveličar! kako britko se pokoriš zavoljo mojih grehov! In kako žalost in britkost mora Tvoja mati za-me terpeti! Oh, njene solze — ki se jej utrinjajo — kot iskre kapajo na moje serce, ako pomislim, kako nespodobno in terdoserčno se proti Tebi obnašam. O Jezus, obudi v meni živo pokoro zbog mojih grehov, da jih ves čas svojega življenja objokujem in o smertni uri milost od Tebe zadobim.

Oče naš i. t. d. Usmili se nas i. t. d.

O žalostni spomin,
Ko sreča mater Sin!
Njej gre meč bolečin
Do serca globočin.

Peta postaja.

Simon iz Cirene je prisiljen Kristusov križ prevzeti.

Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, ker si s svojim terpljenjem in s svojo smertjo svet odrešil.

Ko pod težkim bremenom onémoreš, ko Te vse moči zapustijo, o Jezus, nikogar ni, ki bi hotel pomagati, težavni križ nesti na goro. Toliko slepim si pogled dal, toliko mertvoudnih si ozdravil, toliko mertvih v življenje obudil: ali nikdo Ti noče pomagati, nikdo Tebi težo prevzeti, da se ptujec mora k temu siliti in naganjati. Nehvaležni svet, kako ti svojemu Bogu dobrote povračuješ! O Jezus! meni se spodobi križ nositi, ker me s tolikimi dobrotami zakladaš, ker si me v svetem kerstu od smerti obudil in si mi oči odperl, da v luči vere Tebe, edino pravega Boga, vidim in spoznam. Daj, da Te vsaj v duhu na križevem potu spremljam in iz ljubezni do Tebe križ svojih nadlog nosim do konca svojega življenja.

Oče naš i. t. d. Usmili se nas i. t. d.

Omagal Jezus je
Od teže križeve;
O Simon, prosim te,
Ne brani križa se.

Šesta postaja.

Veronika poda Jezusu potni pert.

Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, ker si s svojim terpljenjem in s svojo smertjo svet odrešil.

O Jezus, moj Bog in Gospod! v neizrečenem terpljenji zdihujočemu Ti pobožna žena potni pert ponudi, da bi tekočo kri Ti izbrisala s čela in obraza. V spomin in v zahvalo za tako usmiljenje jej pustiš podobo svojega božjega obličja v pertu. Po izgledu iste miloserce žene Ti svojo sveto podobo, spomin Svojega terpljenja, vtisni, da na Tvojo ljubezen — na Tvojo ternjevo krono, na Tvojo s kervijo oblito presveto glavo mislim, kadar Tvojo podobo na križu ugleдам; da se Tvoje poterpežljivosti in krotkosti spomnim, kadar imam po ternjevi poti križ nositi za Teboj. Amen.

Oče naš i. t. d. Usmili se nas i. t. d.

S pertom Veronika
Obriše Jezusa;
Spomin za to jej da
Terpljenja britkega.

Sedma postaja.

Jezus pade drugikrat pod križem.

Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, ker si s svojim terpljenjem in s svojo smertjo svet odrešil.

Zopet, moj Odrešenik in Zveličar, Te vidim pod strašno težo križa potertega na tleh ležati zavoljo mojih grehov! — Kaj je vse moje terpljenje memo Tvojega, o Jezus! Ves utrujen in pobit padeš pod križem; vendar si Bogu vdan in stanovitni do smerti. Jaz se pa koj utrudim in obupam, ako mi le biljko križa naložiš. Kako bi mogel svojo pokoršino, svojo ljubezen Bogu skazati, ako ne ostanem stanovitni v svojem terpljenji. Kakor Ti zopet izpod križa vstaneš in se daš kot pohlevno jagnje peljati v smert, tako mi daj iz svojih grehov vstati in svoj križ stanovitno nositi do smerti.

Oče naš i. t. d. Usmili se nas i. t. d.

Slabosti ves prevzet
Pod križem pade spet;
O jenjaj, grešni svet!
Ponavljat' greh preklet.

Osma postaja.

Jezus sreča Jeruzalemske žene.

Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, ker si s svojim terpljenjem in s svojo smertjo svet odrešil.

„Ne objokujte mene, temveč sebe in svoje otroke.“ Tako si Ti, premili Jezus, blagim ženam rekel, ki so Te na Tvoji križevi poti objokovale. Težki križ na rami, s ternjem prebodena glava, s krvijo oblito obličje, glásno zdihovanje krvavega Jagnjeta, ki ima zdaj zaklano biti, je vzrok, da miloserčne žene solze prelivajo; vendar jim, kakor tudi nam rečeš: Jokajte se same nad seboj, zakaj vaši grehi so mi verige skovali, vaše hudobije so me k smerti obsodile; jokajte se nad seboj in nad svojimi hudobnimi otroci! — O Jezus, daj mi solz, da svoje grehe objokujem, da po pravi serčni pokori, z Bogom in svetom spravljen, Tvojo milost dosežem. Amen.

Oče naš i. t. d. Usmili se nas i. t. d.

Usmiljene žene!
Ne jokajte zbog-me;
Točite le za-se
Spokorne solze.

Deveta postaja.

Jezus tretjikrat pod križem pade.

Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, ker si s svojim trpljenjem in s svojo smertjo svet odrešil.

Nikoli ne bom pozabil, za katero ceno si Ti, o Jezus, mojo dušo odkupil. Ali zamoren ceniti ljubezen, katera se najhujše smerti ne ustraši, da bi meni življenje pridobila? O Bog! strašna je sodba, katera celò zadene tega, nad katerim imaš največe dopadanje; ali neizmerno velika je tudi ljubezen, katera celò Božjemu Sinu ne zanese, da bi nas večnega pogubljenja rešila. O moj Jezus! kako Te hočem za svoje odrešenje dovolj hvaliti? Terdno sklenem, svojemu grešnemu življenju za zmiraj odpovedati se in raje umreti, kakor Tebe, svojega Boga, zatajiti. Vse, kar je prav in dobro, hočem voljno in veselo storiti, iz ljubezni do Boga, kakor si tudi Ti, o Jezus, iz ljubezni do Očeta in do nas voljno terpel.

Oče naš i. t. d. Usmili se nas i. t. d.

Oh! Jezus omedli,
Pod križem spet leži;
Naj vendar se zbudi,
Kdor še v pregrehah spi!

Deseta postaja.

Jezusa slečejo in mu dajo žolca piti.

Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, ker si s svojim terpljenjem in s svojo smertjo svet odrešil.

Zdaj greš, do smerti pokorni Sin, in prideš na goro, katera se po mrtvaških glavah, ki so tukaj zakopane, Kalvarija imenuje. Na tem grozovitem, s krvijo hudodelnikov oskrunjenem mestu mora končati tudi sin Božji svoje neprecenljivo življenje nam v blagor, svetu v odrešenje! Silovito Ti rabeljni potrgajo obleko z života in ponové tako Tvoje rane in bolečine. To je bilo povračilo za vse dobre, katere si izraelskemu ljudstvu izkazal! — Psovanje in zasramovanje, grizeče in skeleče zabavljice, s katerimi Te še umirajočega napadajo. Vrh tega Ti, da se kelih Tvojega terpljenja dopolni, žolca in jesiha piti dajó, in tako terpiš za moje grešno poželjenje — za mojo nezmernost in sladnost! O Jezus! odpovem se pregrešnemu veselju in vsemu temu, kar je zoper Tvoje zapovedi, da nikdar več ne ponavljam Tvojih bolečin, temuč po Tvojem izgledu zmerno in sveto živim. Amen.

Oče naš i. t. d. Usmili se nas i. t. d.

Ko pride na goro,
Ga slečejo grdó;
Pijačo mu dajó,
Ostudno, grenkó.

Enajsta postaja.

Jezusa na križ pribijejo.

Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, ker si s svojim terpljenjem in s svojo smertjo svet odrešil.

Ne zadosti, da si Ti, o najnedolžnejši Jezus, že na poti svojega terpljenja neizrečene bolečine terpel, prebadajo Ti zdaj roke in noge, oj groza! z železnimi žeblji pribijajo Te kot morivca na zaničljivi križ! S silo raztegnejo Ti roke; Tvoja sveta kri teče scurkoma iz vseh Tvojih ran, Tvoje persi zdihljeji razpenjajo. Pri vsem tem slišim, kako Tvoj milostljivi glas v nebesa kliče: „Oče, odpusti jim, ker ne vejo, kaj delájo.“ O Bog, odpusti mi moje grehe, odpusti mi mojo mlačnost, s katero Tvojo ljubezen povračujem. Pribij mojo oporno voljo na svoj križ; in če mi je zavoljo križev, ki jih imam nositi, celó umreti, voljno jih hočem terpeti iz ljubezni do Tebe.

In kakor si Ti za svoje sovražnike molil, tako hočem svojim dolžnikom odpustiti, da mi tudi Ti, o Bog odpustiš moje dolgé. Amen.

Oče naš i. t. d. Usmili se nas i. t. d.

Na križ ga položé,
Razpnó roké, nogé;
Žreble mu da nove
Še rane naredé.

Dvanajsta postaja.

Jezus umerje na križu.

Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, ker si s svojim terpljenjem in s svojo smertjo svet odrešil.

Že tri dolge ure visiš, umirajoči Bog in človek, na križu, in bliža se konec Tvojega terpljenja. Solnce se pomrači, zemlja se trese, stvarnica tiho žaluje. Se enkrat skloneš svoje kervavo obličje in rečeš glasno: „Dopolnjeno je.“ Potem nagneš svojo glavo in umreš! — Tako, o Jezus, si za nas na križu v prestrašnih bolečinah življenje sklenil. Iz pokoršine do svojega nebeškega Očeta in iz ljubezni do nas si prebritke smerti umerl. Ali ne bi Te imeli ljubiti čez vse, ker si iz zgolj ljubezni do nas vso svojo

kri prelil? Da! iz ljubezni do Tebe hočem terpeti, in če je treba, tudi za-te umreti. Nič mi ne sme pretežko biti, nobeno terpljenje prehudo, ako pomislim, kaj da si za-me storil in terpel. — Zadovoljno bodem zamogel s Teboj reči, ko bo vse prestano in končano: „Oče, v Tvoje roke izročim svojo dušo!“ Amen.

Oče naš i. t. d. Usmili se nas i. t. d.

Na križi tam visi,
Oh, sveta teče kri!
Za grehe vseh ljudi
Zveličar smert stori.

Trinajsta postaja.

Jezusovo telo s krlža snamejo.

Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, ker si s svojim terpljenjem in s svojo smertjo svet odrešil.

Presveta Devica, Mati Božja Marija! Kdo bi s Teboj ne žaloval, ko blede, krvavo truplo svojega nemilo umorjenega Sina v naročje vzameš. Žalosten pogled! Truplo preljubega Sina leži pred obličjem, na sercu premile matere svoje! Neizrečene bolečine sicer terpiš, ko ga vidiš na križu terpeti in umreti; vendar stanovitna ostanesh, polna zaupanja v Bo-

ga! Tudi tvojega terpljenja bo konec, ako ga z Bogom preneseš. Vdaj se, duša moja v voljo božjo, dokler te srečna ura ne dopelje k tvojemu najljubšemu prijatelju, k najljubeznjiviši materi tvoji. O Marija! sprosi mi milosti, da Jezusa nikdar več ne križam s svojimi grehi, temuč ga z djanjem keršanskih čednost vedno živega v sebi ohranim. Amen.

Oče naš i. t. d. Usmili se nas i. t. d.

Marija, k teb' hitim,
Tvoj'ga Sina častim,
Z vama, dokler živim,
Rad jokam in terpim.

Štirnajsta postaja.

Jezusovo telo v grob položé.

Molimo Te, o Gospod Jezus Kristus, ker si s svojim terpljenjem in s svojo smertjo svet odrešil.

Moj Gospod in Zveličar Jezus Kristus! Za nas si Ti na križu umerl! Jožef in Nikodem položita Tvoje truplo v novo izsekani grob. O presveto teló mojega Odrešenika, ki je po truda polnem življenji mir in pokoj najdló v grobu. Pobožno padem pred Tebe na kolena, ter z največim spoštovanjem poljubim Tvoje

rane, častitljiva znamenja mojega odrešenja, katera nam boš na dan sodbe svetega ko solnce pred oči postavil. Tvoj grob, Božji Zveličar, naj bo moje serce! Ono naj bo nov grob, v katerega še nikakoršno truplo položeno ni bilo. V mojem sercu naj nobena druga ljubezen ne prebiva, nego ljubezen do moje največe dobrote. Naj ga ozaljšajo nedolžnost in pobožnost, telesna in duhovna dela usmiljenja! njegovi zaklep naj bo čujočnost in molitev, njegova obvara Tvoj sveti križ! Potem bodem tudi jaz s Kristusom iz groba vstal in njemu enako v večno življenje se zbudil. Amen.

Oče naš i. t. d. Usmili se nas i. t. d.

Za naš greh mertvega
Molimo Jezusa,
In položimo ga
V grob serca svojega.

O Jezus hvala zdaj
Ti bodi in vselej;
Zavolj Tvoje smert' nam daj,
Te ljubiti vekomaj.

Sklep svetega križevega pota.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas, o Gospod, ki si hotel znamenje sve-

tega križa z drago kervijo svojega Sina posvetiti. Prosim Te, dodeli nam, da se vsi Tvojega varstva obveselimo, kakor nas časti svetega križa deležne storiš, po ravno tistem Gospodu našem Jezusu Kristusu. Amen.

Duše vernih kristjanov naj po milosti božji v miru počivajo. Amen.

Šestkrat Oče naš, Češčena si in Čast bodi i. t. d.
(poslednji Oče naš v namen sv. očeta rimskega papeža.)

Opazka. Pri nekterih postajah se zadobé popolnoma odpustki; ker pa nobeden ne more za-se več, kakor le en sam popolnoma odpustek na enkrat zadobiti, toraj oberni prvi odpustek sebi v prid, druge daruj za duše v vicah, ali za duše rajnega očeta, ali rajne matere, brata, sestre, prijatelja ali katerega družega.

Dodatek.

Kako božji pot opravljati?

Kdor hoče božji pot s pridom opraviti, naj popraša pred svojega spovednika, ki mu bode resnico povedal, ali mu je ta pot v dušni prid ali ne. Otroci naj poprašajo svoje starše in posli svoje gospodarje, ali smejo, in kedaj smejo na božji pot iti. Pred vsim je pa potreba :

1. Da svoj pot iz čistega in svetega namena nastopiš, Boga v njegovih svetnikih povikšati, ne pa za kratek čas, ne iz hinavščine, ali pa v pregrešno priložnost. — Marsikaterega je Bog po priprošnji Marije device ali drugega svetnika rešil velike nevarnosti, močne skušnjave ali hude bolezni, ali kake druge nadloge. Naj tedaj tisti Bogu hvalo daje in se po hvaležnosti novih milost in dobrot vrednega stori. Spet drugi gre na božji pot si za svojo dušo in telo potrebnih darov sprosit. Pravoverni kristjan si pa ne misli, da bi lesena ali na platno malana po-

doba kako čeznatorno moč sama v sebi imela ; ali da bi nas čudodelna podoba uslišati in nam sama pomagati zamogla. To bi bilo malikovavsko. Po nauku svete katoliške cerkve gre čast, katero svetim podobam skazujemo, tistim, katerih podobe so. In če kristjani nekatere svete podobe posebno časté, in pred njimi svoje molitve opravljajo, delajo to zavolj tega, ker so jim take čudovite podobe vidna priča prejetih milost in božjih dobrot, katerih niso podobe ljudem podelile, ampak verni so jih prejeli, po prošnjah Marije in božjih svetnikov vslišani, ki so pred onimi podobami s pravim zaupanjem prosili. Ta živ spomin toliko uslišanih kristjanov in toliko prejetih čudovitih dobrot nekatere svete podobe vernim posebno častitljive stori, v njihovem sercu posebno zaupanje obudi, in jih vabi na tak romarski kraj v svojih nadlogah pomoči prosit. — Verni kristjan tudi ne misli, da je že zatoraj boljši ko drugi, ker je božji pot opravil, in ne išče s tim hvale ljudi; še manj pa bode božji pot v pregrešno priložnost obračal, dobro vedoč, da bi mu bil tako božji pot le pot v pogubljenje. Poveličanje božjega imena, češenje božjih svetnikov in zveličanje svoje duše je tedaj namen pravega romarja.

2. Poišči si na božji poti p o b o ž n o t o v a r š i j o, da te k dobremu spodbuja.

Najboljši bi pa bilo, ako bi se vsi, ki iz ene fare na kak romarski kraj gredó, v farni cerkvi zbrali in po prijetem blagoslovu svojega dušnega pastirja skupaj na božji pot podali, skupaj romali, da bi eden drugega k dobremu opominjati in eden na drugega gledati mogli.

3. Nastopi pot v duhu pobožnosti in pokore. Gredé ali moli ali s tovaršijo svete pesmi popevaj, ali premišluj in se za spoved pripravljaj. Varvaj se skerbno posvetnih in nepotrebnih pogovorov, posebno pa obrekovanja in nesramnih marnjev. Težavne pota radovoljno prenašaj v odpuščanje svojih grehov. Ne jej in pij čez potrebo, preterpi mraz in vročino, terdo postelj in neprijetno vreme v duhu pokore in vse Bogu daruj.

4. Opravi svojo spoved na romarskem kraju, ker Bogu le molitev dopade, ki pride iz čistega serca, in prejmi sveto rešnje Telo. Ravno s tim najbolj pričaš, da si le v čast božjo in v zveličanje svoje duše ta pot nastopil. Resnično se spravi z Bogom in se njegovih darov vrednega in deležnega stori.

5. Kar si na potu in v romarski cerkvi sklenil, nikdar ne pozabi, ampak zvesto izpeluj. To namreč mora biti žlahtni sad božjega pota, da prideš domu s terdnejšo vero, močnejšim upanjem in bolj po-

vikšano ljubeznijo, kakor si jo prej imel in da svete obljube, katere si storil, zvesto spolnuješ.

Če tako božji pot opravljaš, bode ti gotovo koristen in zveličaven.

Blagoslovljenje romarjev pri njih odhodu od doma.

Po stari cerkveni zapovedi bi imeli vsi, ki na božji pot gredó, od svojega škofa ali fajmoštra odperto priporočivno pismo si sprositi. Potem, ko pismo prejmejo in za pot potrebno pripravijo, se imajo svojih grehov spovedati, sveto mašo, pri katerej se za romarje poseben spomin stori, pobožno slišati in sveto rešnje Telo prejeti. Po dokončani sv. maši vsi romarji pred mašnika pokleknejo, ki nad njimi sledeče molitve moli:

Predpevek: Na pot mira in zveličanja naj vas pelje vsemogočni in usmiljeni Gospod! angelj Rafael naj vas na potu spremlja, da polni mira, zveličanja in veselja, do svojih nazaj pridete!

Hvalna pesem Caharijeva Luk. 1.

Hvaljen Gospod Izraelov Bog, ker je obiskal in storil odrešenje svojemu ljudstvu;

In nam je postavil rog izveličanja v hiši Davida, svojega služabnika;

Kakor je govoril po ustih svojih svetih prerokov, kateri so od nekdej;

Odrešenje od naših sovražnikov, in iz roke vsih, kateri nas sovražijo;

Usmiljenje storiti našim očetom, in pomniti svoje svete zaveze;

Prisego, katero je prisegel Abrahamu, našemu očetu, nam dati,

Da iz rok svojih sovražnikov rešeni, njemu brez straha služimo,

V svetosti in v pravici pred njim vse svoje dni.

In ti, dete! boš prerok Najvišega imenovano; pojdeš namreč pred obličjem Gospodovem, njegove pote pripravljat,

Dati znanje zveličanja njegovemu ljudstvu v odpuščanje njih grehov;

Po priserčnem usmiljenju našega Boga, po katerem je nas obiskal, on, ki se izhaja iz visokosti;

Razsvetliti te, kateri v temi in v smertni senci sedé, da ravná naše noge na pot miru.

Čast bodi Očetu in Sinu in svetemu Duhu; kakor je bila v začetku in zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

Predpevek: Na pot mira in izveličanja naj vas pelje vsemogočni in usmiljeni Gospod! angelj Rafael naj vas na potu spremlja, da polni mira, izveličanja in veselja do svojih nazaj pridete.

V. Gospod, usmili se nas!

O. Kriste, usmili se nas!

V. Gospod, usmili se nas!

Oče naš i. t. d. (tiho.)

V. In nas ne pelji v skušnjavo,

O. Temuč reši nas zlega.

V. Pomagaj svojim služabnikom,

O. Ki v te zaupajo, moj Bog!

V. Pošlji jim, Gospod! pomoč iz svetišča,

O. In varij jih iz Siona.

V. Bodi jim, Gospod! močen turn

O. Pred sovražnikom.

V. Ničesar ne opravi sovražnik pri njih.

O. In otrok krivice naj se ne loti, jim škodovati.

V. Hvaljen bodi Gospod dan na dan!

O. Gospod, izveličanja daj nam srečen pot!

V. Gospod, uči me svoje pote!

O. In svoje stezde mi naznani!

V. O da bi pač moje življenje tako bilo,

O. Da bi tvoje zapovedi spolnoval!

V. Kar je neravnega, naj se zravna:

O. In robust pot bodi gladka cesta!

V. Svojim angeljem je Bog zavoljo tebe ukazal,

O. Da te imajo varovati po vsih tvojih potih.

V. Gospod, usliši mojo molitev;

O. In moje vpitje naj do tebe pride.

V. Gospod z vami;

O. In s tvojim duhom.

Molimo.

O Bog, ki si Izraelove otroke po sredi morja s suho nogo iti pustil, in trem modrim po neki zvezdi pot do sebe pokazal: dodeli jim, te prosimo, srečen pot in mirne dni, da pod vodstvom tvojega angelja srečno pridejo v namenjeni kraj, enkrat pa v zavetje večnega izveličanja.

O Bog! ki si svojega služabnika Abrahama iz Ura na Kaldeljskem peljal in po vsih potih njegovega potovanja brez škode obvarval, prosimo te, da bi tudi te svoje služabnike varovati blagovoljil! Bodi jim, o Gospod! k romanju nagon, na potu tolažba, v vročini hladivna senca, v dežu in mrazu bramba in pokrivalo, v obnemaganju voz, v nadlogah varstvo, na polzkih potih čversta palica, pri barkolomu varno zavetje, da pod tvojim vodstvom do cilja svojega pota srečno pridejo, in potem brez škode do svojih spet nazaj.

O Gospod! prosimo te, nakloni svoje uho k našim prošnjam, in natrosi pot svojih služabnikov z blagoslovom tvojega izveličanja, da jih vsigdar pri vsih naključbah pota in življenja tvoja pomoč obvarje!

Vsemogočni Bog! prosimo te, dodeli, da tvoja družina po potu izveličanja hodi in po dopolnitvi spominov svetega Janeza Kerstnika

srečno pride k Njemu, katerega prihod je napovedoval, k našemu Gospodu Jezusu Kristusu, tvojemu Sinu.

O Gospod! usliši našo molitev, in milostivo spremljaj svoje služabnike na njihovem potu, skaži jim, ker si povsod, tudi povsod svojo milost, in pripusti, da po ti brambi vsih nadlog obvarovani, ti svojo zahvalo prinesejo po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Mir in blagoslov vsemogočnega Boga † Očeta in † Sina in svetega † Duha pridi nad vas in ostani vselej pri vas. Amen.

Blagoslovljenje romarjev

pri njih dohodu v domačo farno cerkev.

V. Naša pomoč je v imenu Gospodovem;
O. Ki je stvaril nebo in zemljo.

Predpevek. Glejte, tako se blagoslovi, kdor Boga časti!

Psalm 127.

Blagor vsim, kateri se Boga bojé, kateri po njegovih potih hodijo.

Zakaj od dela svojih rok bodeš jedel in blagor tebi, ker ti dobro bode!

Tvoja žena bode kakor rodovitna vinska

terta na stenah tvoje hiše: tvoji otroci kakor mlade oljke okrog tvoje mize.

Glej, tako se blagoslovi iz Siona, da vidiš srečo Jeruzalema vse svoje žive dni.

Da vidiš otroke svojih otrok in mir v Izraelu!

Čast bodi Očetu in Sinu in svetemu Duhu; kakor je bila v začetku in zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

Predpevek. Glejte, tako se blagoslovi, kdor Boga časti!

V. Gospod, usmili se nas!

O. Kriste, usmili se nas!

V. Gospod, usmili se nas!

Oče naš itd. (tiho.)

V. In ne vpelji nas v skušnjava;

O. Temuč reši nas od hudega.

V. Blagoslovljeni, ki pridejo v imenu Gospodovem!

O. Blagoslovljeni ste od Gospoda, ki je stvaril nebo in zemljo!

V. Pogledj, o Gospod, na svoje služabnike in na svoja dela,

O. In vodi jih po potu svojih zapovedi.

V. Gospod, usliši mojo molitev;

O. In moje vpitje naj do tebe pride.

V. Gospod z vami!

O. In s tvojim duhom!

Molimo.

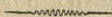
O Gospod, prosimo te, dodeli milostivo svojim služabnikom odpuščanje vseh grehov in mir serca, da ti bodo, očiščeni vsega dolga s pokojnim sercom služili!

Vsemogočni večni Bog, vreditelj naših časov in našega življenja, dodeli milostljivo svojim služabnikom nezblojen pokoj, in ker si jih tako srečno do njih poklica in posla spet nazaj pripeljal, daj, da se s tvojo pomočjo neprenehljivega mira razveselé!

Bog, kateri rad v sredo ponižnih in ubogih prideš in nas z bratovsko ljubeznijo tažiš; dodeli našemu društvu svojo gnado, da po onih, v katerih prebivaš, tvoj dohod med nami zvemo in občutimo, — po Kristusu Gospodu našem. Amen.

(Potem jih mašnik z blagoslovljeno vodo poškropi, rekoč:)

Mir in blagoslov vsemogočnega Boga † Očeta in † Sina in svetega † Duha pridi nad vas in ostani vselej pri vas! Amen.

KAZALO.

	Stran.
Vvod	3
I. Zgodovinski popis svete hiše na Tersatu	5
II. Marijino svetišče v Tersatu	25
Jutranja molitev	34
Angeljsko češčenje	37
Molitev k svetemu angelj-varhu	38
Večerna molitev	39
Spovedne molitve	43
Prošnja za razsvitljenje	45
Spraševanje vesti	46
Obžalovanje grehov in terden sklep	52
Po spovedi	53
Obhajilne molitve	55
Vera, upanje in ljubezen	57
Po svetem obhajilu	59
Obhajilne molitve ob praznikih matere Božje	62
Po svetem obhajilu	64
Molitev za sv. odpustke	66
I. Molitve pri sv. maši	69
Pesem pri sv. maši	83
I. Pesem k prvemu in drugemu žegnu	88

II. Pesem k žegnu	89
II. Molitve pri sv. maši v čast Device Marije	89
III. Sveta maša, kakor jo mašnik bere na god vnebovzetja Marije Device	101
Molitve v čast presveti Devici Mariji	124
V praznik čistega spočetja	125
V praznik rojstva svete Device	127
Oznanjenje sveti Devici Mariji	130
V god darovanja Jezusa Kristusa ali svečnico	130
V praznik obiskovanja sv. Device Marije	134
Zdihljeji k Mariji sedem žalosti	136
V praznik vnebovzetja Matere Božje	141
V praznik svetega serca Marije Device	143
V praznik presvetih imen Jezusa in Marije	145
V praznik varstva svete Device Marije	148
V praznik škapulirske Matere Božje	149
Sveti roženkranc	150
V spomin prenešenja sv. hiše iz Nazareta v Tersat	152
Slovesna molitev na čast Materi Božji	153
Lavretanske litanije	155
Molitev pred čudapolno podobo Device Marije	159
Zahvalna molitev, če si po Marijini priprošnji pomoč v nadlogi zadobil	161
Molitev k Mariji za tolažbo in poterpežljivost v terpljenju in britkosti	162
Molitev za srečno smert	163

	Stran.
Molitev starišev k Mariji za otroke	164
Molitev otrok za žive starše	165
Molitev otrok za rajne starše	166
Molitev za bolnike	167
Molitev sv. Bernarda k Mariji Devici	167
Molitev romarja pri odhodu od čudapolne podobe	168
Pesmi v čast Marije	170
Litanije vsih svetnikov	175
Molitev za cesarja	184
Molitev za vse potrebe celega kerščanstva . . .	185
Sveti križev pot	186

D o d a t e k :

Kako božji pot opravljati?	203
Blagoslovljenje romarjev pri njih odhodu od doma	206
Hvalna pesem Caharijeva	206
Blagoslovljenje romarjev pri njih dohodu v do- mačo farno cerkev	210

